

GORENJSKI GLAS

Leto XLIV — št. 90 — CENA 25 SLT

Kranj, petek, 15. novembra 1991

MERKUR
NOVEMBRA CENEJE
10 - 20 %

kolesa,
armature,
tervol...

VELIKA IZBIRA PÖHISTA ZA
OPREMO STANOVANJ IN PO-
SLOVNICH PROSTOROV
UGODNI KREDITI IN POPUSTI
V SALONU PÖHISTA
JAKOB
NAD PIVNICO EVROPA V KRANJU
Tel. (064) 216.661

SNOVANJA

ljubljanska banka
Gorenjska banka Kranj
GORENJČANKA BANKA PRIHRANKA
FORMULA

Javni dolg

Javni dolg se nam pelje kot črni zmaj, pelje se Demosu, ker bodo ljudje dejali, poglejte, koliko "puša" so naredili, je ob koncu pogovora kmetov in liberalcev z guvernerjem Arharem in ministrom Šeškom dejal Danijel Malenšek. Njegova groba, toda pravilna ugotovitev je vsebovala kanček strahu pred predvolilnim bojem, ki je tik pred vratim, nedvomno pa je povezana s spoznajem, da v normalnih državah ljudje oblast ocenjujejo po tem, kako živijo in potem takem tudi pri nas navkljub vsem težavam in problemom postajamo vse bolj normalni.

Kako bodo Demosovi politiki ljudem dopovedali, kaj je javni dolg in kako je nastal ter zakaj morajo zaradi tega ljudje plačevati višje davke, je seveda stvar njihove politične preprtičljivosti, zanesljivo pa to ne bo lahko delo in oblast se utegne na naslednjih volitvah zamenjati, če že ne bo drugače porazdeljena in bomo morda dobili močno sredino. Težko je namreč človeku, ki si lahko privošči le še kruh in mleko, dopovedati, da je salamo pojedel že pred desetimi, dvajsetimi leti in da je zato še nekaj časa ne bo jedel.

Pelje se nam namreč zajetni javni dolg, saj tehtja kar 5 milijard dolarjev, kar pomeni, da na

vsakega državljanina Slovenije odpade približno 2.500 dollarjev. Pri tako visokih številkah je seveda jasno, da bomo ta dolg plačevali dolgo, minister Šešek pravi, da bo prihodnje leto moralno biti v proračunu na voljo 16 milijard tolarjev, javni dolg pa bi vodili ločeno od proračuna, da bo jasno, kakšno breme predstavlja.

Breme javnega dolga naj bi si torej zadali popotoma, saj je za en zamah prevelik. Najprej naj bi razrešili problematiko deviznih hranilnih vlog, za kar se je parlament že odločil, sledila naj bi javna podjetja, odvisen bo seveda tudi od delitvene bilance z bivšo Jugoslavijo... Pomagali pa naj bi si po Šeškovem razmišljaju tudi s prodajo družbenega premoženja, stanovanj in podjetij, saj naj bi, denimo, odprodaja 10.000 družbenih stanovanj prinesla 400 milijonov mark.

Kakorkoli obračamo stvari, "zgodba" ne bo lahka, predvsem pa ne bo moč z javnim dolgom opraviti z enim zamahom, saj si zrušitve bančne sistema, kjer so v slabih plasmajih skriti starigrehi, preprosto ne moremo privoščiti, saj bi padle vsaj tri četrtine bančnega sistema, z njim pa seveda gospodarstvo. ● M. Volčjak

Evropa ukrepa zoper Jugoslavijo

Bo Slovenija izjema

Danes bo izšel Uradni list Evropske skupnosti s konkretnimi ukrepi skupnosti zoper Jugoslavijo, zato so še ugibanja, ali bo med kaznovanimi tudi Slovenija.

Kranj, 14. novembra - Evropska skupnost je sprejela predvsem gospodarske sankcije zoper Jugoslavijo, o naftnem embargu pa naj bi odločil varnostni svet Organizacije združenih narodov. Danes bodo ukrepi objavljeni in bo zato tudi

položaj Slovenije jasnejši, zato lahko sedaj le ugibamo, vsekakor pa Slovenija vsaj začetnemu udaru ukrepov ne bo mogla uiti. Po informacijah Gospodarske zbornice Slovenije in nekaterih podjetij se utegnemo jo znati na udaru ukrepov pre-

hrambena, tekstilna in lesna industrija, saj veliko izvažajo na zahod in uveljavljajo za tamkajšnji trg sprejemljive cene zradi nižjih carin. Prav z višjimi carinami pa nas bo udarila Evropa, podražila naše izdelke in nam s tem zbilja konkurenčnost. Denar od višjih carin naj bi dobila Slovenija nazaj v primeru, če bi bila izjema, vendar bi bila škoda povzročena, trgovske vezi in mesto na trgu bi bilo zgubljeno, nazaj pa ga je izredno težko dobiti. Če pa bo uveden še naftni embargo, kjer niti v Evropi, niti v OZN še ni enotnosti, se lahko kmalu znajdemo v hudi krizi, tudi zato, ker ima INA zalog le še za dva meseca. Ukrepi predvidevajo tudi ukinitev ugodne finančne pomoči, zanj pa je Slovenija zelo zainteresirana.

Sloveniji ta hip ne preostane drugtega, kot da v zunanjepolitični dejavnosti skuša še naprej prepricavati Evropo in svet, da z vojno nima nič skupnega in da spoštuje pravila evropskega ravnanja. Razen tega pa mora iti v "solo" akcije za ohranitev gospodarskega in poslovnega sodelovanja, za kar imamo dovolj razumevanja in kar kažejo tudi zadnje izjave italijanskih, nemških in avstrijskih politikov. ● J. Košnik

Lesce, 14. novembra - Danes je iz Finžgarjeve osnovne šole odpeljal tovornjak pomoči, ki so jo otroci zbrali za svoje vrstnike, beguncne v črnomaljski občini. V 360 zavitkih za ljudi v stiski so bila topla zimska oblačila, obutev, igrače, šolske potrebščine, nekateri otroci so dodali tudi sladkarije in pisma prijateljstva in sočutja. Pobudnica akcije je slavistka na leski šoli Štefi Muhar, tovor daril pa je beguncem v Črnomelju odpeljal zasebni avtoprevoznik Radko Mulej. Foto: G. Šink

Jesenški kulturni dnevi

Jesenice - V sredo zvečer je bila v Čufarjevem gledališču slovesnost, na kateri je akademik Ciril Zlobec pozdravil jesenške Čufarjeve dneve, ki so jih prizadeli kulturni uspeli organizirati ne glede na kulturi nepriznane čase. Uvodna gledališka predstava je pripadla kranjskemu Prešernovemu gledališču s Feydeaujevo komedio Do re mi. Danes se bo v okviru Čufarjevih dnevov zvrstilo na jesenških odrbi kar pet prireditev, jutri zvečer pa bodo s podelitvijo Čufarjevih nagrad in premico domaćih gledališčnikov Držićeve Tripče de utolice končali Čufarjeve dneve 91. Na slike: pogovora na okrogli mizi o ljubiteljski kulturi se je pred otvoritvijo v gledališču udeležil tudi akademik Ciril Zlobec. ● L. M., foto: Gorazd Šink

AVTOŠOLA Begunjska 10, Kranj
TEČAJ - VSAK PONEDELJEK
216-245

Krilati lev Gorenjskemu tisku

Ljubljana - Na letošnjem 10. Slovenskem knjižnem sejmu so v sodelovanju z Gospodarsko zbornico, združenjem grafičarjev, podelili tudi tradicionalne nagrade za najboljše tiskarske došeke. V hudi konkurenči slovenskih tiskarskih hiš je žirija podala prvo nagrado Krilatega leva za najboljšo tehnično izvedbo knjige izdelane v Sloveniji Gorenjskemu tisku Kranj. Kot najboljša knjiga je bila izbrana knjiga Leni Riefenstahl Čudoviti podvodni svet nemške založniške hiše Langen Müller Verlag, ki je bila lani že predstavljena na frankfurtskem knjižnem sejmu. Gorenjski tisk je za nemškega založnika natisnil 7500 izvodov knjige z izjemnimi podvodnimi fotografijami in 2000 knjig v angleškem jeziku. Gorenjski tisk je tako že tretjič prejel eno od priznanj za tehnično izvedbo knjige, tokrat pa mu je prvič pripadla prva nagrada. Drugo nagrado je prejela Tiskarna Dele, tretjo Grafika Soča iz Nove Gorice, priznanje pa je prejela tudi Mladinska knjiga. ● L. M.

Tudi kegljači na ledu pod slovensko zastavo

Regen, 12. novembra - Konec prejšnjega tedna je bilo v Regenu na Bavarskem tekmovanje klubskih ekip v kegljanju na ledu za "Evropa Cup 91". Tekmovanje so se udeležili tudi kegljači na ledu ŠD Planica iz Rateč in v C skupini preprtičljivo zmagali.

Med tekmovanjem se je sestal tudi prezidium Mednarodne zveze za kegljanje na ledu (IFE) in sprejel Zvezko za kegljanje na ledu Slovenije v svoje članstvo. "Na tekmovanju je nastopilo 23 držav, organizatorji pa so jugoslovansko zastavo zamenjali s slovensko, tako da je naša ekipa prvič nastopila z vsemi slovenskimi oznakami in nazivom," je povedal predsednik Zvezke za kegljanje na ledu Slovenije Srečo Stranjar. ● V. Stanovnik

LDS
LIBERALNO-DEMOKRATSKA STRANKA Občinski odbor Kranj

O ŠOLSKI PROBLEMATIKI
V SREDO, 20. NOVEMBRA 1991, OB 19. URI
SEJNA DVORANA ŠT. 15 SKUPŠČINE OBČINE KRANJ
V POGOVORU SODELUJE: DR. PETER VENCHEL
REPUBLIŠKI MINISTER

Vrednost točke še po starem

Ljubljana, 13. novembra - Vse tiste, ki zaradi odkupa družbenega stanovanja prežijo na morebitno novo vrednost točke, naj potolažimo, da še vedno velja stara vrednost. Uradni list Republike Številka 24/91 danes namreč ne objavlja nove vrednosti, ki služi za izračun vrednosti stanovanja. Tako ta teden še vedno velja vrednost 66,60 tolarja. Novo vrednost je očitno pričakovati še prihodnji teden, torej mesec dni od veljavnosti novega stanovanjskega zakona. Nova številka Uradnega lista izide v torek, 19. novembra.

Podprtji odstop dr. Toneta Koširja

Ljubljana, 13. novembra - Med oktobrsko stavko v zdravstvu so tamkajšnji delavci zahtevali odstop ministrica za zdravstvo dr. Katje Boh in njenega namestnika dr. Toneta Koširja. Danes je skupščinska komisija za volitve, imenovanja in administrativne zadeve sprejela predlog premiera Peterleta za razrešitev dr. Toneta Koširja, in sicer na njegovo lastno zahtevo. Ministrica Bohova začasno še ostaja na ministrskem stolčku. V zdravstvu pa se je te dni zvrstilo kar nekaj odstopov. Z mesta predsednika zdravstvenega sveta odstopa dr. Dušan Keber, odstopil pa je tudi dr. Jože Bertole, ki je vodil stavkovni odbor delavcev v zdravstvu, ker je bilo menda v stavki premalo dosegene.

Vojaki mesec prej doma

Ljubljana, 14. novembra - Na včerajšnji seji je predsedstvo Republike Slovenije sklenilo, da bo prva generacija slovenskih vojakov končala služenje vojaškega roka mesec dni prej, kot traja z zakonom določeni rok. Za predčasnji odstop vojakov se je republiško predsedstvo odločilo zato, ker so rezultati vojaškega usposabljanja zelo dobrati, obenem pa to omogoča tudi obrambna pripravljenost Teritorialne obrambe Slovenije. Slovenske vojake, ki so oblegli vojaško suknjo sredi maja letos, bo ministrstvo za obrambo odustopilo 16. novembra letos. ● S. S.

Olajšana prodaja družbenih stanovanj

Datum bo določal vrednost

Kranj, 13. novembra - Izvršni svet je na danšnji seji obravnaval nekatere nedorečenosti in težave pri prodaji družbenih stanovanj, za katero je med nosilci stanovanjskih pravic zelo velik interes. Od sprejema zakona je bilo do srede, 13. novembra, vloženih več kot 850 vlog za prodajo, prizadene, dobro organizirana okrepljena ekipa Domplana, ki ureja vse potrebljeno ob prodaji, pa je v tem času uspela rešiti 132 vlog. Da bi tako veliko delo, ki je pri tem potrebljeno in se ga čez noč ne da opraviti ne bilo ovira in s tem vzrok za oškodovanje interesentov, ki jim grozi nova, občutno višja vrednost točke, je kranjska vlada sklenila, naj bo datum popolne vloge tisti, po katerem se ugotavlja vrednost točke, na ta datum pa se bodo sklepale tudi pogodbe. To hkrati tudi pomeni, da s tem dnem teče 60-dnevni rok vplačila pologa oz. s popustom zmanjšane vrednosti stanovanja. Hkrati je vlada potrdila že sprejeti sklep, da se lastnikom

GORENJSKI GLAS
MALI OGLASI 217 960

NOTRANJEPOLITIČNI KOMENTAR

Krišek

JOŽE KOŠNJEK

Lastnina in oblast

Privatizacija je v Sloveniji zelo spolitizirana, je dejal v sredo direktor slovenske Službe družbenega knjigovodstva mag. Igor Omerza. Nekateri slovenski ekonomisti ugotavljajo, da med koncepti lastninjenja, ki sedaj krožijo v slovenskem parlamentu, ni mogoče najti kompromisa in je položaj v tem oziru brezizhoden. V delu Demosovih strank grmijo nad opozicijo in zborom zdrženega dela, da namerivo blokira sprejem lastninske zakonodaje samo zato, da bi si posamezniki nagrabili čim več premoženja, napadeni pa odgovarjajo, da to ni res in da gre predlagateljem vladnega modela samo za gospodarsko oblast, politično pa že imajo, zato tudi ne pokličejo k sodelovanju uveljavljene slovenske gospodarske stroke. V igro je bil, zavedno ali naključno, potegnjen zbor zdrženega dela republiškega parlamenta in na njegovem hrbitu se sedaj lomijo kopja. Da pa bi bila vsa stvar še bolj začinjena in nevarna za slovensko politiko, predvsem iz Demosovega kroga, se je razdrla še Slovenska demokratična zveza in večinski skupščinski glasovalni stroj ni več zanesljiv, saj 12 poslancev, ki so osnovali novo stranko, lahko podre Demosovo večino in njen koncept lastninske zakonodaje. Vse skupaj že močno daje vtip, da je nekdaj prvorazredna skrb za usodo družbene lastnine potisnjena v stran, v ospredju pa je nabiranje političnih točk za danes in še bolj za jutri, ko bodo nove volitve, pa za izpolnitveni volilni obilub, ki so jih politične stranke pred poludrugim letom množično trosile, pa za prestiž, kdo bo koga potolok v tem političnem prerekanju. Ker je voz neoglasil že močno zdrvel, ga je sedaj težko ustaviti, vsa tragika pa je v tem, da družbena ali nikogaršnja lastnina izginja in to je večja škoda kot trenutne ali trajne zamere med slovenskimi političnimi dejavniki.

Prihodnji teden bo na sporednu nova epizoda iz skupščinske lastninske nadaljevanke. Zbor zdrženega dela bo obravnaval dopolnjeni vladni predlog privatizacije, ob njem najverjetneje tudi tako imenovani Ribnikarjev predlog, vprašanje pa je, da katerega se bo odločil. Druga dva zabora pa sta namreč že prej sprejela vladni predlog, vendar drugačnega, kot je najnovejši. Zbor zdrženega dela se bo moral opredeliti za enega od predlogov, sicer se ne bo otrezel kritik, da zavira sprejem te zakonodaje v interesu poslancev tega zabora. Predlogi gredo v primeru neusklajenosti med zbori tudi na glasovanje na skupno zasedanje, kjer pa je izid lahko zelo nepredvidljiv. Dvanajst poslancev bivše Slovenske demokratične zveze namreč ne soglaša z vladnim predlogom in zaradi njih Demos lahko na glasovanju pogori. To pa ne bi bilo več usodno samo za vladni model privatizacije, ampak za celoten Demos, skupščinsko večino in vlado. Ena bistvenih volilnih obilub bi padla vodo in to bi bil slab start za prihodnje volitve, skupščina pa bi bila popolnoma blokirana, rešitev pa so samo predčasne volitve. To bi bila za Slovenijo na trenutek najslabša izbira. Zato je edina razumna pot dogovor z edinim ciljem: rešitev v interesu gospodarsko učinkovite lastnine. Za strankarsko politiko in medstrankarsko tekmovanje bo še dovolj časa in priložnosti.

Delavcem podjetja Inženiring v stečaju

Terjatve v stečajnem postopku

Kranj, 15. novembra - Pred kranjskim temeljnim sodiščem teče stečajni postopek zoper podjetje Iskra Inženiring, ki se je začel 28. avgusta letos.

Svet kranjskih sindikatov v tem postopku zastopa delavce podjetja kot upnike in je v zakonitem roku (18. oktobra) že vložil prijave terjatev iz stečajne mase 115 delavcev. Ker sindikat ne more avtomatično zastopati vseh bivših delavcev podjetja, zdaj pojasnjuje, za katere kategorije delavcev je vložil omenjene prijave terjatev.

Gre za vse delavce podjetja, ki jim je v danem stečaju prenehalo delovno razmerje in so podpisali pooblastilo pravnih službi kranjskih sindikatov za zastopanje v stečajnem postopku. Gre tudi za tiste delavce, ki jim je delovno razmerje prenehalo prek podjetja Iskra PTS v likvidaciji in imajo še določene terjatve do podjetja. Zastopajo tudi delavce, ki jim je pred danem začetka stečaja prenehalo delovno razmerje na lastno željo, in upokojene delavce, ki imajo do podjetja še nekatere terjatve zaradi neplačanih odpravnin, regresov in podobnega.

Ker je sindikat tako glede spiskov delavcev kot višine njihovih terjatev vezan na podatke, ki jih je posredovalo podjetje, je morda kdo od upravičencev pomota izpadel ali pa v prijavi niso zajete vse terjatve. Vse delavce, ki jih to zanima, v Svetu kranjskih sindikatov obveščajo, da lahko vse podatke o vloženih prijavah dobijo na sedežu pravne službe sindikata, Trg revolucije 3 (delavski dom vhod 5) vsak dan med 9. in 14. uro. Vse morebitne dodatne prijave ali popravke že vloženih prijav na zahtevo posameznih delavcev še vedno lahko vložijo pri sodišču v naknadnem roku.

Novinar dobil tožbo

Kranj, 13. novembra - Gotovo se mnogi še spomnijo polemik s skupnim imenom "Zapravljiček" (objavili smo jih tudi v Gorenjskem glasu). Novinar Dnevnika Miran Šubic je namreč v svojih člankih opisoval težave mladih trgovk, ki jih je menda takratni lastnik Zapravljička Janez Janša oškodoval za del zasluga. Janez Janša je vložil zasebno tožbo proti Miranu Šobicu zaradi žalitve časti, ki mu je povzročila tudi materialno škodo. Čeprav se je otoženi novinar branil sam, ga je sodišče oprostilo. Zasebni tožitelj Janez Janša pa bo moral plačati stroške postopka in prič. ● (vs)

Rekli so

Zoran Thaler: Priznanje je blizu

Pomočnik slovenskega zunanjega ministra Zoran Thaler, doma iz Škofje Loke, je na zboru občinske LDS dejal: »Predvsem predstavniki zunanjega ministrstva smo bili pri obljubah, kdaj bo Slovenija mednarodno priznana država, dokaj zadržani. Priznanje je blizu. Avgusta sem rekel, da bo Božič tisti pravi čas. Božič je pred vrah. Drugo vprašanje je, kaj bo naša država s priznanjem znala in vedela početi. Pustiti vlogo, kakršna je zdaj, še eno leto, bi bila katastrofa. LDS naj ne integrira več Demosa, okrepi naj politiko, ki bo šla vstopi s strankami, ki so nam bližji, namesto da polemizira predvsem s strankami in njihovimi politiki, ki so nam bližji kot drugi. To velja tudi za občinsko raven.« ● H. J.

IZ SLOVENSKEGA PARLAMENTA

Kakšen prometni davek bomo po novem plačevali v Sloveniji

Država išče denar, državljanji pa olajšave

Zbor zdrženega dela je v sredo sprejel osnutek zakona o prometnem davku, ne pa tudi predlog, kot je želel predlagatelj. Tudi zakon o skladu kmetijskih zemljišč in gozdov je zbor obravnaval kot osnutek, kot prvi med tremi zbori pa je sprejel predlog zakona o praznikih in dela prostih dnevih v Sloveniji.

Socialistična stranka Slovenije

Glasovanje o zaupnici vlade

Ljubljana, 13. novembra - Socialistična stranka Slovenije bo v skupščini predlagala glasovanje o zaupnici vlade. Pobudo bodo naslovili na vse poslanske klube v republiški skupščini, dogovor med strankami pa bo odločil o nadaljnji usodi tega predloga. Predlog o glasovanju je skladen z ustavo in skupščinskim poslovnikom. Če bo vlada dobila v parlamentu podporo, se bo zanesljivo povečala njenega džave, še obdržali 25-odstotno stopnjo prometnega davka. Poslanci so bili že prek predloga. Menili so, da mora zakon začeti veljati leta 1992, poslanec Andrej Šter iz Kranja pa je predlagal, da bi morali imeti pravilne tudi izvedene pravilnice. Gospodarska zbornica pa meni, da je 20-odstotna stopnja prometnega davka previšoka. Sosedje imajo 18-odstotno, pa se jim splača.

Zakon naj velja takoj

Slovenska vlada predlagata, da bi novi zakon o prometnem davku začel v popolnosti veljati šele leta 1993. Drugo leto naj bi, zaradi velikih potreb države, še obdržali 25-odstotno stopnjo prometnega davka. Poslanci so bili že prek predloga. Menili so, da mora zakon začeti veljati leta 1992, poslanec Andrej Šter iz Kranja pa je predlagal, da bi morali imeti pravilne tudi izvedene pravilnice. Gospodarska zbornica pa meni, da je 20-odstotna stopnja prometnega davka previšoka. Sosedje imajo 18-odstotno, pa se jim splača.

nizka, cigarete in alkohol so premalo obdavčeni, v nižji tarifu pa ni razred naj gre gradbenike, ali je logično predpisati za telefonske storitve, ki so nekaj manjega, 20-odstotni davek, kulturo in informatika naj se uvrsti med oprostitev, prav tako šolski potrebštini, obutve in oblačila, naj se uvrstijo pod tarifo s 5-odstotnim davekom, pornografija naj se obdavči v najvišji, motorji, menjava avtomobilov sistem staro za novo naj ostane, saj to zboljšuje vozni park in vostenost na cesti, oprostitev naj velja za prehrano sladkorovih kov, itd.

Zbor zdrženega dela je prvi med tremi zbori sprejel predlog zakona o praznikih in dela prostih dnevih v Sloveniji, interpelacijo poslancev glede balansa proračuna pa bo obravnaval na eni prihodnjih sej, odgovora vlade še niso dobavili skupščinski odbori. ● Košnjelek

Prihodnji teden o lastninjenju

Liberalna stranka pa je vložila v skupščinsko proceduro svoj predlog zakona o lastninjenju podjetij.

Vse kaže, da se bo z lastninjenjem podjetij začel ukvarjati tudi zbor zdrženega dela. Seja s to točko dnevnega reda je sklicana za torek, 19. novembra, poslanci pa bodo obravnavali dopolnjeni vladni (Umekov) predlog in predlog dr. Ribnikarja oziroma delovne skupine zboru zdrženega dela. Liberalna stranka pa ponuja svoj predlog o privatizaciji malih podjetij v sprejem zato, ker privatizacija takih podjetij v dosedanjih razpravah ni bila sporna, s tem pa bi preprečili tudi nastajajoča škoda. Med malo podjetja šteje predlagatelj firme, ki zaposlujejo do 125 ljudi (promet in zveze, gostinstvo, turizem, obrt, osebne storitve, stanovanjsko-komunalna dejavnost, urejanje prostora, finančne, tehnične in poslovne storitve) oziroma do 50 ljudi v dejavnostih industrije, rudarstva in gradbeništva.

S seje jeseniškega izvršnega sveta

Stara Sava bo zaživila

Jesenice, 14. novembra - Jeseničani bodo lahko dali pripombe na dva zazidalna načrta: za Savo in Plavški travnik. Predloga so sprejeli na seji izvršnega sveta, sprejeli pa so tudi predlog sprememb odloka o proračunu, ki ga bodo posredovali vsem trem zborom skupščine občine Jesenice.

Na minuli seji jeseniškega izvršnega sveta so obravnavali in kot dobra tudi potrdili predloga za javno razgrnitev osnutka zazidalni načrta za Plavški travnik in Vrbnje ter za programsko zasnovo in osnutek ureditvenega načrta za območje Stare Save na Jesenicah. Pri zazidalnem načrtu Plavški travnik II naj bi opredelili namensko rabo prostora, ki se je doslej parcialno urejal z več odloki. Osnutek je pripravil Atelje za prostorsko projektiranje Jesenice in upošteval, da je na tem območju le čista industrija, da prometni tokovi ne smejo obremenjevati magistralne ceste, da se morajo novi programi uskladiti s strokovnimi podlagami Železniškega gospodarstva Ljubljana in upoštevajo tehnične rešitve novega zajeta pitne vode v predoru. Ko so pripravljali zazidalni načrt, so po sklepu izvršnega sveta izvedli razpis za izbor bodočih investitorjev na vsem območju urejanja.

Na starici Savi so bili razglaseni naslednji umetnostni spomeniki: Ruard - Buccellenijeva Gračina ter Rudarska cerkev na Savi in tehnični spomeniki: območje Stare Save z večjim številom stavb in naprav, kot so mlin, plavž, delavska stanovanjska stavba. Zavod za varstvo naravne in kulturne dediščine v Kranju za Staro Savo pripravil spomeniško varstveno valorizacijo, letos pa naročil tudi izdelavo ureditvenega načrta, ki naj uvede aktivno varstvo, ohranjevanje in vključevanje ter kulturno dediščino v življenje mesta. V ta program je vključena tudi sanacija posameznih objektov. Območje Stare Save naj bi tako postalo muzejski kompleks, ki zajema širši prostor območja novih obratov, aglomeracije, plavžev in Stare Save. Ta programska zasnova je zdaj, ko se sproščajo nove površine, saj se proizvodnja v Železarni opušča, povsem utemeljena.

Stara Sava, ki ima zares izvrstne umetnostne in tehnične spomenike, bo torej končno le zaživila. ● D. Sedej

Armadna stanovanja v najem

Do delitvene bilance se lastniški status stanovanj ne bo spremenal.

Ljubljana, 12. novembra - Slovenska vlada je sprejela merila za upravljanje z neprimitivnimi, ki so bile v lasti armade. Čeprav so jih predlagali Republiki Sloveniji, se lastništvo nad njimi ne bo spremeno do delitvene bilance. Ker država ne zmore stroškov vzdrževanja objektov, je vlasta sklenila, da bo stavbe možno najeti.

Obrambno ministrstvo zaenkrat še zbira podatke o številu vojaških stanovanj in drugih objektov, ki jih je uporabljala armada v Sloveniji. Po grobni ocenah gre za okrog 780 stanovanj (le približno sto jih je trenutno praznih) in 200 drugih objektov. Polovico vseh objektov bi služila za obrambne potrebe Slovenije, drugo polovico pa bi bilo moč oddati v najem. Pri najemu bodo imele prednost tiste potrebe, ki so nacionalnega oziruma republiškega pomena.

Merila v zvezi z vojaškimi stanovanji tudi določajo, da se obnovi stanje glede oddaje stanovanj pred 25. junijem 1991. Vsako oddajanje stanovanj po tem datumu je v skladu s slovenskimi predpisi nezakonito, prav tako pa so neveljavne transakcije z vojaškimi stanovanji, ki so jih izvajali po sprejetju zveznega zakona o zagotavljanju stanovanj JLA, saj tega akta Republika Slovenija ni ratificirala.

Vlada je še sklenila pripraviti ustrezni predpis za izenačenje pravic uporabnikov vojaških in družbenih stanovanj v zvezi z možnostjo odkupa stanovanj. Ta predpis naj bi začivel po sprejetju delitvene bilance oziroma po enostranski določitvi lastništva nad temi objekti, če bodo to terjale razmere. ● S. Saje

Po novem letu boljši obeti

Mizerni denar za kulturo

Škofja Loka, 13. novembra - Občinski izvršni svet je včeraj sprejel predlog o težavnom položaju kulturnih društev, priznal, da je denar, ki dobivajo iz občinske blagajne prek ZKO res mizeren in se zavrne na manj mačehovski odnos do kulture ob oblikovanju proračuna za prihodnje leto.

Kot pravi predsednik škofjeloške zveze kulturnih organizacij Valentín Bogataj, so bili kulturniki zaradi pomanjkanja denarja v zadnjih letih prisiljeni skrčiti število prireditve, posebno literarnih večerov z gosti, letos pa skoraj umrli Loski poletni večeri, odpovedali so tradicionalni Ex-tempore Loka 91, pri izidu pesniških zbirk sodelujejo le še simbolično, korenito, že pretira no, so zmanjšali število gostovanj slovenskih umetnikov v Škofji Loki in loskih skupin drugod, da vsega niti ne naštevamo.

Za ohranitev vsaj sedanje ravni dejavnosti bi bilo vsakrno doljne prikrajševanje denarja nož v hrbot kulturnih društv in skupinam, na drugi strani pa tudi ljudem, žejnim duhovnim hrane. Za ilustracijo: povprečna glasbena skupina bi za normalno delo rabila 90.000 tolarjev-dotacije, dobi jih borih 5200. In drugi podatki: škofjeloške skupine dobijo v povprečju kar sedemkrat manjše dotacije kot skupine v ljubljanskem občini Center.

V prihodnje bi v občinski zvezi kulturnih organizacij radčim kvalitetnejše pokrivali vsa tri področja dejavnosti, to je pridivitev, izobraževalno in društveno. Razen tega želijo dejavnosti usmeriti še v nekatera žarišča: uprizoritev Škofjeloškega pasijona, ohranitev Severjevih nagrad, Ex-tempora Loka (vse tri pridivitev so republiškega značaja) ter na Gorenjskem obdržati vodstvo na mesto na področju literarne dejavnosti, ohraniti pri življenu Sejalca, ki je šele letos postal gorenjska knji

STRANKARSKE NOVICE

STRANKARSKE NOVICE

Inflacija pognala bančne obresti v več kot tisočodstotne
Minister svetoval potrpljenje

Ljubljana, 12. novembra - Slovenska kmečka stranka - Ljudska stranka in Liberalna stranka sta se v ozkem krogu strankarskih voditeljev in poslancev na pogovor povabili guvernerju Banke Slovenije dr. Franca Arharja in finančnega ministra Dušana Šešoška. Pogovor je bil informativne narave, beseda pa je tekla predvsem o izjemnem porastu bančnih obresti in s tem povezanim položajem tolarja ter o sanaciji poslovnih bank, seveda zlasti Ljubljanske banke.

Zaradi 1.350 odstotnih obresti bo gospodarstvo v mesecu dni na kolenih, saj takšni celo v času Markovičeve hiperinflacije ni bilo, je dejal Franc Golja. Kmetijstvo tako dragih posojil ne bo zmoglo, saj bi se morale sicer cene kmetijskih pridelkov povečati za 150 odstotkov na mesec, je dejal Ivan Oman.

Zatečena dinarska gotovina je naš denar, saj ima tudi Slovenija depozite v Beogradu, je dejal Vitomir Gros. Guverner Arhar je pojasnil, da te dni uničujejo dinarsko gotovino, ki je bila ob uvedbi tolarja v trezorjih. Zamenjana dinarska gotovina v višini 27 milijard dinarjev ozroma 1,4 milijarde dolarjev pa je slovenska terjatev do Beograda, takšna je pač v svetu logika gotovine.

Dr. France Arhar je obširno spregovoril o ukrepih Banke Slovenije po 8. oktobru in vprašanje, da je Republika Slovenija največji delnicar Ljubljanske banke, odgovoril, da je približno 11-odstotni. Oktobra so omejili bančne plasmaje, kar so nekatere banke kršile, novembra so reeskontno kvoto zmanjšali za 3,5 milijarde tolarjev in tako je minuli petek znašala 2,5 milijarde tolarjev. Če ne prej, bodo banke v zadregi, ko bodo morale konec novembra varčevalcem izplačati obresti, saj mnogi pridejo po gotovino. Banka Slovenije višino obresti ne predpisuje, Ljubljanska banka se s tako visokimi obrestmi brani, ker je bolna. 40 odstotkov plasmajev jih mora prinašati toliko dobjika, da lahko pokrije izgubo 60 odstotkov plasmajev, posegov Banke Slovenije ni moč pritakovati brez predhodne sanacije bank. Razrešiti bo potrebno tudi problem deviznih vlog varčevalcev, ki zdaj znašajo 1,4 milijarde dolarjev. V rokah imamo samo tolarsko lidenost, je dejal dr. Arhar, problematična je tudi devizna, saj banke celoti ne izločajo 30 odstotkov deviz, grozijo pa s tožbo zaradi stanja EDP, ki jih Ljubljanska banka ni sposobna plačati. Analitika za sanacijo bank je pripravljena, pomagali so tuji revizorji, nanaša se na 31. december lanskega leta, medtem pa so se pri nekaterih hčerah Ljubljanske banke stvari že premaknile na bolje, zato je razumljivo, se nekatere želijo osamosvojiti. Nobene pravne osnove pa nima, da bi dajali ugodnejša posojila kmetijstvu, je še dejal.

Dušan Šešok je povedal, da je proračun pred letom dni predstavljal 38 odstotkov družbenega proizvoda, zdaj le 29 odstotkov, za prihodnje leto bo moral vsebovati tudi 16 milijard tolarjev javnega dolga, ki naj bi ga vodili ločeno od tekočega proračuna. Zdaj tekoči proračun nima lukanj, uspešno jim je celo kupiti 127 milijonov mark deviznih rezerv, ki še niso potrošene. V javni dolgi bodo vključene devizne vloge varčevalcev, ki jim minister Šešok daje prednost pred polnitvijo stanovanjskega skladja, saj je bilo po njegovih besedah 83 odstotkov vseh deviznih vlog porabljenih v Sloveniji. Glede visokih obresti priporoča nekaj potrpljenja, priznal je, da ga je visoka oktobra inflacija presenetila, zato bo zadovoljen, če bo v naslednjih treh mesecih padala, ta mesec na 17 odstotkov. ● M. Volčak

Liberalna stranka
Resnica ali neresnica

Kranjski občinski odbor Liberalne stranke daje Televiziji Slovenija javni predlog za organizacijo okrogle mize s tem naslovom.

Kranj, 12. novembra - Na pogovor pred kamerami, ki naj bi ga vodil publicist Janez Stanič, bi povabil dr. Perčiča, dekanu Filozofske fakultete, dr. Ference, zgodovinarja, dr. Rozmana, duhovnika in zgodovinarja, dr. Mlakarja, zgodovinarja, Stanislava Klepa, pravnika in zgodovinarja ter avtorja predloga Deklaracije o narodni spravi, in Iva Zajdene, raziskovalca množičnih pobojev in grobišč.

Liberalna stranka je podpisala predlog Deklaracije o narodni spravi in jo tudi predlagala v obravnavo skupščini Republike Slovenije, ker je zainteresirana za sprejem take deklaracije, saj lahko le prekinemo s polstoletno razdrobljenostjo. Po sodbi Liberalne stranke spravnik trebuje ugotoviti in če so ugotovite Deklaracije resnične in pravilne tudi popraviti učenike novejše zgodovine.

Takšna okrogla miza bi bila sposobna odgovoriti na probleme in dobrobit slovenskega naroda rešiti, ocenjuje kranjska Liberalna stranka. ● J. Košnjek

Kranjski socialdemokrati
Vojska ni izjema

Socialdemokrati mesta Kranja se zavedamo težav, ki jih slovenščina, še posebej pa kranjskemu gospodarstvu povzroča napačen razvoj v minih desetletjih, še posebej pa katastrofalna Markovičeva politika precenjenega dinarja, s katero si je bivša nomenklatura hotela kupiti vojno zmag, pravijo v stališčih stranke do problematike v zvezi z načinom slovensko vojsko, ki jih je podpisal predsednik Branko Grims. "Socialdemokrati z vse večjo zaskrbljenoščjo opazujemo dejstvo, da se ponovno pojavi del države - vojska in tajne službe, ki te krize skoraj občuti. Dejstvo je, da Slovenija ta hip lastno vojsko potrebuje, toda postavlja se vprašanje, kakšno in kako organizirano. Cilj socialdemokratske stranke je jasen - majhna profesionalna vojska in unikint sploh vojaške obveznosti. Sloveniji mednarodne veljave ne bo dajala vojna moč, saj je Slovenija za takage veliko premajhna. Slovenija bo mednarodno veljavo lahko pridobilna le z učinkovitim lastnim gospodarstvom. V večini mest v Sloveniji in tudi v Kranju se nahajajo objekti ne-družavljanja del države - vojska in tajne službe, ki te krize skoraj občuti. Dejstvo je, da Slovenija ta hip lastno vojsko potrebuje, toda postavlja se vprašanje, kakšno in kako organizirano. Cilj socialdemokratske stranke je jasen - majhna profesionalna vojska in unikint sploh vojaške obveznosti. Sloveniji mednarodne veljave ne bo dajala vojna moč, saj je Slovenija za takage veliko premajhna. Slovenija bo mednarodno veljavo lahko pridobilna le z učinkovitim lastnim gospodarstvom. V večini mest v Sloveniji in tudi v Kranju se nahajajo objekti ne-družavljanja del države - vojska in tajne službe, ki te krize skoraj občuti. Dejstvo je, da Slovenija ta hip lastno vojsko potrebuje, toda postavlja se vprašanje, kakšno in kako organizirano. Cilj socialdemokratske stranke je jasen - majhna profesionalna vojska in unikint sploh vojaške obveznosti. Sloveniji mednarodne veljave ne bo dajala vojna moč, saj je Slovenija za takage veliko premajhna. Slovenija bo mednarodno veljavo lahko pridobilna le z učinkovitim lastnim gospodarstvom. V večini mest v Sloveniji in tudi v Kranju se nahajajo objekti ne-družavljanja del države - vojska in tajne službe, ki te krize skoraj občuti. Dejstvo je, da Slovenija ta hip lastno vojsko potrebuje, toda postavlja se vprašanje, kakšno in kako organizirano. Cilj socialdemokratske stranke je jasen - majhna profesionalna vojska in unikint sploh vojaške obveznosti. Sloveniji mednarodne veljave ne bo dajala vojna moč, saj je Slovenija za takage veliko premajhna. Slovenija bo mednarodno veljavo lahko pridobilna le z učinkovitim lastnim gospodarstvom. V večini mest v Sloveniji in tudi v Kranju se nahajajo objekti ne-družavljanja del države - vojska in tajne službe, ki te krize skoraj občuti. Dejstvo je, da Slovenija ta hip lastno vojsko potrebuje, toda postavlja se vprašanje, kakšno in kako organizirano. Cilj socialdemokratske stranke je jasen - majhna profesionalna vojska in unikint sploh vojaške obveznosti. Sloveniji mednarodne veljave ne bo dajala vojna moč, saj je Slovenija za takage veliko premajhna. Slovenija bo mednarodno veljavo lahko pridobilna le z učinkovitim lastnim gospodarstvom. V večini mest v Sloveniji in tudi v Kranju se nahajajo objekti ne-družavljanja del države - vojska in tajne službe, ki te krize skoraj občuti. Dejstvo je, da Slovenija ta hip lastno vojsko potrebuje, toda postavlja se vprašanje, kakšno in kako organizirano. Cilj socialdemokratske stranke je jasen - majhna profesionalna vojska in unikint sploh vojaške obveznosti. Sloveniji mednarodne veljave ne bo dajala vojna moč, saj je Slovenija za takage veliko premajhna. Slovenija bo mednarodno veljavo lahko pridobilna le z učinkovitim lastnim gospodarstvom. V večini mest v Sloveniji in tudi v Kranju se nahajajo objekti ne-družavljanja del države - vojska in tajne službe, ki te krize skoraj občuti. Dejstvo je, da Slovenija ta hip lastno vojsko potrebuje, toda postavlja se vprašanje, kakšno in kako organizirano. Cilj socialdemokratske stranke je jasen - majhna profesionalna vojska in unikint sploh vojaške obveznosti. Sloveniji mednarodne veljave ne bo dajala vojna moč, saj je Slovenija za takage veliko premajhna. Slovenija bo mednarodno veljavo lahko pridobilna le z učinkovitim lastnim gospodarstvom. V večini mest v Sloveniji in tudi v Kranju se nahajajo objekti ne-družavljanja del države - vojska in tajne službe, ki te krize skoraj občuti. Dejstvo je, da Slovenija ta hip lastno vojsko potrebuje, toda postavlja se vprašanje, kakšno in kako organizirano. Cilj socialdemokratske stranke je jasen - majhna profesionalna vojska in unikint sploh vojaške obveznosti. Sloveniji mednarodne veljave ne bo dajala vojna moč, saj je Slovenija za takage veliko premajhna. Slovenija bo mednarodno veljavo lahko pridobilna le z učinkovitim lastnim gospodarstvom. V večini mest v Sloveniji in tudi v Kranju se nahajajo objekti ne-družavljanja del države - vojska in tajne službe, ki te krize skoraj občuti. Dejstvo je, da Slovenija ta hip lastno vojsko potrebuje, toda postavlja se vprašanje, kakšno in kako organizirano. Cilj socialdemokratske stranke je jasen - majhna profesionalna vojska in unikint sploh vojaške obveznosti. Sloveniji mednarodne veljave ne bo dajala vojna moč, saj je Slovenija za takage veliko premajhna. Slovenija bo mednarodno veljavo lahko pridobilna le z učinkovitim lastnim gospodarstvom. V večini mest v Sloveniji in tudi v Kranju se nahajajo objekti ne-družavljanja del države - vojska in tajne službe, ki te krize skoraj občuti. Dejstvo je, da Slovenija ta hip lastno vojsko potrebuje, toda postavlja se vprašanje, kakšno in kako organizirano. Cilj socialdemokratske stranke je jasen - majhna profesionalna vojska in unikint sploh vojaške obveznosti. Sloveniji mednarodne veljave ne bo dajala vojna moč, saj je Slovenija za takage veliko premajhna. Slovenija bo mednarodno veljavo lahko pridobilna le z učinkovitim lastnim gospodarstvom. V večini mest v Sloveniji in tudi v Kranju se nahajajo objekti ne-družavljanja del države - vojska in tajne službe, ki te krize skoraj občuti. Dejstvo je, da Slovenija ta hip lastno vojsko potrebuje, toda postavlja se vprašanje, kakšno in kako organizirano. Cilj socialdemokratske stranke je jasen - majhna profesionalna vojska in unikint sploh vojaške obveznosti. Sloveniji mednarodne veljave ne bo dajala vojna moč, saj je Slovenija za takage veliko premajhna. Slovenija bo mednarodno veljavo lahko pridobilna le z učinkovitim lastnim gospodarstvom. V večini mest v Sloveniji in tudi v Kranju se nahajajo objekti ne-družavljanja del države - vojska in tajne službe, ki te krize skoraj občuti. Dejstvo je, da Slovenija ta hip lastno vojsko potrebuje, toda postavlja se vprašanje, kakšno in kako organizirano. Cilj socialdemokratske stranke je jasen - majhna profesionalna vojska in unikint sploh vojaške obveznosti. Sloveniji mednarodne veljave ne bo dajala vojna moč, saj je Slovenija za takage veliko premajhna. Slovenija bo mednarodno veljavo lahko pridobilna le z učinkovitim lastnim gospodarstvom. V večini mest v Sloveniji in tudi v Kranju se nahajajo objekti ne-družavljanja del države - vojska in tajne službe, ki te krize skoraj občuti. Dejstvo je, da Slovenija ta hip lastno vojsko potrebuje, toda postavlja se vprašanje, kakšno in kako organizirano. Cilj socialdemokratske stranke je jasen - majhna profesionalna vojska in unikint sploh vojaške obveznosti. Sloveniji mednarodne veljave ne bo dajala vojna moč, saj je Slovenija za takage veliko premajhna. Slovenija bo mednarodno veljavo lahko pridobilna le z učinkovitim lastnim gospodarstvom. V večini mest v Sloveniji in tudi v Kranju se nahajajo objekti ne-družavljanja del države - vojska in tajne službe, ki te krize skoraj občuti. Dejstvo je, da Slovenija ta hip lastno vojsko potrebuje, toda postavlja se vprašanje, kakšno in kako organizirano. Cilj socialdemokratske stranke je jasen - majhna profesionalna vojska in unikint sploh vojaške obveznosti. Sloveniji mednarodne veljave ne bo dajala vojna moč, saj je Slovenija za takage veliko premajhna. Slovenija bo mednarodno veljavo lahko pridobilna le z učinkovitim lastnim gospodarstvom. V večini mest v Sloveniji in tudi v Kranju se nahajajo objekti ne-družavljanja del države - vojska in tajne službe, ki te krize skoraj občuti. Dejstvo je, da Slovenija ta hip lastno vojsko potrebuje, toda postavlja se vprašanje, kakšno in kako organizirano. Cilj socialdemokratske stranke je jasen - majhna profesionalna vojska in unikint sploh vojaške obveznosti. Sloveniji mednarodne veljave ne bo dajala vojna moč, saj je Slovenija za takage veliko premajhna. Slovenija bo mednarodno veljavo lahko pridobilna le z učinkovitim lastnim gospodarstvom. V večini mest v Sloveniji in tudi v Kranju se nahajajo objekti ne-družavljanja del države - vojska in tajne službe, ki te krize skoraj občuti. Dejstvo je, da Slovenija ta hip lastno vojsko potrebuje, toda postavlja se vprašanje, kakšno in kako organizirano. Cilj socialdemokratske stranke je jasen - majhna profesionalna vojska in unikint sploh vojaške obveznosti. Sloveniji mednarodne veljave ne bo dajala vojna moč, saj je Slovenija za takage veliko premajhna. Slovenija bo mednarodno veljavo lahko pridobilna le z učinkovitim lastnim gospodarstvom. V večini mest v Sloveniji in tudi v Kranju se nahajajo objekti ne-družavljanja del države - vojska in tajne službe, ki te krize skoraj občuti. Dejstvo je, da Slovenija ta hip lastno vojsko potrebuje, toda postavlja se vprašanje, kakšno in kako organizirano. Cilj socialdemokratske stranke je jasen - majhna profesionalna vojska in unikint sploh vojaške obveznosti. Sloveniji mednarodne veljave ne bo dajala vojna moč, saj je Slovenija za takage veliko premajhna. Slovenija bo mednarodno veljavo lahko pridobilna le z učinkovitim lastnim gospodarstvom. V večini mest v Sloveniji in tudi v Kranju se nahajajo objekti ne-družavljanja del države - vojska in tajne službe, ki te krize skoraj občuti. Dejstvo je, da Slovenija ta hip lastno vojsko potrebuje, toda postavlja se vprašanje, kakšno in kako organizirano. Cilj socialdemokratske stranke je jasen - majhna profesionalna vojska in unikint sploh vojaške obveznosti. Sloveniji mednarodne veljave ne bo dajala vojna moč, saj je Slovenija za takage veliko premajhna. Slovenija bo mednarodno veljavo lahko pridobilna le z učinkovitim lastnim gospodarstvom. V večini mest v Sloveniji in tudi v Kranju se nahajajo objekti ne-družavljanja del države - vojska in tajne službe, ki te krize skoraj občuti. Dejstvo je, da Slovenija ta hip lastno vojsko potrebuje, toda postavlja se vprašanje, kakšno in kako organizirano. Cilj socialdemokratske stranke je jasen - majhna profesionalna vojska in unikint sploh vojaške obveznosti. Sloveniji mednarodne veljave ne bo dajala vojna moč, saj je Slovenija za takage veliko premajhna. Slovenija bo mednarodno veljavo lahko pridobilna le z učinkovitim lastnim gospodarstvom. V večini mest v Sloveniji in tudi v Kranju se nahajajo objekti ne-družavljanja del države - vojska in tajne službe, ki te krize skoraj občuti. Dejstvo je, da Slovenija ta hip lastno vojsko potrebuje, toda postavlja se vprašanje, kakšno in kako organizirano. Cilj socialdemokratske stranke je jasen - majhna profesionalna vojska in unikint sploh vojaške obveznosti. Sloveniji mednarodne veljave ne bo dajala vojna moč, saj je Slovenija za takage veliko premajhna. Slovenija bo mednarodno veljavo lahko pridobilna le z učinkovitim lastnim gospodarstvom. V večini mest v Sloveniji in tudi v Kranju se nahajajo objekti ne-družavljanja del države - vojska in tajne službe, ki te krize skoraj občuti. Dejstvo je, da Slovenija ta hip lastno vojsko potrebuje, toda postavlja se vprašanje, kakšno in kako organizirano. Cilj socialdemokratske stranke je jasen - majhna profesionalna vojska in unikint sploh vojaške obveznosti. Sloveniji mednarodne veljave ne bo dajala vojna moč, saj je Slovenija za takage veliko premajhna. Slovenija bo mednarodno veljavo lahko pridobilna le z učinkovitim lastnim gospodarstvom. V večini mest v Sloveniji in tudi v Kranju se nahajajo objekti ne-družavljanja del države - vojska in tajne službe, ki te krize skoraj občuti. Dejstvo je, da Slovenija ta hip lastno vojsko potrebuje, toda postavlja se vprašanje, kakšno in kako organizirano. Cilj socialdemokratske stranke je jasen - majhna profesionalna vojska in unikint sploh vojaške obveznosti. Sloveniji mednarodne veljave ne bo dajala vojna moč, saj je Slovenija za takage veliko premajhna. Slovenija bo mednarodno veljavo lahko pridobilna le z učinkovitim lastnim gospodarstvom. V večini mest v Sloveniji in tudi v Kranju se nahajajo objekti ne-družavljanja del države - vojska in tajne službe, ki te krize skoraj občuti. Dejstvo je, da Slovenija ta hip lastno vojsko potrebuje, toda postavlja se vprašanje, kakšno in kako organizirano. Cilj socialdemokratske stranke je jasen - majhna profesionalna vojska in unikint sploh vojaške obveznosti. Sloveniji mednarodne veljave ne bo dajala vojna moč, saj je Slovenija za takage veliko premajhna. Slovenija bo mednarodno veljavo lahko pridobilna le z učinkovitim lastnim gospodarstvom. V večini mest v Sloveniji in tudi v Kranju se nahajajo objekti ne-družavljanja del države - vojska in tajne službe, ki te krize skoraj občuti. Dejstvo je, da Slovenija ta hip lastno vojsko potrebuje, toda postavlja se vprašanje, kakšno in kako organizirano. Cilj socialdemokratske stranke je jasen - majhna profesionalna vojska in unikint sploh vojaške obveznosti. Sloveniji mednarodne veljave ne bo dajala vojna moč, saj je Slovenija za takage veliko premajhna. Slovenija bo mednarodno veljavo lahko pridobilna le z učinkovitim lastnim gospodarstvom. V večini mest v Sloveniji in tudi v Kranju se nahajajo objekti ne-družavljanja del države - vojska in tajne službe, ki te krize skoraj občuti. Dejstvo je, da Slovenija ta hip lastno vojsko potrebuje, toda postavlja se vprašanje, kakšno in kako organizirano. Cilj socialdemokratske stranke je jasen - majhna profesionalna vojska in unikint sploh vojaške obveznosti. Sloveniji mednarodne veljave ne bo dajala vojna moč, saj je Slovenija za takage veliko premajhna. Slovenija bo mednarodno veljavo lahko pridobilna le z učinkovitim lastnim gospodarstvom. V večini mest v Sloveniji in tudi v Kranju se nahajajo objekti ne-družavljanja del države - vojska in tajne službe, ki te krize skoraj občuti. Dejstvo je, da Slovenija ta hip lastno vojsko potrebuje, toda postavlja se vprašanje, kakšno in kako organizirano. Cilj socialdemokratske stranke je jasen - majhna profesionalna vojska in unikint sploh vojaške obveznosti. Sloveniji mednarodne veljave ne bo dajala vojna moč, saj je Slovenija za tak

Naš vse bolj sivi vsakdan

Osemnajstkrat zelje pa bo spet nedelja

Tak rek je ostal iz let pred drugo svetovno vojno v pasivnih primorskih krajih, kot spomin na hudo pomanjkanje, ko gospodinja ni imela drugega dati in lonec, kot zelje. Tudi polente niso bili. Le nedelje je obetala, da bo morda kaj gostejšega prišlo na krožnik. Pa ne le Primorska, tudi na Dolenjskem je "kruh spal", kot so matere prepričevala lačne otroke, in so ga gorenjske matere zaklepale. Če je bil seveda. Se ti sivi, težki časi, ko je v marsikaterem delavskem domu še desetletje po zadnji vojni pela krompirjeva juha, v katero nisi mogel dati drugega kot lovorcev list za okus in je bilo meso iz juhe ob nedeljah, pravo razkošje, vračajo? Se, ugotavljajo tudi trgovke. Kupci s košaricami se sprehodijo ob poličah, kjer je v ponudbi še vsega, tudi vanjo položijo zdaj to, zdaj ono, toda, ko se stejetje zneske in primerjajo s tistim, kar je še v denarnici, sta pri blagajni navadno v košarici le najcenejši kruh in mleko. Ni več denarja za sir, niti za najcenejšo salamo, skuto, celo jogurti ostajajo, pri mesaru pa so spet aktualne kosti za juho...

Janez Stegnar, Mercatorjeva meseca na Deteljici: "Prodaja mesa čez teden močno upadla, na koncu tedna pa prihajajo. Veneti, ki je morda prej vzel 3 pedra piščanca in 40 dag govedinice za juho, zdaj pride vprašati, koliko so "repetničke" in "ali da-

ste dve kosti za juho". Vse bolj aktualni so piščanci želodčki, ki so najcenejši in se iz njih naredi kar dobra rižota ali omaka. Iskanje so svinske glave, drobovina, parkeljci, vse tisto najcenejše. Se pa zgodi tudi, da pride fantič vprašati, koliko staneta dve kosti za juho in pristavi: "Pa če morete tako... kerata nima denarja." Tisti, ki imajo denar, pa na ceno ne gledajo. Le najboljše izberejo in odpro denarnico...

Rada Kostič, upokojenka iz Tržiča: "Oba z možem sva upokojena. Moja pokojnina gre za položnice, z njegovo se preživljamo. Do mesa prideva ceneje, če ga vzameva več skupaj pri zasebniku, sem in tja pa kupim še kakšnega piščanca. Zelje imava doma, ozimnico sem sama pripravila. Ena hčerka še študira, dva ti-

Ivan Skodlar, sindikat Neodvisnost v Tekstilindusu
Posledice vedno nosimo samo delavci

Kranj, 12. novembra - Med 1504 Tekstilindusovimi delavci, ki so v stečaju izgubili delo, jih 112 pripada tudi sindikatu Neodvisnost. Njihov člani Ivan SKODLAR nam je nanizal nekatere razlage za propad podjetja, ki po njegovem koreninju v 45-letni vladavini enopartijskega sistema.

"Sindikat ni mogel storiti nič, da bi obvaroval delavce, saj so razlogi, ki so slovensko gospodarstvo in mnoga podjetja s Tekstilindusom vred pripeljala do propada, dolgotrajni in globili," je ocenil Ivan Skodlar.

"Razlogi za polomijo koreninjo v politiki, saj je bil slovenskim ljudem dolga desetletja vsljen en sistem. V preričanju, da bo trajal večno, ga je varovala oborožena zaščita, ki je požiral ogromne denarje in močno bremenila gospodarstvo. Naš proizvod je bil 80-odstotno obremenjen z dajatvami. Namesto da bi gospodarstvo vodili

sposobni gospodarski strokovnjaki, je vladajoča politika izobraževala politične strokovnjake, kjer znanje in delo nista bila pomembna, pač pa politična pripadnost. In ti ljudje so sprejemali za gospodarstvo podobe odločitve, za katere jim niso bilo treba nikoli odgovarjati. Odgovornost so vselej skrivali za delavski svet in zbole delavcev. Ljudje si niso upali ugovorjati; samoupravljanje je bila le podaljšana roka siromašnosti. Tudi delavci so sčasoma izgubili delovne navade, saj so bili dobri in slab skoraj enako plačani in prvi zato niso bili več motivirani za delo. Na zahodu velja, da morajo obratovodje poznati delovni proces in biti sposobni za vsa delovna mesta v njem, pri nas pa to ni bilo potrebno, zato ni čudno, če marsikateri obratovodja ne zna niti vključiti stroja. V Tekstilindusu sem bil 30 let. Šele po 28 letih dela sem si upal prvič javno oglasiti se na zboru delavcev. Kritike vodstvu in sprejelo, ožigalo me je za protiljudski element. Stevilni, ki so si v preteklih letih upali kritizirati, so trpeli posledice: niso jim odobrili posojila ali pa so jih kako drugače šikanirali."

Ivan Skodlar meni, da je treba odstraniti vzroke, ki so slovensko gospodarstvo, kranjsko pa še posebej, pripeljali v propad. Politično dirigiranje tovarn je treba odpraviti, zamenjati je treba vodilni kadar, ki je kriv za gospodarsko razsulo, vzpostaviti je treba sistem, v katerem vsakdo dela tisto, za čar je sposoben. Merilo plače in napredovanja naj bosta le delo in znanje.

"Tudi novi stičajni upravitelj v Tekstilindusu nima veliko možnosti, če se bo naslanjal na kader, ki je sokriv poloma podjetja," je dejal Ivan Skodlar. "O rešitvi Tekstilindusovih delavcev, ki so za časa dela prejemali nizke osebne dohodke, pa tudi nimam veliko upanja. Na sodišče smo res vložili terjatve za pravice, ki nam pripadajo po zakonu. Delavci so zahtevali, naj sindikat jamči, da bodo dobili vsekih pravic po zakonu. Toda če ni denarja, nihče ne more dati za posledice vselej nosimo samo delavci, ki smo najmanj kritivi nastalega stanja. Kaj bo z menoj? Ker nimam majhnih otrok, se ne bojim za preživetje. Vendar mi do pokopa manjka še 7 let, zato ne zakonodajao pa se mi tudi pokoj vse bolj odmika. Tudi tu ni logike: kazaj v pokoj z višjo starostno mejo, ko je toliko brezposelnosti?" ● D. Žlebir, foto: J. Cigler

Dopolnilo

V zvezi z nadomestili, ki po stečaju čakajo nekdanje Tekstilindusove delavce, smo v prejšnji številki Gorenjskega glasa Slavku Kalanu z Zavoda za zaposlovanje v Kranju pripisali nepopolno informacijo. Popolna se glasi takole: »Višina denarnega nadomestila znaša za prve tri mesece 70 odstotkov, v naslednjih pa 60 odstotkov. Osnova za odmero denarnega nadomestila je povprečni mesečni OD, ki ga je delavec prejel za zadnje tri mesece pred prenehanjem delavnega razmerja. Če delavcu za zadnje tri mesece pred prenehanjem delavnega razmerja ni bil izplačan osebni dohodek, se v osnovu za odmero nadomestila upošteva povprečni mesečni dohodek za zadnje tri mesece, za katere je bil OD izplačan. Delavec lahko po izteku pravice do denarnega nadomestila uveljavlja pravico do denarne pomoči, ki je enaka 80 odstotkov zajamčenega OD.« Za nepopolno informacijo se bralcem in Tekstilindusovim delavcem opravičujemo.

Jožeta Kravos, upokojenka iz Tržiča: "Predilniška delavka sem bila, pokojnina ni velika. Dokler je bil še mož, je bilo lažje. Saj tudi njegova pokojnina ni bila velika, toda bila je. Zdaj sem sama za vse, a tartinati ne smem. K sreči imam lastno stanovanje, tako da je le malo manj stroškov. Jaz privarjem pri mesu in pri obleki. Včasih so rekli, da ni nikoli takoj majhna plača ali pokojnina, da bi se ne dalo še malo "prišparat", toda danes to ne velja več. Kako žive mlade družine z dojenčki, šolarji, si ne znam več predstavljati."

Damjana Vakaričič iz Kranja: "Jaz sem "na čakanju" in dobim po dobre 4 tisočake na mesec podpore, mož zaslubi malo čez šest tisoč, imava enega otroka in družbeno stanovanje. Polovica dohodkov gre za položnice, z ostalim grem dvakrat v trgovino, ko zmanjka, se preselimo k moji zato razumem ljudi, da danes pogledajo vsako ceno na artikl. Saj človek res kar ne more verjeti, da se je vse tako podražilo. Navaden doruček, ki je stal prej 23, 26, stane zdaj 78 tolarjev. Najbolj navadna salama, "pasja radost" je v naši trgovini 230 SLT, drugod je pa še dražja. Ne moremo si je več privoščiti, tudi paštete in podobnega ne in zajtrki so pri nas spet kruh, margarina in marmelada, kot v mojih otroških letih. Letos ne bomo kupovali nobene garderobe. Človek preprosto ne zmore več. Kruh in mleko, kaj drugega je že izjema. Celo jogurtov si ljudje ne privoščijo več, da o sadju ne govorim."

● D. Dolenc

Jožeta Kravos, upokojenka iz Tržiča: "Predilniška delavka sem bila, pokojnina ni velika. Dokler je bil še mož, je bilo lažje. Saj tudi njegova pokojnina ni bila velika, toda bila je. Zdaj sem sama za vse, a tartinati ne smem. K sreči imam lastno stanovanje, tako da je le malo manj stroškov. Jaz privarjem pri mesu in pri obleki. Včasih so rekli, da ni nikoli takoj majhna plača ali pokojnina, da bi se ne dalo še malo "prišparat", toda danes to ne velja več. Kako žive mlade družine z dojenčki, šolarji, si ne znam več predstavljati."

Zlata poroka pri Jesenovčevih
v Škofji Loki

Škofja Loka, novembra - 3. novembra je minilo petdeset let, odkar sta si v Ljubljani pri Sv. Petru zvestobo obljubila Francka in Stanko Jesenovec, oba Ločana, ona doma pri Uršnem Tinetu, trgovcu "z deželimi pridelki", on iz Puštala, eden od devetih Jesenovčevih sinov. Vojna je bila tedaj, Francka je moral čez mejo priti v Ljubljano na poroko, kjer jo je čakal Stanko. Takoj po skromnem poročnem kosišu je odpotoval v Ferraro, kot strokovnjak za Batove trgovine. Šele septembra 1945 se je vrnil. Težka leta so bila to za Francko in sinka; saj se ji je oglašal preko vatikanske pošte, toda pol leta ni bilo od njega nobenega glasu. Po vrtniti je sprva odpral svojo trgovino, 1949. pa se je zaposlil v Pekovi trgovini s čevljivimi nasproti Homana v Loki, kjer je ostal do upokojitve leta 1970. Šest otrok se jima je rodilo, 5 sinov in hčerka. En sinek je umrl star 2 leti. Danes imata devet vnukov, spomladni pa pričakujeta prva dva pravnuka. Stanka Ločani dobro poznajo kot funkcionarja AMD. Bil je eden od sostanoviteljev AMD leta 1946 v Škofji Loki in je danes najstarejši član in tajnik z najdaljšim stažem v Sloveniji. Z vsem srcem je prijet na to organizacijo, vrsto odlikovanj in priznanj je že prejel, ob 80-letinicu tudi zlato plaketo AMZ Slovenije. Za AMD je vedno našel čas, poleg zahtevne službe poslovodstva in obdelovanja male kmetije doma. Delo te utrdi, ugotovljata oba, Francka in Stanko. Oba sta delavna po ves dan, Francka pomolze, postori vse v hiši, Stanko pa v hlevu, na njivah in travnikih. Stanko pokosi tudi vse bregove, kamor zet ne more s kosilnico. Zelo pohvalita zeta in hčerka, ki imata hišo zraven njune. Brez njiju danes z mamo ne bi mogla več sama obdelovati njive in bregov. Sinovi se šli od doma, ustvarili svoje družine. V soboto, 9. novembra, so se dobili skupaj, prav vsi otroci in vnuki in drugo sorodstvo. V farni cerkvi Sv. Jakoba v Škofji Loki ju je po petdesetih letih znova poročil njen sin - župnik.

Velikih želja nimata, pravita, da bi jima le zdravje držalo, da bi bilo otrokom in vnukom lepo v življenju, da bi se razumeli, znali prebroditi težave, kot sta jih iz dneva v dan, iz leta v leto pol stoletja onadv. - Srečno, Francka in Stanko Jesenovčeva in še na mnoga zdrava leta! ● D. Dolenc

Naš vse bolj sivi vsakdan

Oktobra je bil mesec boja proti slatkorni bolezni Z žlico si kopljemo grob

Kranj, novembra - Letošnji mesec boja proti slatkorni bolezni je minil v senci stavke v slovenskem zdravstvu, zato tudi ni doživel zasluženega odmeva. V Sloveniji je namreč že blizu 60 tisoč ljudi s to bolezni. Naša tokratna sogovornica, medicinska sestra MIRA VALANT, ima vsakodnevno opraviti s slatkornimi bolniki v internistični ambulanti kranjskega Zdravstvenega doma.

V internistični ambulanti imajo bolniki redne kontrole, tam pa se oglašijo tudi novo odkriti slatkorni bolniki. Najprej jih docela internistično pregledajo, nato pa jim v pogovoru pomagajo spoznati slatkorno bolezen in dajo navodila, kako naj v zvezi z njo ravnajo. »Slatkorni bolnik mora biti poučen, zakaj se mu krvni sladkor viša in zakaj se to ne pozdravi z zdravili,« pravi sestra Mira. »Bolnika poučimo, da mora spremeniti ubijalski način življenga, ki ga prinašajo nepravilna prehrana, hiter življenski tempo, premalo gibanja. V vsakdanjem načinu življenga mora bolnik doseči zdravo ravnovesje. Z dijetnim režimom mu narekuje red v hrani, saj si ne more več privoščiti vsega in v tolikšni meri, kot smejo jesti zdravi ljudje. Jedli naj bi petkrat dnevno, obroki naj bi bili majhni, na jedilniku pa čimbolj naravna hrana. Svetujejo moči tudi veliko gibanja v naravi.«

Ko zbolijo za slatkorno boleznijo, bolniki doživijo hud psihični stres. Bolezen resda ne boli, zato pa ima lahko ob neupoštevanju navodil hude posledice. »Za bolnika se je težko sprijazniti z dejstvom, da se ne bo pozdravil, da bo z zdravili in zdravim načinom življenga le lažje živel. Na začetku bolezni se pogovarjam z vsakim bolnikom posebej, saj vsakega človeka zaznamuje poseben način življenga, delamo tudi v skupinah. Bolnikom dopovedujemo, kako naj zdravo živijo, toda to je na žalost povezano tudi z ekonomskimi razmerji. Dietna hrana je draga, med bolniki pa je veliko ljudi z nizkimi zaslužki in pokojnini. Zaradi bolezni morajo tudi gospodinje prilagoditi način kuhanja. Bolniki, ki so zapošleni, so vezani na malice v menzi, terenski delavci na prehrano v gostilnah. Ponokod je sicer že na izbiro dietna hrana, večinoma pa se morajo bolniki znati sami. Težko je tudi spremniti navade. Slatkorni bolnik bi moral po malem jesti vsake tri ali štiri ure, največkrat pa je problem že zajtrk. Kot rečeno, bolnikom priporočamo tudi gibanje, mlajšim tudi šport, odvisno pač od značaja bolezni in od zdravil, ki jih jemljejo. Drugače mora ravnati bolnik s tabletami kot bolnik z insulinom. Vsak bolnik pa naj bi v interesu samokontrole vodil tudi dnevnik.«

V načinu življenga slatkornih bolnikov pa sodijo tudi pogoste kontrole v internistični ambulanti. V kranjski je registriranih okoli 4000 bolnikov, tisoč manj jih hodi na redne kontrole. V Kranju pa ambulanta po trikrat tedensko sprejema bolnike (zdaj je dvakrat mesečno tudi v Škofji Loki). Od 50 do 80 jih pride v enem dnevu, po stavki pa jih je po besedah Mire Valant prihajalo okoli 150. Sicer pa bolnikom, razen zdravnika in drugega medicinskega osebja, veliko lahko pomagajo tudi društva slatkornih bolnikov, ki v Sloveniji obstajajo 35 let. Tako je tudi v Kranju, vodi ga Miha Logar, vendar se kljub zanimivemu programu ne morejo pohvaliti z velikim odzivom slatkornih bolnikov. ● D. Z. Žlebir

Znova odprt telefon

Najemnikov nihče ne bo podil iz stanovanj

Nač odprt telefon o odkupu stanovanj po novem stanovanjskem zakonu je bil deležen velikega odmeva. Zanimalo je ni usahnilo, dotika pa se zlasti bodočega najemniškega odnosa. Zato znowa odpiramo naš telefon 211-860 in 211-835, kamor od danes do prihodnjega petka ob 8. do 12. ure lahko naslavljate vprašanja s tega področja.

Kaj bo s tistimi, ki ne morejo odkupiti družbenega stanovanja? Negotovost teh ljudi danes izkorisčajo številni špekulant. Denarne nagrade, avtomobile, dosmrtno prebivanje v odkupljenih stanovanjih brez stanarine obljubljajo tistim, ki jim odstopijo stanovanjsko pravico. V strahu, da jih bodo lastniki (občina, podjetje) nagnali iz stanovanj, če se ne bodo odločili za odkup, imetniki stanovanjske pravice pristajajo tudi na gornji »stanovanjski business«. Vendar jim ni treba, kajti iz družbenih stanovanj jih nihče ne bo prejgal.

Sicer pa vprašajte. Naš telefon nam je na voljo: 211-860, 211-835. Na vprašanja bodo odgovarjali strokovnjaki s stanovanjskega področja. ● D. Ž. Žlebir

VESTI

Izlet v Atomske toplice

Društvo upokojencev Radovljica bo v soboto, 16. novembra, priredilo jesenski izlet v Atomske Toplice. Odpeljali se bodo ob 7. uri zjutraj z avtobusne postaje v Radovljici, vrčali pa se bodo po zno zvečer. Za člane DU je cena prevoza 200, kosila pa 150 tolarjev.

Od Škofje Loke do Atlantika

Na zanimivo predavanje z barvnimi diapozitivi »Od Škofje Loke do Atlantika« vabi Društvo upokojencev Škofja Loka. V klubskih prostorih bo 19. novembra ob 17. uri predaval Janez Šir.

AVTOŠOLA

ČE ŠE NISTE VOZNIK...!

KRANJ, Begunjska 10
Začetek tečaja CPP
VSAK PONEDELJEK dop. ali popol.

TRŽIČ - AVTO ŠOLA JURE Zali Rovt 9
Začetek tečaja CPP v PONEDELJEK, 18. 11.
Informacije po tel. 51-864

AVTO ŠOLA BB - VAŠA AVTO ŠOLA

TRGOVINA

nada

JELOVČAN

G1enc 2, Škofja Loka, tel. 064/632-094

Velika izbira uvoženih igrač pred Miklavžem
Prehrambeni izdelki po ugodnih cenah
Za obisk se priporočamo

Trgovina odprta vsak dan od 7.30 - 19. ure
ob sob. od 7. - 19. ure
ob ned. od 9. - 12. ure

TP »KOČNA« KAMNIK
SADNA DREVESNICA
IN VRTNARJA
Ekslerjeva 6, 61240 Kamnik
Telefon: 061/813-352

kOčna SADNE SADIKE ZA JESENSKO
IN SPOMLADANSKO SADITEV

VRSTA	SORTA PO ZORENJU	PODLAGA
JABLANE:		
1 MANTET	zgodnja	M 9
2 JULYRED	zgodnja	M 9
3 TAYDEMAN	zgodnja	M 9
4 SUMMERRED	poletna	M 9
5 JAMES GRIEVE	poletna	M 9
6 ALKMENE	jesenska	M 9
7 FANTAZIJA	jesenska	M 9
8 ELSTAR	jesenska	M 9
9 ZLATA PARMENA	jesenska	M 9
10 RDECJI BOSKOP	zimska	M 9
11 JONATAN	zimska	M 9
12 ZLATI DELIŠES	zimska	M 9
13 MUTSU	zimska	M 9
14 JONAGOLD	zimska	M 9
15 GLOSTER	zimska	M 9
16 IDARED	zimska	M 26
17 CARJEVIČ	zimska	M 9
18 KRIVOPECELJ	zimska	M 9
19 MAJDA	zimska	M 9
HRUŠKE:		
1 MORETTINIEVA/BUTIRA/	zgodnja zač. VII.	kutina
2 KLOPOVA	zgodnja zač. VII.	kutina
3 VILJAMOVKA	poletna	kutina
4 PRINCESA MARJANA	poletna	kutina
5 CONFERENCE	jesenska	kutina
6 KLERZO	zimska	kutina
7 FETELOVA	zimska	kutina
8 LUCASOVA	zimska	kutina
9 BOSKOVA	zimska	kutina
10 MADAM VERTE	zimska	kutina
SLIVE:		
1 RUTH GERSTETTER	zgodnja julij	st. julien
2 STANLY	sr. pozna avgust	st. julien
3 DOMAČA SLIVA	pozna september	st. julien
MARELICA:		
1 TILTON	sredi julija	st. julien
2 OGRSKA	sredi-konca julija	st. julien
BRESKVE:		
1 ADRIA	začetek julija	st. julien
2 RED HAVEN	začetek avgusta	st. julien
3 VETERAN	konec avgusta	st. julien
ČEŠNJE:		
1 MAJERJAVA	začetek-sredina junija zgodnja	F 12/1
2 BÜTNERJAVA	začetek julija hrustavka pozna	F 12/1
3 BING	začetek julija hrustavka pozna	F 12/1
VIŠNJE:		
1 GORSEMSKA	sredi julija	F 12/1

trgovsko podjetje s pohištvtom
in stanovanjsko opremo

SALON POHIŠTVA KRANJ

- ponovno imamo v zalogi MEDENINASTO POHIŠTVO - LEŽIŠČA različnih dimenzij
- velika izbira sedežnih garnitur, dobava takoj po naročilu
- BOSCH pralni in pomivalni stroji, KUHINJSKE NAPE, friteze, multipraktik...
- V zalogi imamo KVALITETNE JOGI VZMETNICE po konkurenčnih cenah
- NOVO - NOVO - zamenjali smo več kot 50 % artiklov, ki so vredni ogleda, pesta izbira stanovanjske opreme za vse bivalne prostore
- PRODAJA NA OBROKE, BREZPLAČNO SVETOVANJE ARHITEKTA IN DOSTAVA DO 30 KM

NOV DELOVNI ČAS:

KRANJ - salon Primskovo od 9. - 13. in od 15. - 19. ure, sobota od 9. - 13. ure, tel.: 214-554

KRANJ - Titov trg 5 - SALON KUHINJ od 9. - 19. ure, sobota od 9. - 13. ure, tel.: 222-177

JESENICE - SKLADIŠČNA 5 od 9. - 13. in 15. - 19. ure, sobota od 9. - 13. ure, tel.: 84-091

ZA PRIJETNO BIVANJE V VAŠEM DOMU

AVTOŠOLA Begunjska 10, Kranc
TEČAJ - VSAK PONEDELJEK
216-245

SKUPŠČINA OBČINE KRANJ
Komisija za volitve, imenovanja
in kadrovske zadeve

Številka: 108-09/90-01/P

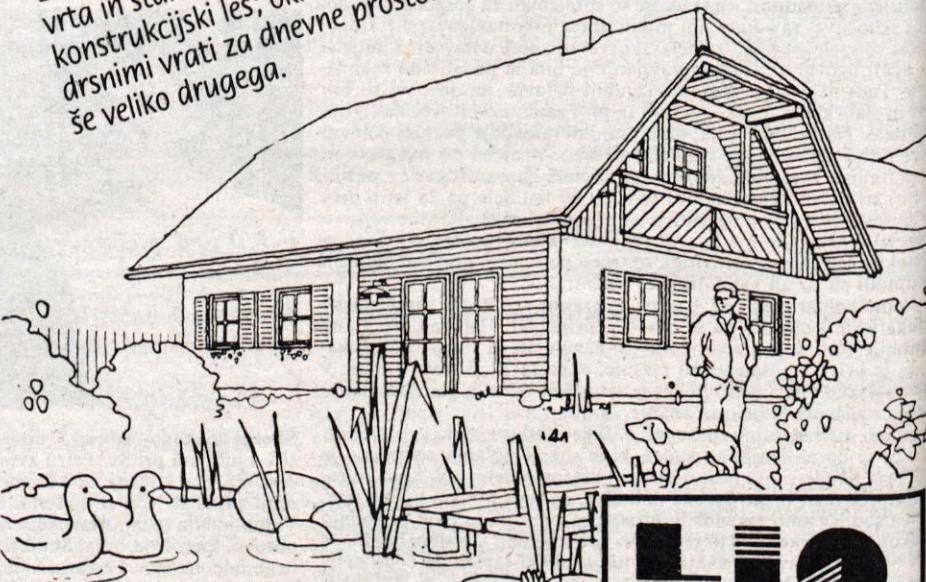
Komisija za volitve, imenovanja in kadrovske zadeve Skupščine občine Kranj v skladu z 18. členom zakona o družbenem pravobranilcu samoupravljanja (Ur. l. SRS, št. 21/75, 31/84) ter zakona o spremembah določbe zakonov, ki določajo pooblastila in naloge družbenopolitičnih organizacij razpisuje prosta dela in naloge

DRUŽBENEGA PRAVOBRANILCA SAMOUPRAVLJAJA OBČINE KRANJ

Kandidati, ki izpolnjujejo pogoje, določene v 18. členu zakona o družbenem pravobranilcu samoupravljanja, naj v rok 30 dni po objavi razpisa pošljejo prijave z dokazili o izpolnjevanju razpisnih pogojev (življenjepis, podatki o izobrazbi in o zaposlitvah) Komisiji za volitve, imenovanja in kadrovske zadeve Skupščine občine Kranj, Trg revolucije 1, Kranj.

NAŠ NASVET ZA DANES: LES ZA DOMAČNOST, PRIJETNO IN ZDRAVO BIVANJE

LIO vam nudi več kot 100 izdelkov potrebnih pri gradnji in opremi hiše, vrta in stanovanja: obloge fasad; ograje balkonov, stopnišč in vrt; konstrukcijski les; okrasne letve; obloge stropov in tal; steklene stene z drsnimi vrati za dnevne prostore, terase; pohištvo iz smrekovega lesa in še veliko drugega.

POPUST ZA GOTOVINSKO PLAČILO

● UGODNI KREDITNI POGOJI

Presenečenje

Ob nakupu v vrednosti
nad 1.000 din darilo

LESNA INDUSTRIJA

IN OBJEKTI, p.o.

Kidričeva 56, 64220 Škofja Loka
Telefon: 064/632-181; Telefax: 064/631-114.

HOBI TRGOVINA

Na Trati v Škofji Loki odprta od 8. - 16. ure, ob sobotah od 8. - 12. ure,
tel. 632-181

v Reševi ulici - Primskovo

Velika izbira gumbov, zadrg, sukancev, prej in drugega šivilskega materiala. **V mesecu novembru ugodna prodaja zadrg vseh barv in deljivih dolžin že od 2 SLT za cm naprej.** Montiramo tudi stiskače (fiocchi)

Odperto vsak dan od 8. do 18. ure, sobota od 8. do 12. ure.

Okrogle miza o nepoklicni kulturi

KULTURA MED MOŽNIM IN DEJANSKIM

Jesenice - V razgovoru za okroglo mizo o nepoklicni kulturi in slovenski identiteti organizirani ob začetku letošnjih Čufarjevih dnevov v Kosovi graščini so udeleženci skupaj z gostom Cirilom Zlobcem razpravljali o položaju kulture, še posebej ljubiteljske kulture v sedanjih tudi za kulturo težkih časih.

Če kaj, potem sodi prav govor nepoklicna kultura med najbolj trdožive stvari. Že kar dolgo časa ji namreč družba odmerja vse manj in manj, praktično pobira nekakšne drobtinice, pa vendar še vedno obstaja. Večino tega, kar smo pri nas sposobni nameniti kulturi, namreč že nekaj časa odteka za obstoj profesionalne kulture. Drobtinice, ki jih hočeš pobira neprofesionalna kultura pa seveda niso nikakršen odnos družbe do "revnega sorodnika", pač pa enostavno stanje stvari. Denarja je za kulturo vsako leto manj, zato ker smo na splošno vse revnejša družba.

Vendar pa se je v glavnem okrogle miza, ki so jo kot uvod v letosnjie dogajanje ob Čufarjevih dnevih sklical na Jesenicah in nanjo povabili tudi akademika Cirila Zlobca, izognila vsaj v glavnem - tannjanu o tem večnem problemu, da namreč za ljubiteljsko kulturo tudi v kraju, ki ima profesionalno kulturno institucijo le knjižnico, zmanjkuje na vseh koncih in krajih. Izkazalo se je celo, da industrijske Jesenice, ki so prav v tem času gospodarsko v gorenjskem merilu gotovo v najmanj zavdijivem položaju, celo izjemno pozorne do kulture in vzdrževanja njenega obstoja. Po besedah Rine Klinarjeve, predsednice izvršnega sveta, se ob takšni zavestni pozornosti do kulture lahko ob si ceršnjem za polovico realne vrednosti manjšem občinskem proračunu vendar da prekosteni vse tiste pasti, zaradi katerih bi ponekod morali zapirati vrata kulturnih institucij, ali vaj opuščati nekatere programe.

Vse po željah sicer tudi v jesenjski občini ne gre, saj za vse programe, na primer že na šolah ni denarja, obstajajo pa seveda še naprej takšne kulturne dejavnosti, ki ne zahtevajo veliko materialnih stroškov. Če pa eni strani ni dovolj denarja za

razcvet šolskih kulturnih društev ali za projekte tako imenovane alternativne kulture, pa se letos na Jesenicah srečujejo s pojavom, ki je v tako imenovanih križnih časih že skoraj pravilo: v že obstoječi dejavnosti skorajamo množično prihajajo novi in novi mladi kulturni zatrepi, ki bi hoteli igrati, peti, plesati, skratka na Jesenicah ljubiteljska kultura prihaja pri mlađih v modo.

Ali bodo ti mlađi tudi tako vztrajni, kot so bile prejšnje generacije, ki so zmogle na Jesenicah v vseh časih, naklonjenih in manj naklonjenih kulturi, obdržati nekatere dejavnosti dolga leta? Joža Varl, predsednik ZKO Jesenice, sicer ni bil ravno poln optimizma, ko je govoril o preživetju ljubiteljske kulture v jesenjski občini, toda dolga tradicija - na primer 46 let gledališča, prav toliko letna razstavna dejavnost so vendarle temelji, okoli katerih se bodo verjetno tudi v prihodnjem zbirali ljudje, ki jim je do kulturnega utripa. Prav zaradi tolikšne naklonjenosti kulturi se v jesenjskih ljubiteljskih programih še ne pozna kak globlji rez, ki bi odmeril kakšni dejavnosti le kratke vek trajanja ali pa sploh nobenega. V tem so na boljšem kot recimo v Kranju, kjer so, kot je povedala

Alenka Bole - Vrabec s kranjskega ZKO, finančne škarje v tem letu ljubiteljski kulturi odmerile manjši kos platna. Vendar pa se za razliko od Jesenice v Kranju bolj bojijo še nekega drugega pojava tudi značilnega za križne čase - apatije, zaradi katere ljudje ne hodijo na prireditve, ne vpisujejo otrok v različne (kulturne) interesne dejavnosti in podobno. Ne glede na to, pa snujejo celo vrsto novih projektov v prihodnjem letu. Vsekakor svojevrsten posluh za kulturo!

O posluhu za kulturo je govoril tudi gost na okrogli mizi Ciril Zlobec in navedel nekaj primerov iz sosednjih dežel, kjer v ljubiteljski kulturi ubiranjo svojevrstna in tudi za nas zanimiva pota. Vsekakor je po njegovem mnenju treba iskati načine, da tudi danes ljubiteljska kultura razvija naprej. Čeprav pri tem ne gre pričakovati, da bi v križnih časih, ki odseva-

jo na vseh področjih, kultura nekako izstopala in ne bi delila usode drugih dejavnosti. Morda so nekateri pričakovali, da bi lahko zaradi vloge, ki jo je imela v vseh obdobjih, ko je bila kultura nosilka ideje o slovenski samostojnosti in samobitnosti, imela tudi v takšnih današnjih razmerah poseben položaj, ali pa da bi imela poseben položaj profesionalna ali obratno recimo nepoklicna kulturna dejavnost. "V tej temi za dobro in najboljše najima in mora imeti svoje mesto tudi ljubiteljska kultura, ki ni več niti podobna nekdanjem amaterizmu, je pa in ostaja neprgreljivi del celovitosti našega kulturnega življenja," je v spremni besedi v programu Čufarjevih dnevov zapisal Ciril Zlobec. Zato je odveč razmišljati, kdaj bodo za kulturo nastopili zlati časi - ti navadno ne nastopijo. Ni si mogoče zamisliti Jesenic brez gledališča, brez drugih tudi tradicionalnih in značilnih kulturnih dejavnosti: zato ne kaže postaviti v položaj, ko naj bi v sedanji stiski kar sama izstopala iz občinskih proračunov, pač pa ji je treba pomagati, da bo živila tudi s stiki, povezovanji na vseh ravnih, tudi čez meje v zamejstvo in dije ter se tako vključevala v sodobne tokove časa. ● Lea Mencinger, foto: Gorazd Šimik

POKRAJINA 91

Kranj - Danes, v petek, ob 18. uri odpirajo v galeriji Mestne hiše deveto razstavo fotografij in diapositivov Pokrajina 91. Razstava sta pripravila Foto kino klub Janez Puhar Kranj in Gorenjski muzej Kranj.

Kaj je pokrajina?

Pokrajina je vse okoli nas. Grda in lepa, umazana in čista, skrita očem. Kaj pa fotograf?

Razkriva se mu skozi objektiv. Lepote, kakršnekoli so, pokrajine najde in jih prenese na film, na fotografski papir.

Tudi letos se je Foto kino klub Janez Puhar odločil, da razpiše natečaj Pokrajina 91. Razpise so poslali samo po Sloveniji, saj politične razmere niso dopuščale, da bi jih poslali še v druge republike. Posledica te je manjše število sodelujočih avtorjev in predloženih del. Toda kranjska pripravljalni odbor ni obupal. Žirija je prispevala dela pregledana in ocenila, najboljše fotografije in diapositive pa predlagala za priznanje in diplome. Z vsemi temi naporji vseh članov kluba je razstava kvalitetna in postavljena s kar najmanjimi stroški. Na otvoritvi danes zvečer bodo podeliли tudi priznanja in diplome ter predvajali diapositive. Razstava bo odprta do 3. decembra vsak dan, razen ponedeljka, od 10. do 12. ure in od 16. do 18. ure, ob sobotah in nedeljah pa od 10. do 12. ure. ● Bojan Beguš

Zbirka dežele in ljudje

KAKO JE KAJ DRUGJE?

Založba Mladinska knjiga je te dni dala na trg prvo od desetih ilustriranih knjig iz zbirke Dežele in ljudje - Severna in Srednja Amerika, Veliki Antilli. V razmaku treh mesecev bodo sledile še druge s predstavljivo preostalih delov sveta - v zadnji z južno Evropo se bo pojavila tudi Slovenija in vse drugo ozemlje, ki ga danes razumemo kot jugoslovansko.

Prva knjiga te obsežne zbirke, ki bo s fotografijami, zemljepisi in drugimi grafičnimi ponazorili ter seveda s pisano besedo predstavila naravo, kulturo, gospodarstvo dežel sveta, prihaja na slovenski trg v istem času kot v drugih evropskih deželah. Knjige nastajajo in izhajajo pri založbi Mitchell Beazley v Londonu in pri nemški založbi Bertelsmann Lexikon Verlag, skoraj hkrati pa jih prevajajo še v francoščino in španščino. V prvi knjigi je predstavljeno osemnajst del severne Amerike do Antilov, vsaka dežela pa se predstavlja z zgodovino, podatki o prebivalstvu, naravnimi znamenitostih, gospodarstvu, kulturi in drugih posebnostih. Gradivo je predstavljeno tako, kot naj bi izgledalo privlačno učenje zemljepisa. Avtorji so bili pri sestavi gradiva srečne roke, saj so ujeli pravljivo ravnotežje med poljudno sestavljenim gradivom in statističnimi prikazi. Slovenska izdaja se je moralna ubadati tudi s prevajanjem geografskih imen, vendar pa je to, kot je povedala prevajalka Marjana Samide, imena pa je na kartah prevajal Borut Ingolič za nekatere geografske podatke pomembnejše (na primer reke, imena držav zvezne ameriške države), da so seveda ostali v originalnih. Zbirka, ki jo ureja Marjan Kruščić, je izšla tudi v hrvaškem jeziku in v nakladi 8000 izvodov. prvi knjigi bo sledila knjiga o južni Aziji, nato Afrika, južna Amerika itd. ● L. M.

KULTURNI KOLEDAR

KRANJ - V galeriji Prešernove hiše na na ogled razstava del slikarke Mirne Pavlovec, v kletnem razstavišču pa je odprt razstava udeležencev slikarske kolonije v Premanturi: Alenke Kham Pičman, Vinka Tuška, Zmaga Puharja, Bernda Huberta Romankewicza in Cveta Zlateta.

Danes, v petek, ob 18. uri bo v galeriji Mestne hiše otvoritev razstave fotografij in diapositivov Pokrajina 91. V galeriji Lipa v Mestni hiši bodo v petek, ob 20. uri odprti razstavo slik Izidorja Jalovca.

Prešernova gledališče bo danes, v petek, ob 19.30 uprizorilo komedijo G. Feydeauja *Do re mi - za red petek I in izven*. Jutri, v soboto bo gledališče gostovalo v Celju s predstavo Kdo se boji Virginije Woolf. V ponedeljek, 18. novembra, bodo predstavili *Do re mi* zaigrali za Srednjo tekstilno in obutveno šolo Kranj.

SENČUR - Mešani pevski zbor Musica viva Kranj bo jutri, v soboto, ob 19. uri priredil koncert sakralne glasbe v župnijski cerkvi v Šenčuru. Zborovodkinja je Nada Kos, program povezuje Janez Selan.

JESENICE - V dvorani Gledališča Tone Čufar gostuje danes ob 15. uri Gledališče pod kozolcem s predstavo Levstik/ Veras Martin Krpan v soli. V Kosovi graščini bo danes ob 18. uri recital španske litike v izvedbi članov Linhartovega odra. Na Dovjem bodo ob 19. uri uprizorili R. Thomasa Osem žensk v izvedbi DPD Svobode iz Boh. Bistrice. Na Breznici pa ob istem času gostujejo gledališčni iz Brnce s P. Shafferja Črno komedijo. Ob 19. uri pa bo v Gledališču Tone Čufar predstava T. Partljica Oskubite jastreba v izvedbi KUD Zarja Trnovlje - Celje. Jutri, v soboto, ob 19. uri bo v Gledališču Tone Čufar premiera GTČ Jesenice Tripče de utolči M. Držiča - s podelitvijo Čufarjevih priznanj. V Kosovi graščini je na ogled razstava Kraji jeseniške občine in jesenčani v literaturi. V razstavnem salonu Dolik razstavljajo fotografije članov Foto kluba Andrej Prešeren Jesenice. V razstavnem prostoru Viktorja Gregorača v Delavskem domu na Javorniku je na ogled razstava umetniške fotografije kandidata mojstra fotografije Francija Kolmana - do ponedeljka, 18. novembra.

RADOVLJICA - V dvoranici radovljiske knjižnice bo danes, v petek, ob 19. uri predavanje ob diapositivih dr. Ceneta Avguštinia in Martina Erklavca o cerkvici sv. Petra nad Begunjami. V Šivčevi hiši je na ogled razstava Tisnikar - 25 let kasneje. V galeriji Pasaža radovljiske graščine razstavlja fotografije Alojz Mušič. V galeriji Kamen razstavlja fotografije članov Foto kino kluba Radovljica.

ŠKOFJA LOKA - V galeriji Fara je na ogled razstava barvnih fotografij avtorjev Justi in Adija Finka. V Groharjevi galeriji razstavlja akad. slikar Klavdij Tutta. V mini galeriji občine Škofja Loka razstavlja akvarele Boris Štrukelj iz Ljubljane. Žbirke Loškega muzeja so odprte vsak dan, razen ponedeljka, od 9. do 17. ure.

TRŽIČ - V Kurnikovi hiši so na ogled grafike in kipi Viktorja Klofutarja. V Paviljonu NOB so na ogled ilustracije akad. slikarja Andreja Trobentaria.

DOMŽALE - V Likovnem razstavišču Domžale razstavlja akad. slikar Franc Novinc.

Turneja ansambla za staro glasbo
Ramovš Consort

NOVOSTI KONCERTNE AGENCIJE KLEMENA RAMOVŠA

Ljubljana, 12. novembra - V letosnjem in prihodnjem letu koncertna agencija Klemena Ramovša obljublja obilo glasbe in kar nekaj novosti v našem prostoru. Tako si bodo otroci lahko prvič ogledali glasbeno pravljico, "Tarantillovo piščalko", v katerej bosta flavisti Klemen Ramovš in igralec Vojko Zidar skupaj z lutkami Cvetke Bevc popeljala v skrivnostni svet glasbe.

Jesenska turneja ansambla za staro glasbo Ramovš Consort po Sloveniji, Avstriji in Madžarski, s programom "Italijanska baročna sonata za kljunasto flauto v c-molu", se bo začela s koncertom v Narodni galeriji v Ljubljani, ki bo 20. novembra.

Decembra in februarja Klemen Ramovš pripravlja projekt Gledališče sonca, skupaj z drugimi umetniki. V decembriških večerih bodo v kavarni Grand hotela Union ponovno predstavili pesnika Franceta Balantiča in skladatelja Primoža Ramovša. Februarški večeri pa bodo namenjeni Prešernovim Sonetom nesreče, glasbi skladatelja Primoža Ramovša, izvajala pa bosta Karel Brišnik in Klemen Ramovš.

V načrtu koncertne agencije za prihodnje leto zasledimo pomladanske koncerne komorne glasbe, koncerne francoske dvorne glasbe, slavnostni koncert ob prvi obletnici neodvisnosti Republike Slovenije, festival Radovljica, še eno glasbeno pravljico Kocka in senčne lutke z glasbo japonskih skladateljev v predstavi Igra svetlobe in senc. ● M. P.

Oder v Sovodnju

RAZVALINA ŽIVLJENJA

Sovodenj - V nedeljo, 17. novembra, ob 15. uri bo dramska skupina KUD Boštjan Jezeršek iz Sovodnja v Kulturnem domu Sovodnje uprizorila igro Frana Saleškega Finžgarja Razvalina življenja.

Predstavo so prvič uprizorili letos avgusta na prostem ter gostovali tudi na Primorskem in v nekaterih krajih po Gorenjskem. Po več uprizoritah so se v KUD Sovodenj odločili, da jo zdaj jeseni še enkrat postavijo na oder in sicer v domači dvorani. V Sovodnju se torej v nedeljo obeta zanimiv gledališki dogodek z igro, ki jo na odrih igrajo že desetletja vedno znova, čeprav prinaša življenje slovenskega kmečkega življa z začetka tega stoletja in s problemi, ki vodijo v propad kmetij.

MUSICA VIVA VABI

Kranj - Mešani pevski zbor Musica viva Kranj je zbor s 45-letno tradicijo. S svojim programom, ki obsegata domačo in tujo zborovsko literaturo iz vseh obdobjij, nastopa doma in v tujini. Zbor vabi nove pevke in pevce, da se mu pridružijo. Pevske vaje je vsak torek in četrtek od 20. do 22. ure v prostorih Zadružnega doma Primskovo Kranj (vhod v pevsko sobo z dvoriščne strani). Vabljeni!

GOSPODARSKI KOMENTAR

Han

MARIJA VOLČJAK

Kakšen plačilni promet

Že veliko strokovnih in manj strokovnih ocen je bilo izrečenih o (ne)potrebnosti Službe družbenega knjigovodstva, ki je nedvomno arhaična ustanova. Paradoksalno pa je, da jo še vedno potrebujemo, v prometu z drugimi republikami bolj, kot je marsikdo mislil v trenutku, ko smo postavili carinarnice na Kolpi.

Zapleti pri plačilnem prometu z drugimi republikami gospodarstvu povzročajo velikanske probleme, stvari pa še vedno niso razčiščene in dorecene. V teh dneh naj bi padla odločitev, kaj se bo zgodilo po 15. novembru (danes), saj je Marković do tega dne blokir pličilni promet s Slovenijo. Morda bo odločitev že jasna, ko boste to brali, v trenutku, ko to pišemo, še ni, čeprav smo sporočilo iz Beograda pričakovali že v sredo zvečer. Nemara jo še tehtajo ali pa sporočilo potuje po čudnih poteh.

Po besedah Igorja Omerze, generalnega direktorja slovenske SDK obstajajo tri možnosti: da Marković pličilni promet blokira še naprej, da uvedejo klirinško konvertibilno poslovanje ali pa da prek SDK še naprej poteka dinarski pličilni promet. V prvem primeru bi torej sedanj problemi le ostali. V drugem bi bila Slovenija izključena iz dinarskega pličilnega prometa in druge republike bi za nas dejansko postala tujina, kar bi posredno pomenilo mednarodno priznanje s strani Jugoslavije oziroma drugih republik, še pred njenim mednarodnim priznanjem. Ta varianta je zato malo verjetna. V tretjem primeru bi po 15. novembru ponovno uveli dinarski način plačevanja, kakšen je potekal še do 15. oktobra, s Hrvaško pa do 20. oktobra.

Slovenska SDK zagovarja tretjo možnost, saj bi v prehodnem času gospodarstvu omogočila nemoteno poslovanje, kolikor je zaradi vojne lahko nemoteno. S tem bi razrešili tudi problem dinarskih saldov, ki so zaradi enostranske prekinitev pličilnega prometa ostali v pličilnih poteh. Ker imamo v Sloveniji tolarje, bi se seveda odprl problem dinarskega salda, ki ga ne bi mogli vključiti v Banko Slovenije ali v poslovne banke, SDK pa je seveda samo servis za pličilni promet. Beograd pa pristal le na "dnevnih saldo", pravijo v slovenskem SDK, presežek bi bil lahko v NBJ ali v drugih bankah. Uvedli bi torej grob način kliringa.

Slovenskim podjetjem bi takšen pličilni promet omogočil večjo "svobodo", saj ne bi bile omejene samo v okvire posameznih republik in bi torej tudi denimo prek hrvaško-bosansko mejo itd.

V Haagu zagovarjam svobodno trgovinsko cono, je dejal Igor Omerza, vendar je možna samo med državami s konvertibilno valuto, saj poslovanje z nekonvertibilnimi valutami lahko poteka le s pomočjo izravnave. Če bo Marković sprejel takšen način pličilnega prometa, se bo končno začel obnašati kot stečajni upravitelj Jugoslavije, ki je spoznal, da z blokadami ne more več vladati. To ni omejanje slovenske samostojnosti, to je v tem trenutku koristno za Slovenijo, je še dejal Omerza, pritiskov iz gospodarstva je zelo veliko, razumljivo si, saj Jugoslavija za nas še ni tujina, po sedemdesetih letih tega ni moč zapreti čez noč.

Ob vseh teh zapletih pa je paradoksalno, da so propadle vse druge vezi, ostala pa so SDK-jeve povezave, ki so poleg tega tudi najhitrejše in s tem najcenejše (v Evropi), kar je ob vse višji inflaciji zelo pomembno.

IZ GOSPODARSKEGA SVETA

Spremembe v pličilnem prometu s tujino

Pri pličilnem prometu s tujino so zaradi dopolnitve in sprememb sklepa o vzdrževanju likvidnosti pooblaščenih bank nastale nekatere spremembe (U.I. RS 20/90). Tako lahko izvoznik 70 odstotkov ustvarjenega deviznega priliva v 48 urah po prispevku obvestil o prilivu neposredno uporabi za pličilo uvoza ali za drugo osebo. Ukinjena pa je prednostna pravica do ponovnega odkupa deviz za pličilo v tujino. Spremenjeni so tudi pogoji za pobot terjatev do tujih oseb, možno pa je delovanja menjalnic, ki lahko kupujejo in prodajajo devize tudi fizičnim osebam. Poslovne banke pa zagotavljajo, da poslovanje z nerezidentskimi računi poteka tako, kot je pred 8. oktobrom.

Uporaba kurilnega olja

Lani in letos se je v Sloveniji zelo povečala poraba kurilnega olja, zaradi suma nenamenske uporabe kurilnega olja je ministrstvo za trgovino sklical delovni posvet. Dogovorili so se, da bodo izvedli kontrolo nenamenske uporabe kurilnega olja za pogon motornih vozil vseh vrst ter kmetijske in gradbene mehanizacije. Kontrolo bo izvedla prometna milica ter tržna in davčna inšpekcijska, ne samo na cestah, temveč tudi na gradbiščih ter bencinskih črpalkah. V novem republiškem zakonu o prometnem davku so predvidene bistveno višje kazni, za nenamensko uporabo kurilnega olja za pravno osebo najmanj 100 tisoč tolarjev, za odgovorno osebo 500 tisoč tolarjev, za fizično osebo 25 tisoč tolarjev. Hkrati pa velja tudi varnostni ukrep odvzemna motornega vozila ali kmetijske in gradbene mehanizacije.

Skupna izgradnja plinovoda

Ne glede na razdrževanje in vojno, ki divja na Hrvaškem, namerava več republik sodelovati pri izgradnji plinovoda od Omišja proti srednji Evropi. Tam naj bi razplinjevali utekočinjeni plin, ki bi ga uvažali iz mediteranskih držav, obstajata pa dve varianti, kje naj bi potegnili plinovod. Po hrvaški prek Reke, Karlovca, Zagreba in nato prek Maribora, po slovenski prek Kopra, Ljubljane in Maribora ter naprej. Strokovnjaki se ogrevajo za hrvaški predlog, saj je cenejši. Letno naj bi po plinovodu speljali 9,5 milijarde kubičnih metrov plina. V projektu naj bi sodelovali slovenski Petrol, jadranski Naftavod, Naftagas iz Novega Sada, saraješki Energoinvest in nekatere češko-slovaške, madžarske, avstrijske in nekatere druge firme.

V novogoriškem HIT-u zavračajo očitke iz občin in republike

Povezava omogoča preživetje

Bo prek HIT-a prišlo na Gorenjsko več italijanskih gostov?

Nova Gorica, 12. novembra - Povezovanje nekaterih turističnih podjetij iz radovljiske in jeseniške občine z novogoriškim HIT-om in načrtovan ustanavljanje skupnega holdinga HIT Consulting s sedežem v Ljubljani je poslovni dogodek, ki je na Gorenjskem pa tudi širše vzbudil precešnjo pozornost. Podjetje HIT oz. radovljški hoteli so se pojavili na seznamu podjetij, s katerimi se ukvarja republiška skupščinska komisija za proučevanje okoliščin in pojmov oškodovanja družbenega premoženja; radovljški izvršni svet je ugotovil, da je brezplačni prenos poslovnega sklada oz. trajnega kapitala sicer v skladu z Markovicem zakonom o podjetjih, vendar v nasprotju z občinskimi interesi; liberalno-demokratska stranka je ocenila, da so pogodbe s HIT-om brez socialnih in razvojnih varoval... V HIT-u in v HIT-ovem podjetju HIT-invest zavračajo očitke, ki prihajajo z republiške in občinske ravni, in poudarjajo, da je njihov cilj preprečiti propad turističnih podjetij, ki bi v normalnih razmerah dobro poslovala, onemogočiti tujemu kapitalu, da bi "pokupil" trenutno slabo stojče hotele, in privabiti na Gorenjsko večje število italijanskih gostov.

Po podatkih, ki so nam jih posredovali v HIT-u in v HIT-investu, so gorenjska turistična podjetja presnela na HIT-invest nekaj več kot 1,1 milijona tolarjev poslovnega sklada oz. trajnega kapitala (GP Hoteli Bled 350 milijonov, Grad Podvin 48 milijonov, Kompania Bled 80, Gorenjska Jesenice 240 milijonov in Alpinum Bohinj 460 milijonov), HIT-invest pa jim je za zdaj (razen Kompasu) odobril 833 tisoč mark posojila (Alpinumu 156 tisoč, GP Hoteli Bled 262 tisoč, Gorenjski 156 tisoč in Gradi Podvin 416 tisoč). Kot je povedal Renato - Mihael Bizjak, direktor HIT-investa, bodo omenjena gorenjska turistična podjetja skupaj z zdraviličem Moravci, ki so mu že doslej dali več kot 2,3 milijona mark posojila, do začetka poletne turistične sezone potrebovala od 10 do 14 milijonov mark sredstev. V HIT-u računajo na ta znesek in jim bodo denar tudi poskušali zagotoviti.

"Turizem je ob rojevanju mlade slovenske države dobil več udarcev," je dejal generalni direktor HIT-a Danilo Kovačič. "Vojna na slovenskih in jugoslovenskih tleh je povzročila velik izpad dohodka, izpad pa se bo poznal še prihodne in morda tudi naslednja leta. Izkušnje namreč kažejo, da se kar 80 odstotkov "severnjakov" odloča za dopust na podlagi katalogov. V njih Slovenije letos ni. Ker pa imamo dober

stik z italijanskim tržiščem, razmišljamo, da bi del turističnih tokov usmerili proti Gorenjski, ki ima za razliko od Nove Gorice dosti prenočitvenih zmagljivosti. Italijanski gostje, ki so na Gorenjskem za zdaj zastopani le s petimi do desetimi odstotki, so po ponudbi, ki jim je prilagojena, tudi bolj rado-darni in več trošijo kot, denimo, "severnjaki"; za razliko od njih pa se odločajo za dopust manj načrtno in bolj po občutku. Ker so med Primorsko in Gorenjsko slabe cestne povezave, je ena od možnosti tudi uvedba avtovlaka," je dejal Danilo Kovačič in poudaril, da so pri svojih razmišljajih našli "sogovornike" v nekaterih gorenjskih turističnih podjetjih. "Ker za zdaj ni druge možnosti, smo se odločili, da povežemo obubožani turizem pred razpadom, omogoča preživetje, zagotavlja plače in preprečuje, da bi najboljši gostinsko-turistični delavci odšli v tujino. Na sestantku z ministrom smo se dogovorili, da bodo občinske vlade ocenile naš projekt in v enem tednu na ponovnem sestantku tudi povedala svoja uradna stališča." Novogoriški HIT se je po besedah Renata - Mihaela Bizjaka na Gorenjskem povezel s tistimi, za katere ocenjuje, da v normalnih razmerah lahko poslujejo z dobrim. Ker prenos poslovnega sklada v ničemer ne vpliva na poslovanje (ga ne poslabšuje in ne izboljšuje), ampak pomeni le "knjigovodsko preme-

Ko so se novogoriška turistična podjetja združila v HIT (Hoteli Igralnica, Turizem), je imel skupno milijon mark deviznega priliva. V sedmih letih je priliv porasel na 70 milijonov mark, letos pa računajo, da se bo povpel ze na 90 milijonov mark. Podjetje, ki zdaj zaposluje 650 zaposlenih, se je pred tremi leti prvič povpel na lestvico največjih podjetij v Sloveniji (na 123. mesto), letos pa je bilo na 65. mestu, letos pa je že na 23. Med turističnimi podjetji je prehitelo vse druge sisteme in je po dohodku prvo v Sloveniji. Njihovo igralnico je lani obiskalo 500 tisoč tujih gostov, v restavracijah in hotelih je bilo povprečno po 2000 tujih gostov na dan. Delavci so stimulirani za dobro delo, za enaka delovna mesta je razmerje med najslabšimi in najboljšimi tudi ena proti tri.

Na vprašanje, zakaj so se HIT in njihovi partnerji z Gorenjsko znašli na seznamu skupščinske komisije, ki proučuje pojave divje privatizacije in druge oblike oškodovanja družbenega premoženja, je direktor HIT-a Danilo Kovačič odgovoril, da verjetno zato, ker ne pozna dovolj finančnih povezav in ker je za razumevanje teh povezav potreben tudi nekaj finančnega in ekonomskoga znanja. "Izjave politikov so bile preuranjene, morda tudi sredstvo za nabiranje 'političnih tokov'. Še pred nedavnim povzvane družbenega kapitala niso vzbujale pozornosti, zdaj pa jo ker je pri lastninjenju dosti špekulacij in ker vsaka poteka ustvarja občutek, da gre za nepravilnosti."

tavanje sredstev", pomagajo gorenjskim turističnim podjetjem tudi s svežim kapitalom, posojili. V HIT-u ne skrivajo tega, da se bo kapitalska povzava spremenila v lastninjenje poudarjajo pa, da pri tem računajo tudi na vlaganja občanov. "Najbolj so zaskrbljeni Bohinjci, ki se bojijo, da bi turistična dejavnost ušla iz njihove kontrole. Skrb je odveč. Projekt, ki smo ga začeli uresničevati, bo namreč Bohinjem in vsem drugim omogočil, da se vključi v projekt lastninjenja in direkten tudi ustvarjalno vplivajo na delo turističnega podjetja," je dejal Danilo Kovačič in poudaril, da povezave sicer vplivajo na odločanje, da po občine zaradi njih ne bodo oškodovane - še posebej zato, ker bodo občine po novem drugače organizirane in ne bodo pomembno, kje je sedež podjetja. Sedež novega holdinga tudi ne bo v Novi Gorici, ampak v Ljubljani, ki je po mnenju vodilnih v HIT-u in HIT investu primernejše mesto za uresničevanje nekaterih skupnih ciljev. C. Zaplotnik

Poslovne vezi z drugimi republikami še vedno obsežnejše kot s tujino

"Divjo" privatizacijo omogočajo zakoni

SDK je res zastarela ustanova, vendar bi bile hitre spremembe škodljive, pravi njen generalni direktor Igor Omerza.

Ljubljana, 13. novembra - Na tiskovni konferenci v Službi družbenega knjigovodstva Slovenije so predstavili podrobni pregled kupoprodajnih vezi slovenskega gospodarstva z drugimi republikami bivše Jugoslavije, spregovorili o njihovem davčnem nadzoru in nadziranju privatizacijskih procesov ter osvetili svoj predlog o opravljanju pličilnega prometa s preostankom Jugoslavije. Paradoksalno je, da so razpadle druge vezi, SDK kot arhaično ustanovo pa še potrebujemo, je dejal Igor Omerza in se izrekel proti hitrim spremembam, saj bi prinesle več škode kot koristi ter ocenil, da bi za resnično vsebinsko prenovo te službe potrebovali vsaj tri leta.

O kupoprodajnih vezeh slovenskega gospodarstva z drugimi republikami bivše Jugoslavije so podjetja v drugih republikah, saj so v devetih mesecih plačala 71,4 odstotka vrednosti doblajenega blaga in storitev, medtem ko so slovenska podjetja svoje obveznosti poravnala 81,9 odstotno. Ob 43 odstotku višji prodaji v druge republike od nakupov pri tujih, so bile terjatev do tamkajšnjih kupcev kar za 126 odstotkov višje od naših obveznosti do dobiteljev v drugih republikah.

Neto terjatev (razlika med dolgovi kupcev in obveznostmi do dobiteljev) slovenskega gospodarstva so ob devetmesecu znasele 32,6 milijarde dinarjev (tedaj so bili pri nas še v veljavni), od tega 5,3 milijarde ali 16 odstotkov v Sloveniji, 18 milijard ali 53,6 odstotka v drugih republikah in 10,2 milijarde ali 30,4 odstotka v tujini.

Za 3 milijarde tolarjev odloženi prispevki in davkov

Preračunano v marke je ob koncu devetmeseca prodaja v druge republike znašala 3.335 milijonov mark, na tuje 3.110 milijonov mark, doma pa je zna-

šektorjev. Njihovo delo je vse obsežnejše, saj je davčnih zavezance že blizu 5.000, polovico več kot lani, nepravilnosti se povzvajo zlasti pri novih, zasebnih podjetjih. Ko se izognjo plačilu davkov računajo na majhno verjetnost prihoda inšpektorjev, ki povsod res ne morejo biti, nič manj pa na možnost kontroliranega stečaja ob hkratni ustanovitvi novega podjetja, na katerega prenašajo poslovanje.

Občinske davnčne uprave so v zadnjem času obravnavale 1.400 računov z nepravilno obračunanimi prometnimi davkom, nekateri so inšpektorji že obiskali, druge bodo še.

Pri nadzoru plačevanja davkov nastajajo težave tudi zaradi tega, ker ima že 981 podjetij blokirane račune. Dosež je bilo odloženih za približno 3 milijarde tolarjev prispevkov in davkov.

"Divja" privatizacija je po Toplakovem odstopu v središču pozornosti, olje je na ogenj prililo Pirnatovo naštetevanje konkretnih primerov. V SDK so za tiskovno konferenco pripravili zajetno gradivo s pojasnila, kaj vse so dolej že storili na tem področju. Grenko resnico pa je povedal di-

Na Hrvaškem je prodaja za 45 odstotkov večja od nakupov, hrvaški trg se povečuje, pri slovenski prodaji v druge republike ima 21,3-odstotni delež, pri nakupih 23,1-odstotna. Pomembne so tudi poslovne vezi z Bosno in Hercegovino, saj nanjo odpade 15,2 odstotka prodaje.

Rektor Igor Omerza, ki je dejal, da poznamo le zakonite in nezakonite privatizacije, če so zaznali "divje", potem nanje lahko opozarjajo, saj je to stvar zakonov, ki jih ne pripravlja, spremlja in sprejema SDK. V zadnjem času so opozorili že na več priravnov, vendar pa tega ni mogoče obravnavati "jurišno", potrebuje bi bili zakoni v prehodnem razdoblju, na kar je SDK vse ustrezne dejavnike opozorila že pre letom dni. Poseben problem na tem področju predstavlja naša podjetja na tujem, nad spremnjanjem lastnine ni pregleda. Po letih 1989 bilace izdelujejo po predpisih tujih držav, ki jim pa je treba predložiti revidirane bilance zato nič ne ve, se njihove priznanje povečuje ali usita naših bilanc pa so prikazani na plasmajti v tujini. Elanov zgodba s podjetji v tujini torej bila dovolj poučna.

SNOVANJA

VSEBINA

30

Beseda urednice

Odsevi vojne se poznajo prav v vsakem delu našega življenja. Vojni se niso izognili tudi pesniki, ki so pred kratkim na temo Poetija in vojna razpravljali na kranjskem pesniškem simpoziju. S tega srečanja je tudi razmišlanje pesnika in prevajalca Prešernovih pesmi Luka Paljetka, doma iz Dubrovnika. Pesnik Franci Zagoričnik je za isto srečanje pripravil obsežen referat, ki ga v tokratnih Snovanjih objavljamo v skrajšani obliki. Z glasbenikom in skladateljem Pavlom Šivicem se je pogovarjal Franc Kriznar. Na zadnji strani predstavljamo nekaj novih knjig, likovne odseve in komentar Aleša Debeljaka. Poezijo je tokrat prispevala Snežana Špiteler. Lea Mencinger

LUKO PALJETAK: Pesnjenje kot vojskovanje

FRANCI ZAGORIČNIK: O pesništvu v "tem vojnem času"

FRANC KRIŽNAR: Od operete do komorne glasbe

ALEŠ DEBELJAK: Petsto let potem

SNEŽANA ŠPITALER: Pesmi

NOVE KNJIGE, LIKOVNI ODSEVI

SIMON URŠIČ: Krošnja III. Z razstave Pokrajina 91 v kranjski Mestni hiši.

Luko Paljetak

Pesnjenje kot vojskovanje

Teme Vojna in poezija se je močno lotiti na različne načine. Tako je mogoče govoriti o poeziji, ki jo oblikuje vojna s tem, da niza dotele neznanje prizore in slike, ki najdejo prostor v pesmi. Pesem pa z vezano besedo, dovršenostjo svojega ustroja onemogoča razpad razdiralnega prizora. Tak prizor je, naprimer, v plamenu uničena cerkev, ki sem ga nedavno upravdobil v sonetu, da bi se z njegovo čvrsto arhitektoniko zoperstavl moči razdejanja, da bi nasproti uničenju postavil ustvarjanje, z zakonitostjo zlatega reza soneta podprt zlati polje slik, ki bi mogle na ekranu zavesti prikazati vrsto reakcij s področja podzavestnega, zbranega pod nalepko »Deja vu«, pustiti ostro sled na vratih v ethos, postavljenih tja kot filter, namenjen slehernemu, tudi najmanjšemu zrncu sladkosti, diabetesu emocionalnega s sladkorjem, katerega prašek zelo lahko zadimi obsidiansko ploščo čistega ratia. Slika cerkvic v plamenu je še do včeraj pripadala tematskemu assortimanu mrakobnega skladischa, senčni strani simbolične delav-

nice, k nam pa bi se mogla vrnilti šele kot postmodernistični odmev. Pa vendar, k nam se vrne samo življenje, vojna, krvavi batik življenja, muza Mimeza združena v Nemezo v času, kot mimetika prehaja v mimikrijo, ko začne gozd hoditi, preslikan na uniforme vojakov.

Mogoče je pisati poezijo, ki spodbuja vojno - kot to počno mnogi, ki skrivajo šibkost svoje moći v vojnem oklepku in ne-moč svojih metričnih stopic stavlja s korakom vojaškega škornja.

Pisati je mogoče tudi poezijo, ki vojni nasprotuje - kot to prav tako mnogi počno - nasprotujeji na veliko načinov, ki jih odkriva moč šibkosti, ki bi sama po sebi mogla biti dovolj močna, če bi ne bila pogosto omejavana z naravo svojega cilja, kontaminirana z govorom, ki se mu hoče pravzaprav zoperstaviti, odbijajoč se od njegove zakonitosti podobnega. Vojna tako narekuje muzam molk, hrup orožja pogosto preglasí žvenket njihovega ljubkega načita; to velja tudi obratno: *inter musae arma silent*. Tedaj žvenketa samo sponka na Aresovih hlačah, ko se plazi v Afroditino posteljo; Hefajst je, kakopak, še naprej kovač svoje sreče.

Ob tej priložnosti želim spregovoriti tudi o nekem drugem videku, ki ga prav tako odpira tema Vojna in poezija. Želim ponuditi nekaj misli, ki so se mi porodile, medtem ko sem stal, nesrečen, v svojem begunskem idrijskem kotičku - pred težo številnih vprašanj (pa tudi pred tem), kot znani idrijski škaraf pred nenadno težo svojega škafa. Spregovoril bom, z vašim ljubeznim dovoljenjem, o pišanju pesmi kot vojskovaju.

Podobnosti med enim in drugim postopkom so številne, celo niso niti malo naključne. Pesnik je tista stran, ki je izvana. Iziv prihaja nepričakovano in ga najpogosteji ni mogoče zavrniti. Pesnik ga sprejme in že je v vojni. To je vojna v zimskih razmerah, na globoko zasneženi belini, na kateri je treba ubrati ustrezno taktilko po zakonitostih strogo določenih struktur, trdnih formacij pesniških vrstic in shematskih zvez med njimi, rogovsko, pozicijsko vojno, tako da počasi napreduje proti svojemu cilju, po katerem se spet razprostira belina novega možnega bojišča, ali pa se ravna po načelu svobodnih posegov, gverilskih napadov, nepredvidljivih potekov operacij in napreduje proti istemu končnemu cilju.

Nihče pravzaprav ni zmagoval v vojni, o kateri govorim: pesnik samo dobiva ali izgublja posamezne bitke - pesmi. Vojna in poezija v vsakem primeru tvorita krvavi oksimoron.

P. S.: Prebrano na nedavnem pesniškem srečanju v Kranju.

Snežana Špiteler

PESMI

ravno prav sem topla
ravno prav sem vlažna
pridi moje drevo
zasadi vame korenino svojo
nahrani preko nje iz mene
svoje mlado krepko telo
drevo
s korenino svojo
mlado zdravo se boš vame zasadil
v meni čisto vse
kar rabiš
boš dobil
ko piješ iz vrelca mojega bogatega
postajaš sočen
čvrst
v najlepšem kotu vrta
ostaja
izsušena prst
ko boš izpulil korenino
ko odšel boš z njo
dež bo namakal
in hranil izčrpano zemljo
ko zopet prideš
sveža mokra mlada
te čakala bo
rada tebe
mlada lepa črna zemlja hrani
nikoli
korenine tvoje
se ne brani

če postelja
da da
prav tista tam
sedajle bi spregovorila
vsa trupla na pokopališču
po stoletnem spanju
prekržala bi se
obrnila
le če bi se dalo videti
na nagrobnem kamnu moj obraz
na njem nasmeh
videlo bi se
s tem nasmehom
gre mi čez obraz
še greh
vsi molčimo
ti molčiš
in jaz molčim
nasmeh in greh
in tudi tista
postelja molči
zato v pozrem mraku
tu na pokopališču
sveče le gorijo
nič se ne zgodi

jaz sssem kačča
ali vešč da kača zmaje je
njaprek odpre jim prssa
in vzzzame jim srccce
nato ovije se okrog možžgan
potem kar cela zleze vanj
po droboju se mu zvija
mu po jetrih
po ledvicah sssika
ne bošč je spravil ven
ker anussu se izmika
počasssi se po tvojem lepem repu zvija
le včasih dvigne svojo krasno glavo
ssstege jezik svoj ssstrupen
ssskine
ti pove
da čisssto čisssto si že njen
lepotica užitkom se preda
se s tessstisi in penisssom igra
zmaju možgane izssesssa
čisto vate ugnezdi se je
zdaj notri te razzzira
grizzte
prav mirno vse prenašaš
kralj nebess kitajskih
odločil sssi se torej
ti ki bruhaš ogenj
in ti po žilah vre kri
ti zmaj
tvoje sssrcce gori
za kačo
ki ji kri ledeni

Franci Zagoričnik

O pesništvu "v tem vojnem času"

Odlomki iz referata Vojna in vojna z letosnjega pesniškega simpozija v Kranju

Samovolja v merjenju vojnega časa

Cel trop človeških zveri, zavrovanih in zazrtih v obilen plen, se zbira okrog vojskovo-dje Agamemnona. Pesnik povzdiguje "boj in mesarsko klanje". Vsaka vojna je sveta vojna. To poslušamo vsak dan. In mislimo si: nobena vojna ne more biti sveta vojna. Vsak dan zvonijo zvonovi k miru in klanju, h klanju in klanjanju. Ene zvonike je treba porušiti, drugi ne prestopijo tuje dežele. Tropicanci ne napadajo evropske Grčije. Hrvatje ne napadajo Srbije, ne bombardirajo srbskih mest. Nad vsemi pa je isti bog. Isti, ki bo izgubil, bo tudi zmagal.

Tisti, ki niso bili "v boju po-končani", se ob pesniškem kultnem ponižanju in hkrati veličastju trkajo po prsih, žrejo svet iz tujih žuljev in krvi in se veselo parijo. Sami sebe so pretentali, da so tudi oni božjega rodu in že tisočletja vsakokratni heroji. Heleno in Menelaja pošljeno in večno - ne smrt, ampak življenje na Elizjejske po-ljane na Otoke blaženih.

Dejanje maloazijskega Parisa in evropske Helene je nemara samo okrasen izgovor, položen v zibelko te tako imenovane evropske kulture. Ne le v umetniškem ali besedno umetniškem smislu. Ne gre samo za pesništvo. Gotovo pa je najti v tem del nesprejemljivega odgovora, čemu naj pesništvo služi. Ne nazadnje se tudi moderni pesniki sprašujejo, skupaj s Hölderlinom v njegovem zanosni, morda že zaneseni elegiji Kruh in vino: Čemu pesniki v tem ubožnem času?

Posebno nujen je odgovor na to vprašanje danes. Naj uporabim tisto modificirano obliko vprašanja, ki jo je na nedavnom srečanju s hrvaškimi književniki ponovil Andrej Capuder: Čemu pesniki v tem vojnem času? In obenem trdno ostajam pri tem, da poezija ne more ničemur služiti. Vprašanja glede tega se usmerjajo na pesništvo kot umetnost.

"Le začiniva pri Homeru" pravi že Prešeren pod pezo svoje lastne reve, mi pa z današnjimi revnimi načiniki. Iz neke povsem zasebne boli, ki jo podkrepljuje, ki jo gnoji in žene v klas zmeraj več in več žrtev na poljanah okrog Ilja, se rod eden izmed vrhov evropske kulture. Sicer v nekogaršnjo bojno slavo in drugemu v sočutnem poraz. In obrnjeno. Iz vojne se spet rodila nova stiska, nova krvolčnost. Tudi ta krvolčnost je samo propagandistična metafora za potešitev ro-parskih stremljenj. Odiseja ne opisuje spopada nacionalnih razsežnosti, ampak spopad na mikroplanu, spopad v zasebni hiši na Itaki. Vendar tako, da je tudi to "svetovna vojna" in zradi vpletjenosti višje sile tudi "vesoljna vojna", ki nas pretresa še dandanes, po tisočletjih.

Naša zadrega je pravzaprav v tem, da je vprašanje, ki ga naslavljamo sami sebi, samo eno izmed perečih vprašanj neke konkretnje vojne. Vprašanje obstoja demokracije v Sloveniji in na Hrvaskem in navsezadnjem tudi drugod na ozemlju nekdanje Jugoslavije, vključno s Srbijo, in vprašanje obstoja Jugoslavije, kot velikega izgovora, kot velike zgodbe, ki naj opravi stoletno osvajalno politiko nekega balkanskega naroda - pravim "nekega", ker Grke za-

menjajo Slovani, Slovane Turki, Turke Srbi in tako izmenično vse do poznih rodov - to vprašanje je vprašanje civilizačijskega obstoja.

Pesništvo v okviru takšnega sklopa spraševanja in poskušanja odgovarjanja na zastavljeni vprašanja ima svoje mesto, bodisi da gre za njegovo uporabnost, ali pa je izraz globalnih osebnih prizadetosti spričo vojnih grozot, izraz pričevanja iz vojnih dni in drugih oblik pesniške neposredne udeležnosti. Kot je pred dnevi izjavljal književnik Mirko Kovač v neki televizijski oddaji, naj bi po neki raziskavi bilo kar sto petdeset srbskih razumnikov, med njimi tudi pisatelj, ki so med glavnimi povzročitelji sedanje vojne in udeleženi v neposrednih vojnih dogodkih.

Tega ne govorim kar na pamet. Gre za znana in manj znana dejstva. Moje razmišljanje se suše okrog teh dejstev. Največ se bom opiral na tista iz svojega lastnega "pesniškega vojskovanja". Mogoče se bo iz tega izcimilo dodatno vprašanje: koliko je pri vsem tem pretiranjanja in natolicevanja? Koliko je temu besednemu artizmu verjeti in ga jemati resno? Zase seveda lahko zatrjem, in nekaj ljudi mi bo tudi verjelo, da sem za svoje umetniško dejanje, za vse svoje pesniške zmagage in poraze, za vse svoje dosežke in zmote plačal z življencem. Tako kot po drugi strani pogosto mislim in izjavljam, da za svoje besede nisem odgovoren, pri čemer mi bo tudi nekaj ljudi rado verjelo.

Najprej je opazno, da gre pri tem bibliografski ponudbi za neko povsem individualno štetje časa. Od mojega Agamemnona do mojih Turkov je kar precejšen čas, seže zelo daleč nazaj. Vendar v ta časovni stroj, in še bolj nazaj, sežejo tudi drugi pesniki. Žame na Slovenskem predvsem Dane Zajc in Veno Taufer in od mlajših, pa v danem časem okviru predvsem Niko Grafenauer, Tomaž Šalamun in Milan Jesih. Pri tem seveda tvegam, da se sploh ne bo nobeden strinjal s takšno časovno razširjivo predlagano temo. Pa saj smo že bili pri Homerjevih pesnitvah. Vojno dogajanje v Sloveniji in na Hrvaskem je samo neznaten del zgodovine človeštva, katere pretežni del je zgodovina vojn, v kateri je sicer odsotno, vendar po svoje navzoče tudi pesništvo.

Ta individualni čas pesniškega vojskovanja ni tako zelo v neskladju z realnim zgodovinskim časom. Nekateri celo misljijo, da se druga svetovna vojna še ni končala. Zdi se mi, da bi se s tem lahko strinjal in sicer na takle način. Svoj časovni stroj - lahko bi dejal, da oko, misel obračam v preteklost. Najprej raztirim "deset dni, ki so pre-tresli" Slovenijo. Žame se je ta vojna začela 24. maja letos. Končala se je na dan 26. oktobra, ko so vse sirene v Sloveniji oznanile odhod zadnje skupine tujih vojakov z našega ozemlja.

"Pesniško" dejanje Josipa Simčika

Vsa Slovenija je bila priča brutalnemu uboju Josefa Simčika v Mariboru. Ljudje so bili vznemirjeni zaradi incidenta prejšnjih dan v Pekrah. Zbrali so se pred neko mariborsko kasarno in brez orožja, samo z živo barikado pod slovensko zastavo skušali zastaviti pot voja-

škim oklepnikom. Vojska se pred to živo barikado ni zau-stavila. Simčik je hotel zaustaviti oklepnik tako, da se je povzpzel nanj. Pri tem je padel pod kolesa oklepnika. Voznik oklepnika se ni ustavil niti potem, ko mu je bilo lahko jasno, da je povozičel človeka. Zato je voznik oklepnika postal junak armadne propagande v Šrbiji. Josef Simčik pa prva žrtev v slovensko-jugoslovanski vojni.

Dobro je bilo videti, kako se je oklepnik vzdignil, ko je zavozil čez telo padlega civilista in mu pri tem zdrobil prsni koš. Voznik je panično vozil naprej, se obnašal, kot da se ni nič zgodilo. Ne samo Slovenija, ves svet je lahko videl, kar je kamera posnela. Zato je armada tako maščevalno ubijala televizijske snemavce ter novinarje in uni-čevala televizijske oddajnike po Sloveniji in na Hrvaskem. Tako je najbolje preprečevala distribucijo resnice o svojih kravilih zločinih.

Seveda bodo drugi merjevci časa vojni čas merili drugače in z drugimi merili. Vojna v Sloveniji, ki se je razplamenela na dan po razglasitvi samostojnosti Republike Slovenije, je razkrila predvsem to, da je bila Slovenija okupirana in da se mora svojih okupatorjev iznenaditi. In tudi to, da je okupacija Slovenije trajala že dalj časa. Ta čas okupirnosti Slovenije se je združil s časom okupacije Slovenije med drugo svetovno vojno in tako nazaj, vse do ustanovitve prve Jugoslavije in še nazaj, vse do Karantanije.

Svoj individualni čas, ki v celoti obsegata "obsedno stanje", beležim v pesmi Moji sedemletni življenjski mejniki od 1933: rojstvo v Dugi Resi. /führer Adolf Hitler prevzame oblast". Rojen sem bil s tem krasnim začetkom v ozvezdu škorpijona. Agamemnon pa se začne s temelj verzom: "To je preostala jata tridesetletne bitke." Kar implicira moje celotno dota-kratno življenjsko obdobje.

Agamemnon kaže "pokrajino po bitki". Padle so Perspektive. To je povsem realen podatek. Zame se tedaj bitka za Perspektive šele prav začne. Perspektive, ki so literarna revija. Ki so neko mesto, dežela, svet, poezija, vse. S Perspektivami se je moj svet porušil, s pospešenimi zdravstvenimi motnjami, ki so me prvič pripeljale na Golnik. Moja dotakratna pot je vodila do te izgubljene bitke.

Tudi to pot je mogoče razčleniti. Bitka je trajala od prvih objav v letu poprej. V poslednji številki revije naj bi bila objavljena moja pesem Prehod, pa še ena. Nazadnje je bil dodan tudi Agamemnon. Saj tudi je bil "prehod". Rečeno je bilo: "To je kost /ki sem jo izkopal ob svoji smrti." In rečeno je bilo: "čemu potem morda tudi šestnajstega novembra / devetnajsto triindvetdesetega / v nič seči..." K pesmi je bila doda ustrezna likovna oprema Marka Pogačnika. Izgledale so jo policisce podgane "prehod"-ne družbe. Morda. Tega nisem več videl.

Kaj še pravi pesem v Agamemnonu? Da se je vrnil utrujen od vseh vojska z ugotovitvijo, da tudi "nobene vrniliv ni". Izhod je nekje v bioloških mutacijah. Naj bitje zamenja višje bitje. Kolikor se vrača, se vrača skozi pesem, kristaliziran: kot v pesmi Volk (1965) in v vizualni pesmi In se boš vračal k bivši

bol." Nato so ga duše prepo-znale in odgovorile: "Ti si torej Jan Palach s Hrvaska." Vendar je vojna, ki traja zdaj na Hrvaskem, in upajmo, da se tudi končuje, nemara samo ena v nizu bitke za Jugoslavijo. Najprej slovenska in potem hrvaška vojna. Za armadno in velikosrbsko hegemonijo bi veljalo, da je Slovenija Jugoslavijo oropala za Slovenijo in Hrvaska je Jugoslavijo oropala Hrvaska. Ne upam si niti mislit, kje vse bo še potekala ta bitka za Jugoslavijo. Gotovo pa je eno. Ta vojna se bo končala v Srbiji. V tem smislu zaupam v srbsko ljudstvo in vsem, da bodo v tem ljudstvu vstale vse ti ste potlačene sile, ki bodo obračunale z današnjo vodilno garniture v svoji deželi in tudi z vso tisto srbsko vojno-hrvaško opozicijo, ki z Miloševičevim stranko in vojsko trobi v isti osvajajski in krvolochi lovski rog. Dela bo veliko in računi so iz dneva v dan težji - za tiste, ki ostanejo: "zmagovavci padajo tako pod svojimi zastavami".

Mutacije v razvoju vračanja zgodovine so dolgotrajne in redke. Le pri Agamemnonovi mitski prednici Niobi je zgodba bolj prepusta in jo je mogoče prodajati, čeprav je tudi ta skrajno surova in krvava. Pri Agamemnonu je dogajanje bolj zapleteno. Pogrošna narativnost in spominki na njegovo tempo niso priljubljeni. Danes je nemogoče razumeti, kaj se dogaja na Hrvaskem. Tudi, ko bi bilo mogoče razumeti, to ne bi v nobenem primeru zadoščalo. Tudi spomin na to vojno bo povzročil samo travmo. Nepomljivo je, koliko stane demokracija. Prepričan sem, da bi mnogi živi in mrtvi raje ostali še naprej zasužnjeni.

Hrvaški Jan Palach in še o Simčiku

Hrvaški pesnik Željko Sabol si je rajši izbral smrt, ker ni več prenesel vojnih grozot v svoji domovini. Nedeljko Fabrio, predsednik hrvaških pisateljev, je izbral tele besede ob odprttem grobu pesnika:

- Samo pogumni izberejo lastno smrt: mož, od katerega se danes poslavljamo, tudi sam pesnik, si je namenil prostor v Dantejevem sedmem krogu. In ko se je v njem pojavit, v tem "gaju, ki v njem ni ne poti ne steze," kot je dejal Florentinec, je prišel na vprašanja ostalih nesrečnikov v tem krogu odgovoril: "Ime mi je Željko Sa-

doren in učinkovit. Je poln življenskega zanosa in poln občupa, pa pa naravnost obseden, da šel plez na tisti transporter.

Da bi ja nekdo in da bi vsi vdeli, da ni on za to, da vojsko komandira po Sloveniji in nadleguje in ogroža našo TO to našo ARS - Armado Republike Slovenije. Te jeklene pošasti mora on, čeprav golorok On je najodločnejše proti!

Njemu ni mar, da je armadni oficir izdal neki ukaz, neko vojaško povelje, ki pa ne sodi nobeno vojaško vrednotno hie-rarhijo. Vsa povelja so v vojski enako nadvrednotena, "nepri-kosnovena" in življensko nevarna, od "zakopčaj dugme do "ubij ustašu". Kajti vsi, ki ne misijo tako, kakor to hoc-a armada, so potem ustaši, o Josefa Simčika do samega sveta-tega papeža. In kadar je tako zauzeten, potem seveda nobene razlike med gumbo-ji v papežem.

Ukaz je bil preprost. Kolonialni transporterjev naj bi se sam premaknila, za milimeter, z eno pozicijo na neko drugo. Tem lahko po neki pameti sledi sam izpolnitve ukaza, tako rekoč delo, služba, opravljanje dolnosti. Vse drugo je oviranje pri delu. Demonstracija, ki je sovražna ljudskim armadam, njeni sveti samovolji, vse boli stopnjevi federalni diktatur nad Slovenijo in nad sosednjim Hrvaskom.

Simčik je ustavljal vojaško voljo, ker je takšna bila njegova volja, ker si je on in njegovo ljudstvo izbralo takšno ravnanje, da bo lahko samo "gospodar na svoji zemlji". Simčik je v svoji poslednji grozitvi raztrg na stopnjevi maske jugoslovanskih generalov in jugoslovanske politike. Pokazali so se v svoji pravni brezumni in nečloveški podobi.

Kaj ljudje, pesniki in vsak človek doživlja v takšnem svetu pač vemo in čutimo, saj smo njem. Nekatere razlike v specjalizacijah posameznih ljudi omogočajo tudi različen vedenje in potrebne dejavnosti, ki vse vajo na trenutna in prihodna ravnanja, ne le nas samih. Kaj nekaj nadve pomembna so stalica in ukrepanja zunanjih dejavnikov, se vidi po tem, kako je Evropa sprva delovala na ravnanost katastrofalno, saj očitno najbolj spodbujala vse vno najbolj kataklizmatične elemente v Jugoslaviji. Še danes pa ni priznala Republike Slovenije in Republike Hrvatske.

BOŠTJAN GUNČAR: Brdo 91

GLAS

GORENJSKI GLAS,

PETEK, 15. NOVEMBRA 1991

Moda
in
kvaliteta
Elita

Izjave za zvezdico

Kučanova

Ko se je predsednik Milan Kučan letos spet podal na množični pohod in v rekordnem času premagal pešpot od Litije do Čateža, je na vprašanja radijskega novinarja odgovarjal kar med hojo. Zadihani radijski novinar je na svoje stereotipno vprašanje: »Gospod predsednik, zakaj tečeš od Litije do Čateža,« dobil vprašanje adekvatni Kučanov odgovor:

»Zato, ker se pač teče od Litije do Čateža in ne od Čateža do Litije.«

Peterletova:

»Tudi sam sem za hitro ukrepanje. Nič manj boleče ni, če mački odrežemo rep po koščkih. Po moje ga je bolje odrezati na en mah.« Žolčne reakcije ljubiteljev živali se še pričakujejo... ● D. S.

Predavanja in razstave

V likovnem salonu v delavskem domu na Javorniku DPD Svoboda France Mencinger Javornik - Koroška Bela redno prireja predavanja in razstave. Tokrat bo do 18. novembra na ogled lepa razstava kandidata mojstra fotografije Francija Kolmana, decembra pa bo razstavljal slikar Rudolf Arh. Po programu predavanj in razstav bo januarja prihodnje leto predavanje Bratka Škrla o Mežakli in Pokljuki ter Jaka Čopa. Po naših gorah, Draga Soklič pa se bo predstavila z umetniškimi slikami. Februarja bo gostoval Cene Avguštin s preda-

vanjem o koroških mestih in trgih, Marjan Židanek bo razstavljal skulpture. Marca bo o poti od Sahare in nazaj predaval Janez Pipan, dr. Janko Kersnik pa o ogroženem okolju in zdravju. Marca se obeta tudi razstava Pavla Lužnika ali Andreja Tavčarja, aprila pa razstava Relika iz Trbovelj. Rado Kočevar bo imel predavanje Na strehi Evrope, dr. Cene Avguštin pa predavanje o gorenjski kulturni dediščini.

Vsekakor zanimiv program, po zaslugu prizadavnih javorniških kulturnih delavcev. ● D. S.

J E Ž

Državljanstvo za kilogram mesa

Če vložite prošnjo za slovensko državljanstvo, vas bo zadeva »koštala« okoli 600 tolarjev slovenskih. Če pa vložite prošnjo za potni list slovenski, boste ob 1.150 tolarjev slovenskih, da fotografiskih storitev za nove slike niti ne računamo.

Ob tem se človek sprašuje - pa sploh ni treba biti ne šovinist in ne nacionalist - kje na svetu je kakšna država, kjer bi državljanstvo dobili za ceno ene kile mesa ali žaklja moke? Da niti ne govorimo o posledicah: imeli bomo veliko novih slovenskih državljančkov in imeli bomo veliko slovenskih družin, ki si novega potnega lista sploh ne bodo mogle kupiti. ● D. S.

Slovenački bez muke

V nekaterih, predvsem gostinskih gorenjskih firmah so delavci prejeli od direkcije obvestilo, da se morajo po zakonu o delovnih razmerjih in internih aktih firme do konca leta naučiti tudi slovenskega jezika. Kajpak so obvestila prejeli vsi tisti, ki so rojeni v južnih republikah bivše Jugoslavije. Do novega leta torej

V današnji številki preberite

V današnji številki poleg televizijskih, radijskih in satelitskih sporedov, rubrike Iz šolskih klopi in za Dom in družino predstavljamo tudi škofovješkega fotografa Janeza Pipana, ki ga morda oklica bolj pozna po erotični fotografiji. Janez pa s svojo dejavnostjo dokazuje, da je zelo uspešen tudi z drugimi motivi: motivi arhitektуре, narave, živali, industrijskih izdelkov...

V R E M E

Mraz in mebla

Letos so nam vremenoslovci že obljudljali sneg do nižin, a ga še nismo dočakali. Pa poglejmo, ali nam sneg praktika napoveduje za naslednji teden?

V soboto, 16. novembra, bo mrzlo, v nedeljo, 17. novembra, in v ponedeljek, 18. novembra, bo oblačno, v torek, 19. novembra, bo mebla, v sredo, 20. novembra, bo veter, v četrtek, 21. novembra, bo ščip in v petek, 22. novembra, bo jasno. Po praktiki snega torej še ne bo.

Lunine spremembe

V četrtek, 21. novembra, bo ščip ob 23. uri in 56 minut. Ker se Luna spremeni proti polnoči, bo po Herschlovem vremenskem ključu lepo vreme. 21. novembra bo Sonce vzšlo ob 7. uri in 10 minut in zaslo ob 16. uri in 25 minut - dan bo tako dolg 9 ur in 15 minut.

Koledar imen

Sobota, 16. novembra: Jerica, Jedrt, Oto, Marjeta
Nedelja, 17. novembra: Grega, Elizabeta, Hugon, Viktorija
Ponedeljek, 18. novembra: Roman, Odon, Mile, Hilda
Torek, 19. novembra: Špela, Beti, Poncij, Elza
Sreda, 20. novembra: Srečko, Maksa, Edi, Edgar
Četrtek, 21. novembra: Marija, Vlteh, Vojko, Jovita
Petek, 22. novembra: Cilka, Cecilija, Maver, Stanka
Sobota, 23. novembra: Klemen, Cita, Matic, Milivoj.

morajo predložiti spričevalo, da obvladajo slovenski jezik.

Delavci so se v obupu obrnili na naše sindikate, svobodne in druge, kajti: tečaj slovenskega jezika je pri delavski univerzi nemogoče zaključiti do novega leta, razen tega pa zadeva ni poceni, saj stane tečaj »slovenački bez muke« kar okoli 7.000 tolarjev, pa še vsakodnevni avtobusni stroški...

Zdaj se bodo natakarji »slovenački« morali torej naučiti in verjetno globoko obžalujejo, da se »slovenački« niso hoteli naučiti že tedaj, ko so bili čas in sredstva.. ● D. S.

1. PROGRAM TV SLOVENIJA

8.50 Video strani
9.00 Mozaik, ponovitev
9.00 Klub klubok
10.10 Ljubezen in sovraštvo, kanadska nadaljevanja
10.55 Euroitem, 10. oddaja
11.15 Video strani
13.30 TV dnevnik
15.00 Video strani
15.10 Sova
16.40 EP, Video strani
16.45 Poslovne informacije
16.50 Poročila
16.55 Slovenska kronika
17.05 Mozaik, ponovitev: Tednik
18.05 EP, Video strani
18.10 Tok tok, kontaktna oddaja za mladostnike
19.00 Novosti založb: Prelistajmo skupaj
19.10 Risanka
19.20 TV okno
19.24 EPP
19.30 TV dnevnik
19.55 Vreme
20.00 Forum
20.15 EPP
20.20 Divjaštvo in Indijanci, angleška dokumentarna oddaja
21.10 EPP
21.15 Zgobde Stiga Treterja, švedska nanizanka
22.10 EPP
22.15 TV dnevnik, vreme
22.35 EP, Video strani
22.40 Sova
Pri Huxtablovih, ameriška nanizanka
Hotel New Hampshire, ameriško angleški film
Dražljivo, francoski erotični program
1.30 Video strani

17.00 Poročila v angleščini
17.05 Vključitve
18.00 Poročila
18.05 Dokumentarni program
19.30 TV dnevnik
20.15 Politični magazin
23.00 TV dnevnik
23.35 Poročila v nemščini
23.50 Poročila v angleščini
0.00 TV izbor
1.00 Poročila

21.15 Pogledi s strani
21.25 Dedič, franco-italijanski film; Jean-Paul Belmondo
23.20 Šport
23.40 Skrivnost letečih hudičev, ameriški film; Jack Palance, Martin Landau, Tarah Nutter

2. PROGRAM TV HRVAŠKA

16.45 Video strani
17.00 Malavazija, dokumentarna serija
19.30 TV dnevnik
20.20 Dokumentarna serija
21.15 Nenadni uspehi
21.50 Ciklus filmov Alfreda Hitchcocka: Tuji dopisnik, ameriški čb film
23.50 Gardijada
4.00 Video strani

KANAL A

10.00 Ponovitev večernega sporea
20.00 Dober večer
20.15 Informativno dokumentarni program
20.30 Borzni teden
20.45 Zanesljiva smrт, 1/4 del japonške nadaljevanje
21.45 Brezimno, ameriški film; Charles King, Mark Kinsey Stephenson in drugi

TV KOPER

13.00 Športne oddaje
14.30 Čarobna svetilka
15.40 Agent Pepper
16.30 Juke boks
18.30 Risanke
18.45 Odprta meja
19.00 TV dnevnik
19.30 Čarobna svetilka, otroški program
20.30 Rayanovi
21.00 Globus
21.30 Človek iz Shelforda, TV nanizanka
22.20 TV dnevnik
22.30 Biblijska ozemlja, dokumentarna oddaja
23.10 Agent Pepper

TV AVSTRIJA 1

9.00 Jutranji program: Čas v sliki
9.05 Mačke in pes, ponovitev
9.30 Ruščina
10.00 Šolska TV
10.30 Podaj mi roko, moje življenje, ponovitev avstrijskega filma
12.10 Nekoč
12.15 Domače reportaže, ponovitev
13.00 Čas v sliki
13.10 Mi
13.35 Radi imamo Kate
14.00 Dedičina Guldenburgovih
14.45 Mojstri jutrišnjega dne
15.00 Jaz in ti
15.05 Risana serija
15.30 Am, dam, des
16.05 Moja ideja, Slika
16.30 Mini kviz
17.00 Mini čas v sliki
17.10 Wurlitzer
18.00 Čas v sliki
18.05 Mi
18.30 Trapper John
19.21 Znanost danes
19.30 Čas v sliki
20.00 Šport
20.15 Primer za dva
21.05 Znane osebnosti kuhaio

TV AVSTRIJA 2

14.00 Leksikon umetnikov
14.10 Šport
15.40 Deček na delfinu, ameriški film; Sophia Loren, Alan Ladd
17.30 Čudovite slike iz živilskega sveta
18.00 Simpsonovi
18.30 Milijonsko kolo
19.00 Lokalni program
19.30 Čas v sliki
20.00 Kultura
20.15 Diagnoza, lepota izpod kirurgo roke
21.00 Znanost
21.15 Šiling
22.00 Čas v sliki
22.30 Brezrčna mati, melodrama
23.30 Trouble in Mind, ameriški film; Kris Kristofferson, Keith Carradine, Lori Singer
1.20 Oko prevarati z ušesom, kratki film
1.45 Čas v sliki

1. PROGRAM RADIO SLOVENIJA

Prvi program

4.30-8.00 Jutranji program - glasba -
6.50 Dobro jutro, otroci - 10.00 Dopoldanski dnevnik - 11.05 Petkovo srečanje + glasba - 12.00 Poročila na današnji dan - 15.30 Dogodki in odmevi - 16.00 Obvestila, čestitke poslušalcev + EP - 17.00 Studio ob 17.00 - 19.00 Radijski dnevnik - 19.45 Lahko noč, otroci - 20.00 Oddaja za pomorščake + glasba - 20.30-23.00 Slovencem po svetu - 22.00 Zrcalo dneva + EP + vreme - 23.05 Literarni nočturno - Desanka Maksimović: Rojenje - 23.15-4.30 Nočni program - glasba

RADIO TRIGLAV JESENICE

11.45 - Pričetek, opoldanski telegraf, horoskop, Danes do 13. - Radio Slovenija, Domače novice I., Kulturna dejavnica, Dogodki in odmevi - Radio Slovenija, obvestila, Domače novice II., aktualno, čestitke, BBC London - večerna informativna oddaja, 19.00 - Zaključek

1. RADIO ŽIRI

16.00 - Napoved programa - EPP -
16.40 - Športne novice - 17.00 - Obvestila - 17.10 - Pogovor pred smučarsko sezonou - 19.00 - Odpoved programa -

KINO

SLOVENIJA 1 SOVA

HOTEL NEW HAMPSHIRE

ameriški barvni film; igrajo: Jo-de Foster, Rob Lowe, Paul McCrane, Beau Bridges, Lisa Barnes, Nastassja Kinski itd.
V ne pretirano pisanem okolju Nove Anglije se ustali dokaj številna ameriška družina. Nekdanjo dekliško šolo, kamor so se nastanili, preuredijo v hotel, ki mu nadanejo ime New Hampshire. Ampak gostov se ravno ne tare. Pač pa vsak član družine po svoje doživlja novo okolje. Hčerko Fanny skoraj posilijo okoliški fantje, sin John se sooči z nenasitnostjo nasprotnega spola in pristane v postelji z lastno sestro... Kmalu se jim pridružita očetov prijatelj Freud in njegova medvedka, v katere kožuhu se skriva mlada Susuie.

PRO 7

6.20 Waltonovi 7.05 Rawhide 7.55 Risanke 8.40 Gospod Ed 8.45 Medvedje prihajajo 9.40 Agencija Maxwell 10.35 Rawhide 11.25 Res velik razred 11.50 Barney Miller 12.15 Caulfieldove vdove 13.10 Perry Mason 14.10 Risanke 15.15 Moj prijatelj robot, ameriška kriminalka 16.40 Trd, toda prisrčen 17.30 Poročila 18.35 Risanke 19.25 Cosby show 20.00 Poročila 20.15 Divjak iz srebrnega gozda, nemški film 22.10 Ulice San Francisca 23.10 Don Juan 73, francoski film; Brigitte Bardot 1.00 M.A.S.H. 1.25 Hawk

RTL PLUS

6.00 Dobro jutro, poročila 9.00 Angel se vraca 9.45 Bogat in lep 10.10 Tekma s smrtnjo 11.25 Divja vrtnica 12.10 Alia Smith & Jones 13.05 En oče preveč 13.30 Kalifornijski klan 14.20 Springfieldska zgoda 15.05 Klan volkov 15.50 Chips 16.40 Tveganjo 17.10 Vroča nagrada 18.00 Divja vrtnica 18.45 Poročila 19.15 Pacifiška eskadrila 21.40 Airwolf 21.10 Skrivnosti iz Twin Peaks 22.05 Poročilo iz nemške nogometne lige 23.00 Tutti frutti 0.10 Zapeljevanje v šolski klopi, nemški erotični film,

NEMŠČINA

- 30-urni tečaj za popolne začetnike
- 15-urni tečaj za »neprave« začetnike
Inf. po tel. 621-998, KON

2. PROGRAM TV SLOVENIJA

17.10 Euroitem, ponovitev
17.30 Regionalni programi TV Slovenija, studio Maribor: Tele M
19.00 Domači ansambl: Rogaški inštrumentalni kvintet in ansambel Braneta Klavžarja, ponovitev
19.30 TV dnevnik HTV
20.00 Žarišče
20.30 Oči kritike
21.10 Mozart na turneji: Dunaj/Praga - Druga plat medalje
22.10 Program HTV 1
23.30 Yutel, eksperimentalni program
0.30 Program HTV 1

1. PROGRAM TV HRVAŠKA

7.30 Dobro jutro, Hrvatska Poročila
TV koledar
Servisne informacije
8.00 Poročila
8.10 Dokumentarna oddaja
9.00 Poročila
9.05 Šolski program
10.00 Poročila
10.05 Reportaže, vključitve
11.00 Poročila
11.05 Spored za otroke
11.35 Reportaže, obvestila
12.00 Poročila
12.05 Vključitve
13.00 Poročila
13.05 Reportaže
14.00 Informacije za begunce
14.30 Poročila
14.45 Dokumentarni program
15.30 'Alo, 'alo, angleška nanizanka
16.00 Poročila
16.20 Glasba, kultura, šport

CENTER amer. kom. MOŽ ZA ŽENITEV ob 15.45 uri, amer. ljub. drama ČAJ V SAHARI ob 17.30 in 20. uri STORŽIČ amer. trda erot. ŠEFINJA ZNA VSE ob 18. in 20. uri ŽELEZAR amer. kom. POLICIJSKA AKADEMIA VI. - OBLEGANO MESTO ob 18. in 20. uri DUPLICIA amer. kom. BARTON FINK ob 20. uri KOMENDA amer. melodrama CMERA ob 20. uri LAZE amer. akcij. film OREL SMRTI ob 19. uri ČEŠNJICA amer. kom. GREMLINI II. ob 20. uri DOVJJE amer. thriller kom. ŠOK ZA SISTEM ob 19.30 uri ŠKOFJA LOKA amer. drama ROSENCRANTZ IN GUILDESTERNA MRTVA ob 18. in 20. uri ŽELEZNKI amer. fant. film TEMNI ANGEL ob 19. uri RADOVLJICA amer. akcij. fant. film TERMINATOR II. ob 20. uri BLED amer. akcij. film EKSEKUTOR ob 20. uri

15. novembra

Klemen Pisk
Bojim se večera

*Bojim se večera,
 in svojega molka,
 ter tvojih usodnih mrtvih besed.*

*Bojim se prezira,
 in tvojega besa,
 ko v duši boš svoji
 čutila nered.*

*Bojim se trepalnic,
 težkih in vlažnih,
 ki last bodo mojih
 vodenih oči.*

*Bojim se spominov,
 da vsi pač potem
 izginejo
 v temno vesolje noči.*

Morska nostalgijska

*Sloniš na mojih majavih kolenih,
 na temni obali poletne ljubezni,
 kjer nizki valovi
 butajo bučno,
 ubijajo školjke
 kot nikdar poprej.*

*Bosa zbeživa
 po ostrem skalovju
 v votla spoznanja
 svojih opažanj,
 naslednjega dneva prihodnje
 ločitve,
 peneče se morske noči.*

**Dedičina
 nekega avgusta**

Včeraj se mi je zdelo, da je vse že tako daleč. Danes pa sem si spet zaželet tistega tornika, ko so zame vse zvezde ugasnilne ter utonile v pozabo. Vse, razen ene, ki zdaj sameva tam zgoraj in sije naprej, ter pada v moje oči, da sva si s trohico svetlega upanja bliže.

Miran Štempihar

V redu

*V redu je enkratno
 padel
 z okna prešiča.*

Skleda

*Kot kurba daje okončine narazen
 in se goni s solato!*

Kura

Kura.

Norost

*Jiz sim nur.
 A veš too?
 Jiz sim nur.*

Že v začetku tega šolskega leta smo obljudili, da bomo kdaj pa kdaj odstopili prostor tudi srednješolcem. Tokrat posredujemo košček literarnega stvariteljstva kranjskih gimnazijcev.

Nuša Rozman

Pomlad

*Kje so zdaj tisti svetli dnevi pomladi,
 ki smo jih imeli tako radi?
 Ko smo živeli v nadi
 in bili razigrani in bili mladi.
 Kje so?
 Potrebujemo jih
 in si jih želimo.
 Mi še vedno hrepenimo, hrepenimo.
 ČRNI BELI SNEG.
 TEMNA TEMNA SVETLOBA.
 Zdaj so takaj spet!
 Dnevi pomladi.
 Le mi v srcu več nismo mladi.
 Naše upe in veselje pobija
 vedno bolj le obešenjaška ironija.*

Mala rima

*siva eminencia
 prudanca
 kredanca*

*Kaj je v resnici
 hotel reči
 lord Byron*

*Sveta jaz nisem ljubil
 in ne mene svet
 Samo enkrt je bla na
 mejhna
 izjema
 enkrt
 k sm biu too much
 zadet.*

Friedric Brown

Solipsist

Walter B. Jehovah, za čigar ime se ne opravičujem, ker je pač bilo njegovo ime, je bil celo življenje solipsist. Solipsist, če morda ne poznate te besede, je človek, ki verjame, da je on sam edina stvar, ki resnično obstaja, da drugi ljudje in naplombeselje obstajajo samo v njegovih domišljiji, in če si jih preneha predstavljati, bodo tudi prenehali obstajati.

Nekega dne je postal Walter B. Jehovah aktivni solipsist. V roku enega tedna je njegova žena zbežala z drugim, izgubil je službo uslužbenca za odpravo ladijskega blaga in zlomil si je nogo, ko je lovil črno mačko, da bi ji preprečil prekrizanje njegove poti.

V bolniči se je odločil, da bo vse končal.

Ko je gledal skozi okno, spreco stremeč v zvezde, si je zaželet, da ne bi več obstajale. In že jih ni bilo več. Potem si je zaželet, da bi vsi ljudje nehal obstajati in bolnica je postala čudno tiha, celo za bolnico tiha. Nato še svet in znašel se je lebdeč v praznini. Prav tako lahko se je znebil telesa in potem naredil končni korak, da bi tudi sam nehal obstajati.

Nič se ni zgodilo.

Čudno, je misil, je lahko meja solipsizmu?

"Da," je rekel glas.

"Kdo si?" je vprašal Walter B. Jehovah.

"Jaz sem tisti, ki je ustvaril vesolje, ki si ga bil pripravljen kar odstraniti iz obstoja. In zdaj, ko si prevzel moje mesto" - tu je globoko zavzdihnil - "končno lahko prenehamb obstajati, najmed pozabljeno in ti prepustim moje mesto."

"Ampak, kako naj jaz sam prenehamb obstajati? To poskušam napraviti, veš."

"Da, vem," je rekel glas. "Moraš napraviti tako, kot sem jaz. Ustvari vesolje. Počakaj, da nekdo v njem resnično veruje, da si ti veroval in si želi, da bi prenehalo obstajati. Takrat se lahko upokojiš in mu prepustiš svoje mesto. Zdaj pa zbgom."

In glas je izginil.

Walter B. Jehovah je sam v praznosti in samo eno stvar je lahko naredil. Ustvaril je nebesa in zemljo.

Za to je potreboval sedem dni.

Prevedla Jerneja Tičar

Friedric Brown je v Ameriki najbrž najbolj znan po svojih znanstveno-fantastičnih zgodbah. Solipsist pa je humoreska v obliki slovarske definicije besede solipsist.

Pentti Saarikoski

druga dežela

ljubim te

kot kdo ljubi drugo

deželo

pećine

in most

ali tih večer

z vonjem po knjigah

prihjam ti naproti

v tem svetu

pod ozračji

grem med

dvema lučema

z mislio ki je izrezljana

izrezljana

iz

tebe

Za septembrom pride maj

vreme ah je krasno

jnjene oči so zlate

veter obljudbla pomlad za vse

pod vekami

je hladen kraj

veter piha skozi zlate mrežnice

*jabolka postajajo vse večja
 otroci mečejo jabolka skozi krošnjo*

za septembrom pride maj že drugič to leto

skuhajva kavo

dim se zdi čistejši ponoči

veter bolj slišen

skuhajva kavo

ta skala štrli iz zemlje kot pest

posmisi na Finsko

premišljeval sem o

čisto o vsem in sedaj je pozno

utrujen sem

peseck na pticjem krilu

zastava

fantje so igrali hokej

zmrzla kot okno je stala za-

stava v vetru

dostavni avto je vzvratno od-

peljal iz garaže

ženska je odgrnila zaveso da

bi videla če je zunaj mraz

v daljavi je bila na poljih

tanka plast snega

v časopisu je bila slika dveh članov vlade

na poti na sejo

Iz angleščine prevedla Bojana Todorović

1. PROGRAM TV SLOVENIJA

8.05 Video strani
8.15 Mozaik, ponovitev
8.15 Angleščina - Follow me
8.40 Radovedni Taček: Mačka
8.55 Lonček, kuhaj: Masleni šarkej
9.10 Potepuh v nočna lučka
9.20 Ustvarjamo
9.30 Alf, ameriška nanizanka
9.55 Zgodbe iz školjke
10.55 Večerni gost: Rajko Bukovec
11.50 Oči kritike
12.30 Mozart na turneji: Dunaj/Praga
- Druga plat medalje

13.30 TV dnevnik

13.40 Forum, ponovitev

13.55 Video strani

15.40 Video strani

15.50 Marlboro music show, ponovitev

16.20 Sova, ponovitev

16.50 EP, Video strani

16.55 Poslovne informacije

17.00 TV dnevnik

17.05 Turistični kažipot: Delta Rotterdama

17.20 Prijatelj ali sovražnik, angleški film

18.25 EP, Video strani

18.30 Klasični dosežki v oblikovanju, ponovitev angleške dokumentarne serije

18.55 Novosti založb: Prelistajmo skupaj

19.05 Risanka

19.20 TV okno

19.24 EPP

19.30 TV dnevnik

19.55 Vreme

20.00 Utripp

20.15 EPP

20.20 Žrebanje 3 x 3

20.30 EPP

20.35 Show Rudija Carrella

22.10 Sova

Na zdravje, ameriška nanizanka

22.35 TV dnevnik, šport, vreme

22.55 EP, Video strani

23.00 Sova

Poirot Agathe Christie, angleška nanizanka

Prebrisana gansterja, ameriški film

2. PROGRAM TV SLOVENIJA

15.30 Teleski '90: Pripravimo se na smučanje, ponovitev
16.00 Videonoč, ponovitev
19.00 Garfield in prijatelji
19.30 TV dnevniki HTV
20.15 Filmske uspešnice: Daleč od doma, ameriški film
22.00 Program HTV 1
22.30 Yutel, eksperimentalni programi
23.10 Program HTV 1

1. PROGRAM TV HRVAŠKA

7.30 Dobro jutro, Hrvatska
Poročila
TV koledar
Servisne informacije
8.00 Poročila
8.10 Dokumentarna oddaja
9.00 Poročila
9.05 Šolski program
10.00 Poročila
10.05 TV nanizanka
11.00 Poročila
11.05 Spored za otroke
11.35 Reportaže, obvestila
12.00 Poročila
12.05 Vključitve
13.00 Poročila
13.05 Reportaže
14.00 Informacije za begunce
14.30 Poročila

14.45 Dokumentarni program
15.30 'Alo, 'alo, angleška nanizanka
16.00 Poročila
16.20 Glasba, kultura, šport
17.00 Poročila v angleščini
17.05 Vključitve
18.00 Poročila
18.05 Dokumentarni program
19.30 TV dnevnik
20.15 Dobar večer, domovina
21.00 Politični magazin
22.00 TV dnevnik
23.35 Poročila v nemščini
23.50 Poročila v angleščini
0.00 TV izbor
1.00 Poročila

2. PROGRAM TV HRVAŠKA

14.55 Video strani
15.05 Napoved sporeda
15.10 Flash Gordon, ameriški barvni risani film
16.45 Tennis: ATP masters Frankfurt, prenos polfinala
19.00 Risanka
19.15 Tenis, nadaljevanje prenosa
21.20 Da, premier, angleška humoristična nanizanka
21.40 Ameriške kronike, ameriška dokumentarna serija
22.10 Dosje Valachi, ameriški barvni film
0.10 Rock
0.40 Calebove hčerke, kanadska nadaljevanka
1.30 Hip depo
3.30 Video strani

KANAL A

10.00 Ponovitev večernega programa
20.00 Dobar večer
20.15 Informativno dokumentarni program
20.30 Ljubljanski kinematografi predstavljajo
21.00 Leteči zdravniki, avstralska nanizanka
22.00 Caroline in uporniki, francoski barvni film; Jean-Claude Pascal, Brigitte Bardot
Video Grom

TV KOPER

13.00 Športne oddaje
14.30 Čarobna svetilka, ponovitev
15.30 Rayanovi, ameriška nanizanka
16.00 Agent Pepper, ponovitev
17.00 Biblijска ozemlja
17.30 Človek iz Shelforda, angleška nadaljevanka
18.20 Globus
19.00 TV dnevnik
19.30 Jutri je nedelja, verska oddaja
19.40 Čarobna svetilka, otroški program
20.40 Rayanovi, ameriška nanizanka
21.00 Poletje '42, ameriški barvni film; Jennifer O'Neill, Gary Grimes
22.00 TV dnevnik
22.50 Agent Pepper
23.40 Športna rubrika

TV AVSTRIJA 1

9.00 Jutranji program: Čas v sliki
11.00 Latigo, ameriški film
12.30 Hello Austria, hello Vienna
13.00 Čas v sliki
13.10 Dogodivščine revnega kristjana, drama
15.30 Jaz in ti, otroški program
15.35 The Real Ghostbusters, risanka

16.00 Otroški Wurlitzer
17.00 Mini čas v sliki
17.10 Športna abeceda
17.30 Odštevanje
18.00 Čas v sliki
18.05 Nogomet
18.30 Trapper John
19.30 Čas v sliki
19.53 Vreme
20.00 Šport
20.15 Kdor reče A
22.10 Zlata dekleta
22.40 Smrtonosna igra, ameriški film; Rob Lowe, Ted Tilly, Kim Cattrall
0.10 Čas v sliki
0.15 Vem, da ti veš, da jaz vem, italijanski film; Alberto Sordi, Monica Vitti
1.55 Čas v sliki

TV AVSTRIJA 2

12.15 Leksikon umetnikov
12.25 Šport
14.15 Potopljeni kontinent
14.45 Dunajska dvorna kapela
16.00 Poročila iz parlamenta
17.00 Ljuba družina
17.45 Kdo me hoče? - Živali iščejo dom
18.00 Pravica do ljubezni
18.30 Slika Avstrije
19.00 Avstrija danes
19.30 Čas v sliki, vreme
20.00 Kultura
20.15 Sofijina odločitev, ameriški film; Meryl Streep, Kevin Kline, Peter Nicol
22.40 Čas v sliki
22.50 Šport
23.30 X-large
1.00 Čas v sliki

1. PROGRAM RADIO SLOVENIJA

Prvi program
4.30-8.00 Jutranji program, glasba - 8.05 Zabavna in narodnozabavna glasba + EP - 9.20 Dnevnikov odmed - 10.00 Dopoldanski dnevnik - 12.06 Na današnji dan - 12.10 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo - 15.00 Radio danes, radio jutri - 15.30 Dogodki in odmedevi - 16.00 Obvestila, čestitke poslušalcev + EP - 17.00 Studio ob 17.00 - Tedenski aktualni mozaik - 19.00 Radijski dnevnik + EP + vreme - 19.45 Lahko noč, otroci - 20.00 Radio na dopustu - 22.00 Zrcalo dneva - 22.30 Kratka radijska igra - 23.05 Literarni nočturno - Bruno Dubak: Čuvan meha - zgodovinarja - 23.15-5.00 Nočni program - glasba

RADIO TRIGLAV JESENICE

11.45 - Pričetek, opoldanski telegraf, horoskop, Duhovna obzorja, Danes do 13. - Radio Slovenija, Domača novice I., kuhrske nasvet, tečaj angleškega jezika - BBC, Dogodki in odmevi - Radio Slovenija, obvestila, Domača novice II., Zabavno glasbena kontaktka oddaja - izmenoma Ugani številko ali Moja je lepša kot tvoja, čestitke, 19.00 - Zaključek

KINO

SLOVENIJA 2 20.15

DALEČ OD DOMA

ameriški barvni film; igrajo: Richard Gere, Kevin Anderson, Laurie Metcalf.

V petdesetih letih je bil Frank Roberts eden najuspešnejših ameriških farmarjev, ki ga je doletela čast, da ga je obiskal tudi ruski predsednik Nikita Hruščov. Vendar so se v naslednjih letih časi spremenili in trdo delo ni več obrodilo sadov. To sta izkusila njegova sinova Frank in Terry, ki sta nenadoma začela polzeti v dolgove. Razočaran in obupan, je starejši brat začel domačijo. Seveda je prvo kriminalno dejanje sprožilo vrsto drugih: kmalu je bil na vrsti bančni rop...

1. RADIJO ŽIRI

16.00 - Razvedrilno popoldne na valovih Radia Žiri - vmes EPP in obvestila - 19.00 - Odpoved programa -

PRO 7

5.50 Pustolovščina divjina, ameriški dokumentarni film 6.20 Devetdeseta leta - svet v sprememjanju 7.10 Enajst malih otočanov 7.35 Čarovnik 8.50 Moj ljubi bober 9.15 Mork in Mindy 9.40 Barney Miller 10.10 Cosby show 10.35 M.A.S.H. 11.10 Hardcastle & McCormick 11.50 Divjaki srebrnega gozda, nemški film, ponovitev 13.35 Devetdeseta leta - svet v sprememjanju, ponovitev 14.45 Ave Maria, nemški film, ponovitev 16.25 Blagoslovljena ekipa 17.40 Tajfun pred Ravalom, ameriški pustolovski film; Raquel Welch 19.30 Cosby show 20.00 Porčila 20.15 Prince iz Zamunda, ameriška komedija; Eddie Murphy 22.30 Krvava sled, ameriška kriminalka; Audrey Hepburn, James Mason

RTL PLUS

6.00 Risanke, različne mladinske odaje in nadaljevanje 12.40 He Man 13.05 Risanke 14.35 Spieglova TV reportaža 14.35 Mačke in psi 15.40 BJ in medved 16.55 Vroča nagrada 17.45 Čudovita leta 18.10 Novo v kinematografih 18.45 Porčila 19.20 Houston Knights 20.15 Nemška komedija 22.00 Dall-as 23.00 Eročna komedija 0.30 Eročna komedija

SCREENSPORT

1.30 Argentinski nogomet 2.30 Boks 4.30 Dirke japonske formule '3000 5.30 Biljard snooker 7.30 Nogomet - Čile Argentina 9.00 Zimske OI 92 9.30 Svet športa 10.00 Superkros 10.50 Golf - poročilo 11.00 Tenis - Birmingham, finale

16. novembra

CENTER amer. kom. MOŽ ZA ŽENITEV ob 17. in 19. uri, prem. amer. thrill. kom. ŠOK ZA SISTEM ob 21. uri, amer. trda erot. ŠEFINJA ZNA VSE ob 18. in 20. uri ŽELEZAR amer. kom. GREMLINI II. ob 17. in 19. uri, prem. franc. filma CYRANE DE BERGERAC ob 21. uri DUPLICIA prem. amer. melodrama CMEA RA ob 17. in 19. uri, amer. trda erot. ONE TO POČNO NAJBOLJŠE ob 21. uri TRŽIČ amer. kom. POLICIJSKA AKADEMIIA VI. - OBLEGANOMO MESTO ob 17. in 19. uri, amer. trda erot. SRCCE ob 21. uri ŠKOFA LOKA amer. avant. film ROBIN HOOD ob 17.30 in 20. uri ŽELEZNICKI amer. drama ROSENCRANTZ IN GUILDESTERN STA MRTVA ob 19. uri RADOVLJICA amer. akcij. fant. film TERMINATOR ob 18. in 20. uri BLED amer. akcij. film ROKKIE - ULIČNI POLICAJ ob 20. uri

1. PROGRAM TV SLOVENIJA

- 8.15 Video strani
8.25 Otroška matineja
8.25 Živ žav
9.15 Telovadka, ponovitev francoske nadaljevanke
9.40 Glasba skozi čas, koprodukcija
10.40 Garfild in prijatelji, ponovitev
11.05 Videomeh
11.35 Obzorja duha
11.55 EP, Video strani
12.00 Murphy Brown, ameriška naničanka
12.30 TV dnevnik
12.40 Video strani
13.30 Križkraž, ponovitev
14.35 Za težavo Bednarski, poljska nadaljevanka
15.30 Sova, ponovitev
16.50 EP, Video strani
16.55 Poslovne informacije
17.00 Poročila
17.05 Prepovedano, ameriški film (čb)
18.30 Novosti založb: Prelistajmo skupaj
18.40 Risanka
18.55 TV mernik
19.15 TV okno
19.20 Slovenski loto
19.24 EPP
19.30 TV dnevnik
19.55 Vreme
20.00 Zrcalo tedna
20.15 EPP
20.20 Moj prijatelj Giono, francoska naničanka
21.10 EPP
21.15 Zdravo
22.35 TV dnevnik, šport, vreme
22.55 EP, Video strani
23.00 Sova
Polna hiša, ameriška naničanka
Poirot Agathe Christie, angleška naničanka
0.15 Video strani

- 17.05 Vključitve
17.40 Poročila
17.50 TV drama
18.30 Vključitve, reportaže
19.30 TV dnevnik
20.15 Dirigenti in glasbeniki, TV nadaljevanke
21.00 Politični magazin
23.00 TV dnevnik
23.35 Poročila v nemščini
23.50 Poročila v angleščini
0.00 TV izbor
1.00 Poročila

2. PROGRAM TV HRVAŠKA

- 16.15 Video strani
16.30 Loterija miru
16.50 Zabava je najlepše delo, ameriški barvni film
18.25 Busove zgodbе, risana serija
18.45 TV fortuna
19.00 Tenis: ATP masters Frankfurt, prenos finala
21.40 Dragi John, ameriška humoristična naničanka
22.10 Vesoljska postaja Kozorog 1, ameriški barvni film; Elliot Gould, James Brolin, Brenda Vaccaro, Sam Waterson
0.15 Zona somraka
0.40 Metal mania
1.40 Video strani

KANAL A

- 9.00 Grom in pekel, hongkonški film
11.00 Meseno spoznanje, ameriški film
20.00 Spektakel na kolesu in deski, ameriški dokumentarni film
22.00 Brez kontrole, ameriški pustolovski film; Jim Youngs, Martin Hewitt in drugi

2. PROGRAM TV SLOVENIJA

- 14.00 Program HTV 1
19.30 TV dnevnik HTV
20.00 V orlovi deželi, angleška poljudnoznanstvena serija
20.50 Drugačne zvezde: Sahara, potopisna reportaže
21.20 Ciklus filmov Line Wertmueller: Krvno maščevanje, italijansko ameriški film
22.50 Tenis (m) - finale ATP turnirja, posnetek iz Frankfurta
1.50 Yutel, eksperimentalni program

TV KOPER

- 13.00 Športne oddaje
14.30 Čarobna svetilka
15.30 Rayanovi
15.40 Agent Pepper
16.30 Aktualna tema
17.30 Poletje '92, ponovitev ameriškega barvnega filma
19.00 TV dnevnik
19.30 Čarobna svetilka, otroški program
20.30 Rayanovi
21.00 Moj telesni čuvej, ameriški film; Matt Dillon, Ruth Gordon, Adam Baldwin
22.30 Žrebanje lota
22.35 Dnevnik
22.40 Agent Pepper
23.30 Športna rubrika

1. PROGRAM TV HRVAŠKA

- 7.30 Dobro jutro, Hrvatska
8.00 Poročila
8.10 Dokumentarna oddaja
9.00 Poročila
9.05 Dokumentarna oddaja
10.00 Poročila
10.05 Glasbena oddaja
11.00 Poročila
11.05 Spored za otroke
11.35 Reportaže, obvestila
12.00 Poročila
12.05 Plodovi zemlje, kmetijska oddaja
13.00 Poročila
13.05 Reportaže
14.00 Informacije za begunce
14.30 Poročila
14.45 Spored za otroke
15.15 Reportaže
15.30 TV naničanka
16.00 Poročila
16.20 Glasba, kultura, šport
17.00 Poročila v angleščini

TV AVSTRIJA 1

- 9.00 Čas v sliki
9.05 Začarano platno, italijanski film
11.00 Tiskovna konferenca
12.00 Tednik
12.30 Orientacija
13.00 Čas v sliki
13.10 Oklahoma, ameriški glasbeni film
15.25 Biblia za otroke
15.30 Jaz in ti, otroški program
16.10 Daktari, serija
17.00 Mini čas v sliki
17.10 Veliki deset
18.30 Trapper John
19.30 Čas v sliki
19.48 Šport
20.15 Po sledovih Rigoletta
21.05 Šalom

TV AVSTRIJA 2

- 9.00 Čas v sliki
9.05 Kulturni tehnik
10.15 Univerzum
11.00 Mozartov koledar
11.05 Skladbe iz leta Mozartove smrti
12.15 Glasbene specialitete iz Avstrije
13.00 Dober dan, Koroska
13.30 Slike iz Avstrije
14.15 Spomini iz Galicije
14.45 Športno popoldne
16.30 Moje pustolovščine v morju
17.15 Klub za seniorje
18.00 Mačke in pes
18.30 Slike Avstrije
19.00 Avstrija danes
19.30 Čas v sliki
19.48 Zadežljica Avstrija
20.15 Čudežni pristanek, ameriški film
21.50 Čas v sliki
22.00 Twin Peaks
22.45 Beg v neznamo, ameriški film
01.15 Šport/Poročila

1. PROGRAM RADIO SLOVENIJA

- Prvi program
5.00-8.00 Jutranji program, glasba -
8.05 Radijska igra za otroke - 9.05 Pomnenja - 10.00 Poročila - 11.05 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo - 16.00 Lojtrca domačih - 18.00 Reportaže na kratko - 19.00 Radijski dnevnik - 19.45 Lahko noč, otroci - 20.00-22.00 V nedeljo zvečer - 22.00 Zrcalo dneva - 23.05 Literarni nočturno - 23.15-04.30 Nočni program, glasba -

RADIO TRIGLAV JESENICE

- 8.00 - Pričetek, ura za najmlajše, minute z godbami na pihalu, Slovenci v svetu, Spikov kot, kuhrske nasveti, kupim - prodam, Nedeljsko popoldne, 19.00 - Zaključek

1. RADIO ŽIRI

- 9.00 - Napoved programa - radijski koledar - EPP - spreهد po kinodvoranah - 10.00 - Športne novice - 10.30 - Pogovor z etnologinjo mag. Marijo Stanovnikovo - o kulturni dedičini - 11.00 - Novice in dogodki - obvestila - malo oglasi - 12.00 - Nedeljska duhovna misel - 12.15 - EPP - 12.30 - Čestitke in pozdravi - 13.30 - Nedeljsko popoldne na frekvencah 91.2, 98.2 in 96.4 MHz - vmes kulturni kažipot - vremenska napoved - prometni servis - pregled slovenskega časopisa - aktualni športni dogodki in spreهد po naših kinodvoranah - 15.30 - Odgovored programa -

KINO

- CENTER amer. kom. MOŽ ZA ŽENITEV ob 17. in 19. uri, prem. franc. filma CYRANO DE BERGERAC ob 21. uri STORŽIČ amer. kom. GREMLINI II. ob 16. uri, amer. trda erot. ŠEFINJA ZNA VSE ob 18. in 20. uri ŽELEZAR amer. melodrama CMERA ob 17. in 19. uri, amer. trda erot. SRČECE ob 21. uri DUPLICA prem. amer. thrill. kom. ŠOK ZA SISTEM ob 17. in 19. uri, amer. trda erot. ONE TO POČNO NAJBOLJŠE ob 21. uri TRŽIČ amer. akcij. film OREL SMRTI ob 17. in 19. uri, amer. trda erot. VROČE USTNIČE ob 21. uri DOVJE amer. kom. POLICIJSKA AKADEMIJA VI. - OBLEGANZO MESTO ob 19.30 uri ŠKOFJA LOKA amer. avant. ROBIN HOOD ob 17.30 in 20. uri ŽELEZNICKI amer. avant. film HIGHLANDER II. ob 19. uri RADOVLJICA amer. vojni film JEKLENI OREL ob 18. uri, amer. melodrama DOLGOLETNO PRIJATELJSTVO ob 20. uri BLEĐ amer. akcij. film ROKKIE - ULICNI POLICAJ ob 18. in 20. uri BOHINJ amer. akcij. film EK-SEKUTOR ob 20. uri

SLOVENIJA 1 SOVA
POLNA HIŠA

Je res šel samo na počitnice? Ali pa je, kot je napovedala, vzel življenje spet v svoje roke in zbežal od doma? Dekleti sta obupani. Palačinke, ki jih napravita Danny in Joey, niso niti približno takšne kot Jessejeve, učenje kitare brez njega ni prav nič zabavno, pa tudi Elvisovih pesmi nihče drug ne zna. Le kako jih je lahko zapustil, ko pa ga imajo vsi tako zelo radi? D.J. in Stephanie se s težkim srcem odločita za umazan posel - lagali bosta!

PRO 7

- 5.00 Pustolovščina divjina 5.30 V carstu divjih živali, ameriški dokumentarni film 6.15 Poročnik Preston 6.40 Vicki 7.05 Mork in Mindy 7.30 Muppet show 7.55 Krvno sovraštvo, ameriška kriminalka 9.30 Cosby show 10.55 Blagoslovljena ekipa 11.55 V carstu divjih živali 12.45 Tajfun pred Ravalom, ameriški pustolovski film 14.25 Oče, mama in devet otrok, nemški film, ponovitev 16.10 Hardcastle & McCormick 17.15 Pustolovščine v Alžiru, angleški pustolovski film, ponovitev 19.00 Cosby Show, ponovitev 20.15 Perry Mason; Mrta v jezeru, ameriška kriminalka 22.15 Ulice San Franciske 23.15 Divja leta, ameriški film

RTL PLUS

- 6.20 Risanke in različne mladinske oddaje 9.30 Film 12.05 Mlađinske nadaljevanke 14.20 Adam 12 14.45 Film 13.05 Mlađinske oddaje 16.45 Petrova glasbena revija 17.50 Primarij dr. Westphal 18.45 Poročila 20.15 Nemški film 21.50 Spieglov TV magazin 22.50 Dvorec Pompon rouge 23.15 Playboy Late Night 0.15 Film

SCREENSPORT

- 1.00 Mednarodni moto šport 2.00 Boks 3.30 Dirke japonskih prototipov 4.30 Boks 6.00 Dirke »spačkov« 6.30 Rally 7.30 Nogomet - pokal Amerike 9.00 Moto šport 9.30 Konjeništvo 10.00 Japonska formula 3000 11.00 Ameriški nogomet 13.00 Bowling 14.00 Boks 16.00 Dirke japonskih prototipov 17.00 Gol! - nizozemski moto šport 18.00 Zimske OI 92 18.30 Golf - poročilo 18.40 Dirke NASCAR - Atlanta, prenos 22.30 Svet športa 23.00 REVS - britanski moto šport 23.30 Dirke »spačkov«

17. novembra

1. PROGRAM TV SLOVENIJA

8.50 Video strani
9.00 Mozaik, ponovitev
9.00 V znamenju dvojčkov, lutkovna igrica
9.20 Dragi Miha, farsa za solo plesalca, magnetofonski trak in dva stola
9.45 Utrip
10.00 Zrcalo tedna
10.15 TV mernik
10.35 Video strani
13.30 TV dnevnik
14.50 Video strani
15.00 Obzorja duha, ponovitev
15.20 Sova, ponovitev
16.40 EP, Video strani
16.45 Poslovne informacije
16.50 TV dnevnik
16.55 Slovenska kronika
17.05 Mozaik, ponovitev: Zdravo 18.25 EP, Video strani
18.30 Spored za otroke in mlade
18.30 Radovedni Taček: Jadro
18.45 Potepuh in nočna lučka
19.00 Risanka
19.20 TV okno
19.24 EPP
19.30 TV dnevnik
19.55 Vreme
19.59 EPP
20.05 Pozabi name, angleška drama
21.15 EPP
21.20 Osmi dan
22.05 TV dnevnik, vreme
22.25 EP, Video strani
22.30 Pentada, TV balet
22.50 Sova
Poirot Agathe Christie, angleška nanizanka
Nedotakljivi, ameriška nanizanka
0.30 Video strani

2. PROGRAM TV SLOVENIJA

17.00 Teleski '90: Pripravimo se na smučanje, ponovitev
17.30 Regionalni programi TV Slovenija - Studio Ljubljana
19.30 TV dnevnik HTV
20.00 Žarišče
21.00 Sedma steza
21.30 Po sledih napredka
22.00 Rože in luči
22.30 Yutel, eksperimentalni program
23.30 Program HTV 1

1. PROGRAM TV HRVAŠKA

7.30 Dobro jutro, Hrvatska
8.00 Poročila
8.10 Dokumentarna oddaja
9.00 Poročila
9.05 Šolski program
10.00 Poročila
10.05 Reportaže, vključitve
11.00 Poročila
11.05 Spored za otroke
11.35 Reportaže, obvestila
12.00 Poročila
12.05 Reportaže, vključitve
13.00 Poročila
13.05 Reportaže
14.00 Informacije za begunce
14.30 Poročila
14.45 Sedmi veter, otroška serija
15.15 Civilna zaščita
15.30 TV nanizanka
16.00 Poročila
16.20 Glasba, kultura, šport
17.00 Poročila v angleščini
17.05 Vključitve
18.00 Poročila
18.05 Dokumentarni program
19.30 TV dnevnik
20.15 Hrvatska v svetu

23.00 TV dnevnik
23.35 Poročila v nemščini
23.50 Poročila v angleščini
0.00 TV izbor
1.00 Poročila

2. PROGRAM TV HRVAŠKA

16.45 Video strani
15.55 Rokomet: Lokomotiva : Valenčija, posnetek
17.00 Malavizija: Skrivenost življenje strojev
Hov, otroška nanizanka
19.30 Dnevnik
20.20 Marshallove kronike, ameriška dokumentarna serija
20.45 Bangkok Hilton, ameriško/avstralska nanizanka
21.35 Električni kabvaj
22.10 Temna plav pravice
22.25 Brez toka
23.55 Video strani

KANAL A

10.00 Ponovitev sobotnega programa
20.15 Informativno dokumentarni program
20.30 Teden na borzi
20.40 Davčni svetovalec
20.45 Juda, vohilč in zvezdice, španska humoristična nanizanka
21.15 Božji oklep, hongkonški film

TV KOPER

13.00 Športne oddaje
14.30 Čarobna svetilka, otroški program
15.30 Rayanovi, ameriška nanizanka
16.00 Agent Pepper
17.00 Zadnja zima
18.30 Risanke
18.45 Odprta meja
19.00 TV dnevnik
19.30 Čarobna svetilka - otroški program
20.30 Ponedeljkov športni pregled
21.30 Rayanovi, ameriška nanizanka
22.00 TV dnevnik
22.10 TV glasba - Yesterday, dokumentarna oddaja
22.40 Agent Pepper
23.30 Športna rubrika

TV AVSTRIJA 1

9.00 Čas v sliki
10.30 Beg v neznanu, ponovitev filma
12.00 Poročila iz parlamenta
13.00 Čas v sliki
13.10 Zaslavljanica Avstrije
13.35 Nekoč
13.40 Srečanje z naravo
14.10 Jack Clementi
15.00 Jaz in ti
15.05 Garfield in njegovi prijatelji, risanka
15.30 Am, dam, des
16.05 Princeska Sara
16.30 Din Dong
17.00 Mini čas v sliki
17.10 Wurlitzer
18.00 Čas v sliki
18.05 Mi
18.30 Trapper John, serija
19.22 Znanje danes
19.30 Čas v sliki
20.00 Šport
20.15 Peter Strohm
21.08 Kuhrske mojstrij
21.15 Pogledi s strani
21.25 Peter Strohm
22.15 Marco Terzi ne klone, italijanski TV film

23.55 Paradise Band Friedricha Gule
de
0.30 Čas v sliki

TV AVSTRIJA 2

15.00 Leksikon umetnikov
15.10 Šport
16.35 Smithsonian World
17.30 Lipova ulica, družinska serija
18.00 Mačke in pes
18.30 Srček
19.00 Lokalni program
19.30 Čas v sliki
19.53 Vreme
20.00 Kultura
20.15 Münchenčana v Hamburgu
21.08 Kuhrske mojstrij
21.15 Kompas
22.00 Čas v sliki
22.30 Zaupanje kot ogenj, dokumentarna oddaja
23.30 Sporna vprašanja
0.30 Hello Austria, hello Vienna
1.00 Čas v sliki

1. PROGRAM RADIO SLOVENIJA

Prvi program

4.30-8.00 Jutranji program, glasba - 7.00 Druga jutranja kronika - 8.05 Zabavna in narodnozabavna glasba + EP - 10.00 Dopolninski dnevnik: Informacije, gospodarstvo, glasba - 12.05 Na današnji dan - 12.30 Kmetijski nasveti - 15.00 Radio danes, radio jutri - 15.30 Dogodki in odmevi - 16.00 Obvestila, čestitke poslušalcov + EP - 17.00 Studio ob 17, in glasba - 19.00 Radijski dnevnik + EP + vreme - 19.45 Lahko noč, otroci - 20.00 Sotočja (prenos iz studia Radia Maribor) - 21.05 Zaplešite z nami - 23.05 Literarni nočturno - Boris Pangerc: Moji briegi - 23.15-4.30 Nočni program, glasba

RADIO TRŽIČ JESENICE

11.45 - Prijetelek, opoldanski telegraf, horiskop, Danes do 13. - Radio Slovenija, glasbena rubrika - klasična glasba, pregled nastopov goorenjskih športnikov, Domače novice I, razgovor, Dogodki in odmivi - Radio Slovenija, obvestila, Domače novice II,

BRATČEVA 4
64290 TRŽIČ SLOVENIJA

Oddaje: torek, četrtek, sobota od 16. in nedelja od 10.30 ure naprej.

Sodelujte v oddajah v:

soboto, 16. novembra

● blagovna znamka Peko

nedeljo, 17. novembra

● prodaja in odkup stanovanj

● Montana sport shop na obisku.

Oddajamo na: **SV 189,4 m ali 1584 KHz**
UKW stereo 88,9 in 95 MHz

Kontaktni telefon: 50-572.

KINO

18. novembra

CENTER amer. kom. GREMLINI II, ob 16. uri, amer. kom. MOŽ ZA ŽENITEV ob 18. in 20. uri **STORŽIČ** in ŽELEZAR Danes zaprtol **TRŽIČ** amer. ljub. drama ČAJ V SAHARI ob 19. uri **RADOVLJICA** amer. akcij. fant. film TERMINATOR II. ob 20. uri **BLED** amer. vojni film JEKLENI OREL ob 20. uri

SLOVENIJA 1 20.05

POZABI NAME

angleška drama; Ewen Bremner, Brad McCordie, Zsuzsanna Varkonyi in drugi.

Škotska vojaka Bunny in Broke iz zahodnonemške baze se odpovedata na koncert v Budimpešto. Na poti vzameta v avto madžarsko štoparko Csillo, ki oba navduši. Bunny je pogumnejši in prvi začne osvajati dekle. Csilla ga zavrne, saj ima fanta. Broke je po navi bolj zadržan in mora dije zbirati pogum. Vendar pa mu dekle toliko pomeni, da se nazadnje le odloči...

aktualna tema, čestitke poslušalcov, BBC London - večerna informativna oddaja, 19.000 - Zaključek

1. RADIO ŽIRI

16.00 - Napoved programa - EPP - 16.50 - Športne novice - 17.00 - Obvestila - 17.15 - Otroški program - 18.00 - Mladinski program - 19.00 - Odgovoda programa -

PRO 7

6.05 Agencija Maxwell 6.50 Rawhide, ponovitev 8.25 Richmond Hill 9.15 Čarovnik 10.10 Rawhide 11.10 Grk osvaja Chicago 11.35 Cosby show 12.00 Trd, toda prisrčen 12.55 Perry Mason; Mrta v jezeru, ameriška kriminalka, ponovitev 15.45 Avtoman - superdetektiv 16.30 Res velik razred, ameriška mladinska nadaljevanka 17.10 Kolt za vsak primer 18.00 Risanke 20.15 Ameriške divje mačke, ameriška komedija; Goldie Hawn 22.25 Nočni sokol 23.25 Davitelj žensk iz Londona, angleška kriminalka 1.30 Ulice San Francisca 2.30 Krvava sled, ameriška kriminalka, ponovitev 4.35 Avtostopar

RTL PLUS

6.00 Dobro jutro in poročila 9.00 Angel se vrača 9.45 Bogat in lep 10.10 Tekma s smrto 11.30 Divja vrtnica 12.10 Alias Smith & Jones 13.05 En oče preveč 13.35 Kalifornijski klan 14.25 Springfieldska zgodba 15.10 Volčji klan 15.55 Chips 16.45 Tvegan 17.10 Vroča nagrada 18.00 Divja vrtnica 18.45 Poročila 19.15 Ekipa A 20.15 Film 21.15 Film 23.25 Moški magazin 24.00 Film

TA MESEC NA VRTU

November je še vedno čas za sajenje in presajanje dreves, ki še niso posajena dalj kot 3 do 4 leta. Le paziti moramo na korenine. Pri tem gre predvsem za drobne koreninice. Manj ko jih je poškodovanih, bolj zanesljivo se bo drevo prijelo. Ko prevažamo ali prenašamo sadike sadnega drevja iz drevesnice do mesta sajenja, moramo korenine takoj omotati, da ostanejo vlažne. Kdor ne more takoj posaditi kupljenih sadik, jim mora korenine zagrniti z vlažno zemljo. Pri tem pazimo, da pride zemlja tudi med korenine. Ko korenine sadik zagrнемo, zemljo malo podhomimo in temeljito zalijemo.

Sadilna jama za drevesa, ki jih nameravamo presaditi, mora biti pripravljena, preden jih izkopljemo. Že prej naredimo dovolj veliko jamo, da je ni treba ob presajjanju popravljati.

Manj pomembna je oblika sadilne jame, lahko je okroglja ali kvadratna, vendar nekateri praktični sadjarji dajejo prednost kvadratni jami, češ da tako ne trčijo vse korenine hkrati na neprerahljane stene, ko izpolnijo v jami razpoložljivi prostor. Premer oziroma stranica sadilne jame naj bo 100 centimetrov, globina naj bo 50 do 60 centimetrov. Dno jame ne sme biti stlačeno in zbito, temveč zrahljano za globino lopate. Pri izkopavanju drevesnih jam ne smemo metati vse zemlje na en kup. Vrhno plast ali živico mečemo na eno stran, spodnjo, neaktivno plast pa spet ločeno mečemo na drugi kup. Ko posadimo drevo, damo koreninam najprej vrhno prst, da dobijo korenine več hrane, spodnjo, neaktivno plast prsti pa damo na vrh. Pri tem pazimo, da med koreninami ne ostane prazen prostor. Zemljo okrog posajenega drevesa po saditvi še pohodimo in zalijemo. Bolje je, da gnoj potresememo na vrh, potem ko smo drevo že posadili, da počasi pronica h koreninam. Pri presajjanju ne smejo drevesa stati globlje kot prej in jih moramo temeljito zaliiti. Med korenine in okoli njih damo mnogo s šoto zmešane kompostne zemlje. Ta mešanica bistveno pripomore k nastanku novih rosnih korenin.

Za varstvo pred vetrom potrebujemo dolg, močan oporni kol ali žice za zasidranje posajenih dreves. Ker imajo starejša drevesa sorazmerno veliko krono, je treba kol zabititi prav globoko v zemljo. V lažjih tleh je bolje, če drevo zasidramo z žico: na treh mestih v enakomerni razdalji okrog drevesa zabijemo kratke količke, konce žice ovijemo na deblo tik pod prvo vejo in napnemo na količke tako, da drevo stoji ravno. Pri starejših presajenih drevesih krono tako obrezemo, da ostana glavnim vejam le dve tretjini prejšnje dolžine. Krajšati moramo zato, da vzpostavimo ravnotežje med krono in korenini.

nami. Krajšamo ne le glavne, temveč tudi vse stranske poganjke. Tako obrezana drevesa se zanesljivo primejo in spomladis zoper odženejo.

Rak in hrana Pomanjkanje celuloze v hrani

Celuloza je sestavni del živil rastlinskega izvora. Lupine vseh vrst sadja so sestavljene iz celuloze, celuloza je v steblih in stebelčih zelenjav, celuloza obdaja fižol in grah, celuloza so še zlasti otrobi, ki ob mletju žitaric ostajajo na situ, celuloza je nasprotni del tanke mrenice, ki obdaja vsako rastlinsko celico. Najbolj zanimivo pri celulozi pa je, da je naša prebavila ne morejo prebaviti in gre povsem nepredelana spet iz nas! Nič čudnega, če jo zato nekateri imenujejo "balast" in jim pomeni samo obremenitev za želodec ter črevesje! **Pa je vsa zadava prav obratna!** "Lahka" hrana

- hrana z malo ali nič celuloze - se namreč zelo počasi pomika skozi prebavni trakt, dva do trikrat počasnejše, kot bi bilo treba. V tem času pride do veljave mnogo škodljivih snovi, ki se lahko znajdejo v hrani in imajo dovolj časa, da tako ali drugače škodljivo vplivajo na sluznico v prebavilih. Zlahka jo na primer okužijo, huje pa je, da tudi mnogo raktovornih snovi, ki pridejo s hrano na naše telo, najde spotoma dovolj priložnosti in možnosti za svoje uničevalno delo. Če gre hrana dva do trikrat počasnejše skozi črevesje, je nevarnost za kakršnokoli obolenje prav gotovo dva do trikrat večja!

Zapomnimo si torej:

- Prevelika koncentracija kislín v prebavilih in
- hitreje požene hrano skozi ves prebavni trakt,
- kislínam onemogoči razdiralno delo,
- škodljivim snovem pa ne da časa, da bi oškodovale prebavni trakt!

November brez snega je tudi mesec, ko počistimo vse po vrtu. Obzagane veje presajenega drevesa in grmičevja na drobno seseškamo in skupaj z listjem vrzemo na kompostni kup. Ko ga bomo spomladis premetal, bomo lahko ugotovili, da so ostali le še debelejši deli vej, drobnejši in listje pa so že postali kvaliteten kompost. Če imate možnost, stresite jeseni na vrh kompostnega kupa vrečo listja iz gozda, tega pa pokrijte z nekaj lopatami zemlje.

Prav zaradi teh dveh nadvse pomembnih nalog, ki jih v našem črevesju opravi celuloza, jo lahko imamo za pomembnega sodelavca in soborca v našem osebnem boju proti raku na debelem črevesu in tanki! (Vse o celulozi velja seveda le za zdrave ljudi, ljudje z obolenim prebavnim traktom se morajo hraniti po posebnih zdravnikovih navodilih, zanje pravilo o celulozi ne velja.)

Zato se ne otepajmo hrane z mnogo celuloze!

Črni kruh, ajdovi in koruzni žganci, ričet, sok iz ovsnih kosemčev z mlekom ali žlica otrobov v kozarcu jogurtja, bi morali biti večkrat na domačem jedilnem listu! Odlična dobavitelja celuloze sta sadje in zelenjava vseh vrst, še posebej zelje, ohrov, cvetača, brokoli, brščični ohrov in še kaj. Sadja nikoli ne lupimo, od jabolka in hruške naj nam v roki ostane samo pecelj, grozdne jagode pa pojemimo "s kostmi"! Celuloza sama po sebi ni garancija, da za rakom ne bomo zboleli na debelem črevesu ali danti - rak pride v naše telo tudi po drugih potekih - vendar pa celuloza odlično opravi svojo valravno funkcijo. Ustreznega količina celuloze v naši vsakodnevni prehrani je eden temeljni kamnov zdrave prehrane, slednja pa je prav gotovo precejšnja garancija za naše zdravje, saj se zdravo teleso uspešne upira škodljivcem zdravja, predvsem pa jih lažje premaga, če so morda že vdrli v naše telo!

In še droben nasvet Posebna polivka

Tole odlično polivko brez maščobe za pečeno kokoš ali purana smo našli v knjigi G. Hauserja **"Moja pot k zdravju in mladosti"**:

Za peko pripravimo celo kuro ali po kosi. Pečimo kot navadno, le vsakih dvajset minut zalijem z naslednjim polivkom: **2 kocki zelenjavne ali kokošje juhe, 1 dcl vrele vode, 1 del pomarančnega soka, 1/4 dcl limoninega soka, 1/2 žličke soli**

Kocke za juho raztopimo v vreli vodi, dodamo sadne sokove in sol ter dobro premešamo. Zalivamo z žlico ali s širokim čopcem. Če pečemo jagnjetino, moramo pobirati maščobo iz ponve. Pogosto zalijem z mešanicami bellega vina, čiste goveje juhe in nekaj sesečljanih metinih listov.

V juhu zamešajmo paradižnikov sok. Dodamo zdrobiljen lovorov list in šepec rožmarina. Pogrejmo in s tem zalijavimo telečino. Razne vrste perutnine lahko zalivamo z mešanicami pomarančnega, limoninega soka in goveje juhe, začinjeno z origanom, in suhim rožmarinom..

Da bo jed zares okusna, natrimo meso s soljo, preden ga postavimo v pečico. Z zalijanjem spiramo sol, zato po zadnjem zalijanju jed še malo posolimo.

TEMA TEDNA

Vedno bolj mi pronica v možgane, da slovensko ljudstvo nikoli in nikdar ne bo zadovoljno! Daš mu demokracijo, pa hudobno pravi: »Drek pa taka demokracija, če lahko samo na vsake štiri leta voliš ene tipe, ki potem delajo samo to, da ti dan na dan sračkajo na glavo!« Daš mu najbolj demokratično vlado na svetu, pa ji ljudstvo vtika nos v vsako figo freško, tako da se mora najbolj demokratično - demokratična vlada zavleči v neke kmečke Polje, zapreti vsa okna in vrata - s kravje farme tam čez včasih fino smrdi - da sploh lahko v miru premeditira državniška posla. Daš mu suverenost, pa se mrda in zmrda. Pomoliš prst, pa te zgrabi za roko. Daj mu karkoli že hočeš, zmeraj bo en vik in krik. To ljudstvo bo bržkone treba zamenjati, saj s tako cmeravo gmoto ni nikakršnih svetljih perspektiv, kaj šele uresničitve tisočletnega sna.

V prehodnem obdobju do nujne demokratične zamenjave ljudstva pa bi - da si ne bi kdaj kasneje kaj očitali - vendar poskusili s kakšno prevzgojo. Morda pa bi se dalo nekatere delavskie primerke, ki se danes permanentno upirajo, spreobrniti? Že zato, ker je zamenjava ljudstva specifična zamenjava, kjer nikoli čisto natančno ne veš, kaj ob zamenjavi v resnici dobri, bi določeno količino pridnih delavcev obdržali v rezervi, saj delavnica raja vsa-

Drago je res,

a imamo

ki, tudi demokratični vladi pride kar prav. Eni morajo kaj maledi tudi delat', a ne?

Spreobremenitveni uk za drugačno mentalitetu ljudstva bi moral potečati dobesedno na vseh ravneh; vtkan bi moral biti v vse pore našega žitja in bitja, kaj sleherni dan, vsako sekundo! V njem bi morali sodelovati vsi, ki kakorkoli že javno nastopajo: od konduktorja na avtobusu do univerzitetnega profesorja. Najbrž mi ni treba posebej poudarjati, da bi teža vsekakor padla na medije javnega obveščanja. A brez čistke v tej sferi družbenega življenja se reforma mentalitev sploh začeti ne more, zato je takojci, ko reforma nastopi, treba pozapreti vse sumljive novinarje. Ne bo prav nič težko: tu je 171. člen KZ, tu je verbalni delikt, ki se lahko dokaze še tako neznatnemu pisunčku.

Shema take miselne in duhovne preobrazbe ljudskih duš je preprosta. Poglejte vi samo dandanašnje časopise: na prste ene roke lahko preštejete rubrike, kjer bi vam strokovnjaki svetovali, kako in kaj jesti, da boste zdravi in da vam bo dobro na zemlji. Ah, kako malo je znano, kako je za vašo psihofizično kondicijo uničuoče, da jeste meso pa meso in kar »durhmarš« samo meso! Pa šepr pa salamo pa paštete pa zaseko. Pa pohano piško na pohano piško! Lepo vas prosim, kam pa to pelje!

Pride podražitev živil in zelenjave, pa še ena majhna podražitev in kar naenkrat je vse na nogah! Ljudstvu je zatorej treba dopovedati: meso je škodljivo za zdravje, v ribah je PBC, kruh redi, tudi v mleku je PBC, od sladkorja se dobi sladkorna, od olja rak, od jajc ošpice, od zelene solate zgaga, od korenja kila, od krompirja pa oči pečejo. Vse jestvine prej ali slej nekam udarijo.

Poglejte vi samo romp in pomp zaradi podražitve nafte in električne energije! Ljudstvo pada v nezavest, ko dobiva položnice. Nihče pa noče pomisliti, kakšna sreča je, da nafto sploh imamo, dokler jo bomo pač imeli. Nihče ne pomisli, kakšna neznanska sreča je, da elektriko sploh imamo, pa naj bo draga! Nihče ne pomisli, kakšna sreča je, da jestvine sploh so! Bi imeli rajši prazne police, peščeno vojo in sveče, a, kujončki moji! Prava figura, če je draga! Važno je, da v moji štacuni lahko sleherni moment vidim morski list po 750 SLT za kilo, ki ga sicer že mesece in mesece nihče ne kupi in bo zdaj zdaj olesenel kot zgodovinski eksponat naše špecerije. Vidim ga pa le!

V tej smeri naj bi šla prevzgoja: drago je res, a imamo in naše je! Patriotska vzgoja na to vižo je očitno čisto na psu, zato jo aktivirajmo! Nepoboljšljive primerke, ki se jih prevzgoja ne bo prijela, bomo »zataušali« za trpežnejše ljudstvo, tisti, pri katerih pa bo vžgala, pa se bodo častno vlekli po štacunah med morskimi listi in drugo robo, med olesenelimi in okamnelimi primerki zgodovine.

● D. Sedej

J E Ž

Pokončajmo jo, da se ne bo mučila

V 45. številki Mladine je dal Hamurabi, potem ko je podal vrzoke, zakaj bo vlada pokončala slovensko gospodarstvo, ko je na monetarnem področju izvedla zamenjavo papirja s papirjem, naslednji nasvet za davkopladevalce in podjetja:

Ne plačujte davkov, prispevkov in drugih dajatev, saj je zamudna obrestna mera komaj 37,5 odstotka na leto pri 900-odstotni inflaciji.

Zahtevajte moratorij na vsa posojila, saj bo država socializirala vse bankrote. Ne plačujte računov, saj so zakonite zamudne obresti samo 30-odstotne. Bodite v »minusu« na TR, kupujte na čeke vnaprej, najemajte posojila, kjer se da itd. Izogibati se morate varčevanju v naših bankah. Z nekaterimi zvijačami lahko celo kupite marke v bankah po 32 SLT za DEM ali pa dvignete svoje devize z računov. Z vsem tem denarjem, ki ga s triki izpliliti državi, pa prek tržnice takoj v tuje banke in nogavice ali pa v trgovine po blago.

Pokončajmo mlado državico, da se ne bo mučila!

Paraga je Paraga

Zloglasni hrvaški Dobroslav Paraga, ki je tako razjezik Tudmana s svojo še bolj zloglasno paravojaško formacijo, hosoči imenovan, da jo je predsednik odločno prepovedal, jih ima tudi drugače veliko ciničnih za ušesi.

Vsi, ki so bili v teh časih v Zagrebu, vedo, da so bile po vseh zagrebških ulicah in cestah - kamorkoli si pogledal - vreč peska pred spodnjimi prostori hiš ali kletnimi okni.

Menda so v zadnjem času kar precej vreč s peskom odstranili. Paraga je to spremembu takole komentiral:

»Madonca, saj izgleda, kot da bi bili pred turistično sezono...«

Nikar v Slovenijo!

Vsem tistim, ki se še vedno čudijo, zakaj v Slovenijo danes, ko je miroljubna, suverena in samostojna, ni nobena turista, dajemo v poduk in na znanje odlomčič iz nekega pisma, ki ga je prejšnji teden poslal mladi Anglež svoji prijateljici na Gorenjsko.

V tem pismu poleg nenehnih prošenj naj ga v Londonu vendarle obišče, saj ji je pripravljen kupiti povratno vozovnico, sporoča tudi naslednje: »V katerokoli agencijo tu v Londonu sem šel in želel kupiti vozovnico za potovanje v Slovenijo, povsod so odkimali z glavo, če: nič ne bo, to je nevarno območje, odločno odsvetujemo...«

Britansko zunanje ministrstvo nas torej, Slovenijo, še nikakor ni izvzelo z nevarnih območij in potovanj na sončno stran Alp še vedno ne dovoljuje.

STANOVANJE JE KAPITAL

NUDIM

imetniku stanovanjske pravice, posebej upokojencu, denar za takojšen odkup stanovanja in prodajo meni. Kot nagrado nudim minimalno najemnino ali denarno nagrado. Ponudbe pod »Obojestranski interes.«

VISOKO nagrada (16000. - DEM) dam za odkup stanovanjske pravice za dva oz. dvojnropsko stanovanje.

STANOVANJE odkupim namesto vas, vi obdržite doživljajno pravico najemništva na celotnem stanovanju, brez plačila najemnine. Ponudbo v Ljubljana, Koper ali Izol-

DRUŽBENO stanovanje v Ljubljani ali Skofji Loki ali Kranju. odkupim namesto vas. Nudim ugodne ponudbe pod »Mlad zdravnik« goje. Ponudbe pod

Iz slovenskih časopisov smo izrezali nekaj oglasov, ki zgovorno dokazujojo, kako živahen je "stanovanjski biznis" po naši deželi. Stanovanjski zakon ponuja enkratno življensko priložnost priti do lastnega etažnega stanovanja po zakoniti in relativno ceneni poti. O tem, da denarno premožnejši pri tem iščejo svojo možnost, je tudi razumljivo: lov na tste, ki imajo stanovanjsko pravico in ne zmorejo odkupa, je odprt. Ponudbe, da svojo stanovanjsko pravico nekomu "posodite", so zelo mamljive - posel je posel in o posledicah niti ni česa razmišljati. Kako se bodo končale zgodobice, v katerih nastopata obubožani imetnik stanovanjske pravice in denarno premožni iskalec dobre priložnosti, bo zelo kmalu jasno. "Razprodaja, kakršne še ni bilo", je bil naslov članka o učinkih Stanovanjskega zakona, ki smo ga objavili v Gorenjskem glasu. Očitno se splača za odkup stanovanjske pravice (!) odštetni toliko, kot je vrednost stanovanja!!! Stanovanjska zgodba bo torej imela še zelo zanimiva nadaljevanja...

Rahlo slečene in -glava se tudi ne sme videti

Janez Pipan, Jeseničan, zdaj pa že dolga leta živi in dela v Škofji Loki, se je s fotografijo začel ukvarjati pri 14 letih. Do ma so mu kupili čisto navaden fotografski aparat in Janez je slikal in slikal: »Se zdaj se spominjam, da je bil aparat češke izdelave, Pionir, za tiste čase kar dober,« pravi danes Janez Pipan. »Potem sem kupil Yashico, ki mi je še danes najljubši fotografski aparat od vseh, kajti z njim sem napravil slike, ki sem jih kasneje razstavil in so jih zelo lepo sprejeli.

Vesel sem bil tudi tedaj, ko sem leta 1976 na Brniku ob neki slavnostni otvoritvi slikal za nemško Lufthanso. Slike so mi dobro ocenili, zato sem lahko navezal stike z drugimi letalskimi prevozniki po svetu.«

Že takoj na začetku se je Janez Pipan začel ukvarjati tudi z erotično fotografijo in v okolju, kjer je delal, seveda nanj niso ravno gledali z razumevanjem in simpatijo. Janez pa je vztrajal, čeprav se je obenem ukvarjal tudi z drugimi motivi, sodeloval v foto krožkih in razstavljal.

»V začetku osemdesetih let sem pošiljal erotične fotografije v jugoslovanske revije, tudi v Start, kjer so mi nekoč tudi posvetili kar šest strani reportaže. Tedaj je bil pri nas nekakšen erotični boom in bil sem dve leti še kar popularen in iskan. Zraven pa sem se intenzivno ukvarjal tudi s fotografiranjem narave in arhitekture kot član kranjskega Foto kluba Janez Puhar. Spominjam se, da smo imeli zelo zanimive izlete, tudi v Istro, kjer smo fotografirali istrske motive in predvsem iz Istre sem prinesel veliko lepih motivov in potem imel tri samostojne razstave. Rad sem slikal tudi živali, predvsem pse.

la, da jo je ameriška revija Galerie objavila: dobila sva nekaj dolarjev honorarja in še danes se tega rada spominjava.

Med tistimi, ki so uspele tudi s pomočjo mojih posnetkov, naj omenim Simono Weiss pa Helenu Blagne, Bernardo Marovt. Zdaj pripravljam predstavitevni katalog, kajti agencije zahtevajo, da se jim fotografii nekako predstavijo. V katalogu bodo modeli, ki sem jih fotografiral v preteklosti in ki so tudi uspeli. Teh pa je kar precej...«

Janez je že enajst let v foto klubu LTH, ki je eden izmed najbolj aktivnih amaterskih slovenskih klubov. Fotografi

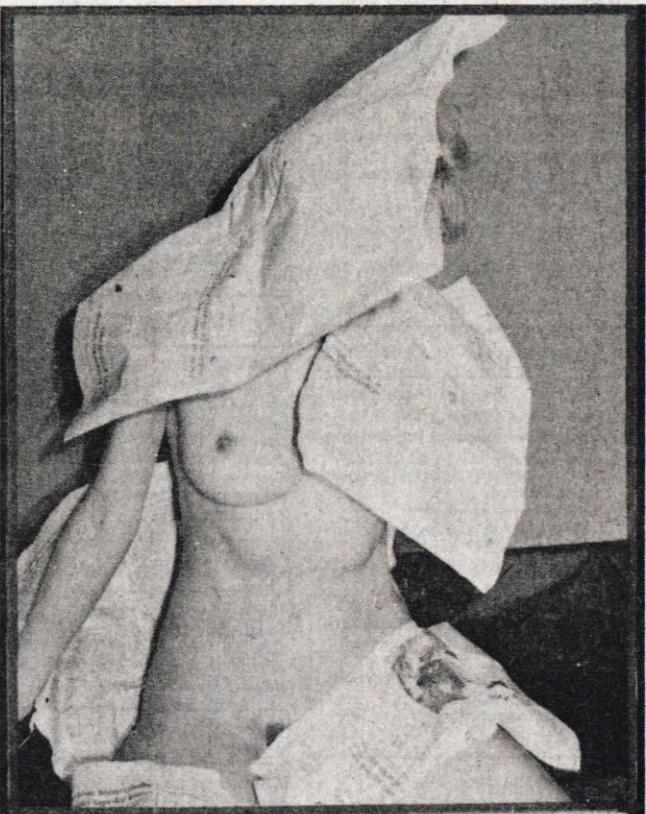
rad pohvali, da ima LTH dober design izdelkov.

Zdaj pripravlja predstavitev medijskih osebnosti leta 1991: z Bernardo Marovt, Simono Weiss, Pop designom, Natašo Bešter, Heleno Blagne in drugimi - kot nekakšen foto zapis.

Sobote in nedelje večinoma prezivi na raznih avdicijah, predstavitvah modelov, lepotnih tekmovanjih in v laboratoriju, priopoveduje tudi o slabih izkušnjah, ki jih je imel pri fotografiranju modelov. Izčilo ga je, da vsaki mlaedenki, ki bi se želela fotografirati malo manj oblečena, svetuje, naj premisli, pred snemanjem pa ji da tudi v podpis, da se »navedeni model strinja s snemanjem...« Večkrat se zgodi, da bi se marsikatera mlada punca rada fotografirala, ampak tako, da se glava le ne vidi. Po njegovih izkušnjah so Mariborčanke bolj korajzne in si želijo prodreti na tovrstno tržišče, Ljubljjančanke tudi še kar, Gorenjke pa se držijo bolj ob strani. Čeprav ima Janez večinoma opravka z znanimi slovenskimi imeni, kot je Bernarda Marovt in druge, je zaslužen tudi zato, da vedno odkrije kakšen nov simpatični slovenski obraz. Fotografira pač tako, da je modelu prav in da je okolju tudi prav...

Kaj preveč svobodni v erotičnem smislu pač pri nas še nismo. Janez Pipan pa tako uživa s svojim fotografiskim aparatom, da sleherni trenutek najde zanimive motive tudi druge...

● D. Sedej

Aktivno sem sodeloval na fotografiskih razstavah v Iskri, Donitu Medvode in v drugih firmah. Spominjam se hecne situacije nekoč v Iskri: v avli sem imel razstavljene fotografije nežne erotike, pravzaprav nič posebnega. Pa je prišla na obisk kitajska delegacija in ko sem prišel v avlo, ni bilo nikjer nobene moje fotografije. Kulturna animatorka mi je pojasnila, da so jih zaradi obiska Kitajcev pač diskretno umaknili...

V Ameriko sem poslal tudi fotografijo miss Slovenije, ki sem jo fotografiral leta 1983. Oba sva bila kajpak zelo vesel

sodelujejo na občinskih in drugih razstavah, pomagata pa jim tudi sindikat in ZKO ter drugi. Fotografi LTH so pripravili več akcij, med drugim tudi fotografsko akcijo Naše okolje in v Škofji Loki organizirali pet razstav. Bili so uspešni: že nekaj tednov so opazili, da so v Škofji Loki le odstranili navlako in neustrezne prometne značke. Druga akcija je bila pod naslovom Preporod lipovega lista, v kateri so prizadevni fotografiji slikali še neznane, a zanimive predele Škofje Loke.

Janez Pipan se ukvarja tudi z industrijsko fotografijo in se

1. PROGRAM TV SLOVENIJA

- 8.50 Video strani
9.00 Mozaik, ponovitev
9.00 Zgodbe iz školjke

11.40 Sedma steza
12.10 Osmi dan
12.55 Video strani
13.30 TV dnevnik
14.25 Video strani
14.35 Mozaik: Angleščina - Follow me, ponovitev 28. lekcije

15.00 Sova, ponovitev
16.40 EP, Video strani
16.45 Poslovne informacije
16.50 Poročila
16.55 Slovenska kronika
17.05 Mozaik - sloška TV
17.05 Vpliv onesneževanja na živilje v potoku
17.20 Različni načini gibanja živali
17.40 Nekoč je bilo živiljenje: Prebava
18.05 EP, Video strani
18.10 Spored za otroke in mlade
18.10 Lonček kuhaj: Brioši
18.25 Alf, ameriška nanizanka
18.50 Mavec
19.00 Risanka
19.20 TV okno
19.24 EPP
19.30 TV dnevnik
19.55 Vreme
19.59 EPP
20.05 Občutek krvide, angleška nadaljevanka
20.50 EPP
20.55 Novosti založb: Odprta knjiga Yves Montand, 1. del
21.50 TV dnevnik, vreme
22.10 Poslovna borza
22.20 EP, Video strani
22.25 Sova
Živiljenje brez Georgea, angleška nanizanka
Poirot Agatha Christie, angleška nanizanka
Glasba skozi čas, koprodukcija
0.45 Video strani

- 15.15 Civilna zaščita
15.30 TV nanizanka
16.00 Poročila
16.20 Glasba, kultura, šport
17.00 Poročila v angleščini
17.05 Vključitve
18.00 Poročila
18.05 Dokumentarni program
19.30 TV dnevnik
20.15 Politični magazin
23.00 TV dnevnik
23.35 Poročila v nemščini
23.50 Poročila v angleščini
0.00 TV izbor
1.00 Poročila

- 19.30 Čas v sliki, vreme
20.00 Šport
20.15 Univerzum
21.00 Naredi si sam
21.07 Pogledi s strani
21.15 Če bi sosedi vedeli, humoristična serija
22.00 Beg na avtocesti, ameriški film
23.25 Umazana reka, japonski film
1.05 Čas v sliki

2. PROGRAM TV HRVAŠKA

- 16.45 Video strani
17.00 Malavizija
18.30 Batman, ameriška nanizanka, Risanka
19.30 Dnevnik
20.20 Šingen, japonska nadaljevanka
21.20 Na zdravje
21.45 Lovec na pivo, dokumentarna serija
22.15 Bangkok Hilton, ameriško/avstralska nanizanka
23.00 D.J. is so Hot
0.00 Video strani

KANAL A

- 10.00 Ponovitev večernega sporeda
20.00 Dober večer
20.15 Informativno dokumentarni program
20.40 Juda, volhjač in zvezdice, španska humoristična nadaljevanka
21.10 Veliki insekt, hongkonški barvni film

TV KOPER

- 13.00 Športne oddaje
14.30 Čarobna svetilka, otroški program
15.30 Ponedeljnik športni pregled, ponovitev
16.30 Rayanovi, ponovitev
17.00 TV glasba: Yesterday, ponovitev
17.30 Skupni program z II. mrežo TV Slovenije
19.00 TV dnevnik
19.30 Čarobna svetilka - otroški program
20.30 Rayanovi
21.00 Nežna ljubezen, ameriški film
22.45 Agent Pepper
23.35 Športna rubrika

2. PROGRAM TV SLOVENIJA

- 17.10 Euroritem, 11. oddaja
17.30 Regionalni programi TV Slovenija - Studio 2 Koper
19.00 II. mednarodni festival zborovskega narečnega petja Ljubljana '91
19.30 TV dnevnik HTV
20.00 Žarišče
20.30 Umetniški večer
Od Nuernberga do Nuernberga: Poraz in sojenje, 2. del francoskega dokumentarnega filma (čb)
22.30 Yutel, eksperimentalni program
23.20 Program HTV 1

1. PROGRAM TV HRVAŠKA

- 7.30 Dobro jutro, Hrvaška
8.00 Poročila
8.10 Dokumentarna oddaja
9.00 Poročila
9.05 Šolski program
10.00 Poročila
10.05 Reportaže, vključitve
11.00 Poročila
11.05 Spored za otroke
11.35 Reportaže, obvestila
12.00 Poročila
12.05 Vključitve
13.00 Poročila
13.05 Reportaže
14.00 Informacije za begunce
14.30 Poročila
14.45 Majhen svet
- 9.00 Jutranji program
9.00 Čas v sliki
10.30 Čudežni pristanek, ponovitev filma
12.00 Nekoč
12.05 Šport v ponedeljek
13.00 Čas v sliki
13.10 Mi, ponovitev
13.35 Radi imamo Kate
14.00 Waltonovi
14.45 Mojstrstvo jutrišnjega dne
15.00 Jaz in ti
15.05 Tudi hec mora biti
15.30 Am, dam, des
16.05 Princeska Sara
16.30 Glasbena delavnica
17.00 Mini čas v sliki
17.10 Wurlitzer
18.00 Čas v sliki
18.05 Mi
18.30 Trapper John
19.22 Znanje danes

TV AVSTRIJA 2

- 14.45 Leksikon umetnikov
17.00 Šolska TV
17.30 Orientacija
18.00 Mačke in pes
18.30 Posnetek, avstrijski home video
19.00 Lokalni program
19.30 Čas v sliki
19.53 Vreme
20.00 Kulturna
20.15 Kdor se smeji, zmaga...
21.00 Naredi sam
21.07 Reportaže iz tujine
22.30 Čas v sliki
22.30 Klub 2
Poročila

1. PROGRAM RADIO SLOVENIJA

- Prvi program
4.30-8.00 Jutranji program, glasba -
8.05 Zabavna in narodnozabavna glasba + EP - 10.00 Dopoldanski dnevnik - 12.05 Na današnji dan - 12.30 Kmetijski nasveti - 13.20 Osmrtnice v obvestila - 19.00 Radijski dnevnik - 19.45 Lahko noč, otroci - 20.00 Slovenska zemlja v pesmi in besedi - 22.00 Zrcalo dneva - 23.05 Literarni nočturno - Robert Frost: Dve poti - 23.15-4.30 Nočni program, glasba

RADIO TRIGLAV JESENICE

- 11.45 - Pričetek, opoldanski telegraf, horoskop, Danes do 13. - Radio Slovenija, Domace novice I, razgovor, Dogodki in odmevi - Radio Slovenija, obvestila, Domace novice II, torkovo popoldne z Bracom Korenom, vmes čestitek in obvestila, BBC London - večerna informativna oddaja, 19.00 - Zaključek

1. RADIO ŽIRI

- 16.00 - Napoved programa - EPP -
16.50 - Športne novice - 17.00 - Obvestila - 17.15 - Po poti vaših vprašanj in pobud - 19.00 - Odpoved programa -

PRO 7

- 6.20 Richmond Hill 7.05 Rawhide, ponovitev 7.55 Risanke 8.40 Avtoman - superdetektiv, ponovitev 10.00 Shane, ameriška nadaljevanka 10.35 Rawhide, ameriška nadaljevanka 11.20 Res velik razred, ponovitev 11.50 Harryjeva čudovita kazenska porota 12.15 Kolt za vsak primer 13.10 Pustolovčina v Alžiru, angleški film, ponovitev 14.45 Risanke 15.40 Skrivnost delfinov 16.35 Res velik razred 17.00 Poročila 17.10 Tenis, lopar-

SLOVENIJA 1 20.05

OBČUTEK KRIVDE

Helena in Richard praznujeta božič brez Sally. Ta je pri očetu in njegovi številni družini. Želi jih spoznati: to, kar tam vidi in sliši, pa jo prepiča, da se vendarle vrne domov in se pogovori z materto. Pride Helenin veliki dan: vtoritev razstave njenih slik. Med povabljeni sta tudi Elizabeth in Felix, ki je na trnih, ko se prikaže Inge. Pozneje, sredi noči Inge kleče Felixu. Elizabeth, ki dvigne slušalko, je očitno razburjena. Ima Felix kaj z Inge?

ji in tatoi, kriminalna nadaljevanka 18.00 Risanke 20.15 Z eno nogo v zaporu, ameriška komedija 22.30 Smrt jezdi ob torkah, italijski vestern 0.30 FBI 1.35 Divja leta, ameriški film, ponovitev 3.35 Neverjetne zgodbe

RTL PLUS

- 6.00 Dobro jutro in poročila 9.00 Angel se vrača 9.45 Bogat in lep 10.10 Tekma s smrtnjo 11.30 Divja vrtnica 12.10 Alias Smith & Jones 13.05 En oče preveč 13.30 Kalifornijski klan 14.20 Springfieldska zgodba 15.05 Klan volkov 15.30 Chips 16.20 Tveganovo 17.10 Vroča nagrada 18.00 Divja vrtnica 18.45 Poročila 19.25 Knight Rider 20.15 B. L. Stryker 21.55 Eksplozivo 22.55 Zakon 24.00 Film

SCREENSPORT

- 8.00 Eurobika 8.30 Konjeništvo 9.30 Rugby 10.30 Eurobika 11.00 REVS - britanski moto šport 11.30 Zimske Ol 92 12.00 NBA košarka - Chicago : Detroit 13.30 Moto šport 14.00 Mednarodni moto šport 15.00 Eurobika 15.30 Filmi o formulni ena - 1971 16.00 Konjeništvo 16.30 Boks

ODDAJNICKI RADIA TRIGLAV

- BRVOGI
JESENICE
BLEJSKA DOBRAVA
ŠPANOV VRH
VOGEL

FREKVENCE:

- 96,8 MHz,
89,8 MHz
96,0 MHz
87,7 MHz
101,1 MHz

Gornjesavska dolina
mesto Jesenice
Radovljica, ostala Gorenjska
Jesenice, Radovljica, Gorenjska
Bohinj

19. novembra

CENTER amer. thrill. kom. ŠOK ZA SISTEM ob 16., 18. in 20. uri STORŽIČ amer. trda erot. SRČECE ob 18. in 20. uri ŽELEZAR amer. akcij. film OREL SMRTI ob 18. in 20. uri SKOFJA LOKA amer. kom. BARTON FINK ob 19. uri RADOVLJICA amer. vojni film JEKLENI OREL ob 20. uri BLED amer. akcij. fant. film TERMINATOR II. ob 20. uri

Pred in po "obdelavi" v rokah Italijana, Paola Sabbadina.

"Modnemu valu" na rob

Bologna, ki je v Ljubljani ni bilo

S precejšnjim pompon napovedana (tudi v našem časopisu) frizerska prireditev v Cankarjevem domu, "Modni val 91", pod dirigentsko palico podjetja Makler iz Ljubljane, bi si zaslužila prav toliko kritik kot vnaprejšnje pozornosti.

Ljubljana, 10. novembra - Vsi, ki so pričakovali, da se bo v Ljubljani zgodila Bologna, čeprav v malem, so bili najbrž razočarani. Prireditev, ki je bila že napovedana kot maratonska, je potokla vse rekorde - trajala je šest ur in pol. Kot kulturni so se izkazali številni obiskovalci, ki kljub nemogoči dolžini prireditev, niso pretirano zapuščali svojih sedežev.

Res je, podjetje Makler iz Ljubljane je pripeljalo v Cankarjev dom kar nekaj strokovnjakov, med njimi tudi svetovno znanega na področju modrega friziranja, **Henryja Meurssa**, ki je osvojil že prenekaterne nagrade grand prix za svoje že kar umetniške "lasne" stvaritve. Toda, da se morajo takšni strokovnjaki kot on ali npr. Tržačan **Paolo Sabbadin** na odru, med svojo predstavljivijo spopadati z električnimi vtičnicami, ki ne delujejo in morajo svoje modele sušiti z brisačami namesto s feni...

Tudi napovedane voditeljice, Miše Molk, žal ni bilo, Gorenjska oblačila so na modni reviji predstavili kot modele Stefanel... Marsikatero napako in pomanjkljivost res lahko pripisemo tudi temu, da je bila te vrste prireditev pri nas prvič, da je bila izredno široko zastavljena in še bi se našli razlogi, da ni bilo, da ni delovalo... Naslednja takšna prireditev naj bi bila naslednjo jesen. Organizatorji bodo imeli do takrat dovolj časa, da pripravijo res to, kar so napovedovali - Bologna v malem v Ljubljani. Kajti letošnja to ni bila. ● M. Peternej, foto: J. Cigler

Kar priznajte, da je prijetno stopiti v trgovino, kjer vas že leta in leta strežejo isti ljudje. Kot nekakšni stari znanci se počutite. Posebno zaupanje uživajo. Eden takih kranjskih prodajalcev je brez dvoma Ivan Lanišek v Elitini trgovini z metrskim blagom "PRI KRANJCU". Skoraj trideset let je že v tej trgovini. Tu se je izučil in se po vojaščini vrnil. Menda so bili najboljši časi prodaje v tej trgovini prav v začetku šestdesetih let, ko je prišel sem za vajenco. Takrat je tu strankam streglo po osem prodajalcev, okrog njih pa so se vrteli in poslušno zavijali kupljeno blago vsaj po trije, štirje vajenci. Računalo se je še na roko, prodajali pa so tudi perilo, pletenine. Ženske so imele svojo stran, moški svojo. Milka Šilarjeva iz Stražišča je bila blagajničarka.

V začetku sedemdesetih let so se potem specializirali samo za metrsko blago. Počasi je prišlo obdobje, ko je prevladala konfekcija, prodaja metrskega blaga je zaostajala. Danes so pri Kranjcu zaposleni le štirje prodajalci, brez vajenca. Da kupna moč pada, se pozna tudi pri njihovem prometu. Toda prav zadnje hude podražitve konfekcije bodo zagotovo marsikatero gospodinjo, ki sama zna šivati, spet porinile za šivalni stroj. Spet bomo začeli iskatki svoje šivilje. Tudi pri Kranjcu to že ugotovljajo. Težave so le z dobavami blaga in poslovodja Ivan Lanišek ima veliko opraviti, da od dobaviteljev, iz grosističnih skladišč ali direktno iz tovarni dobi želeno blago. Trenutno se poganja za pepita volnenim blagom, ki ga narekuje letošnja modna jesen. Imajo pa nekaj izredno lepega blaga za kostime, plašče, ki nimajo letnice in bodo za današnje težke čase še bolj hvaležni. Sploh pa Ivan sam pri sebi ugotavlja, da je veliko lepše prodajati blago kot konfekcijo. Pri blagu, kjer iščeš prave kombinacije barv, skladnost materialov, je toliko možnosti. Bolj ustvarjeni si lahko, kot pri konfekciji. Tam je oblačilo že gotovo dejstvo, tu se zamisli šele porajajo.

Stranke prihajajo od vseposvoden, od Jesenic do Ljubljane. Pogosto se nanj obračajo obrtnice, posebno butiki, da jim pomaga pri nabavah. Je že tako, da je čas tudi tu vse bolj dragocen, predvsem pa je potreben za pravo izbiro blaga strokovnjak. To pa Ivan Lanišek zagotovo je. ● D. Dolenc

Relax

RELAX, d. o. o.

**Vršička 23
64280 Kranjska Gora**

Ob odprtju igralnice 20. decembra 1991 potrebuje podjetje Relax d. o. o. Kranjska Gora več novih sodelavcev, zato razpisuje naslednja prosta delovna mesta in naloge:

1. DIREKTOR-ICA, 1 oseba
2. PRAVNIK-ICA, 1 oseba
3. VZDRŽEVALEC KLIMATSKIH IN STROJNIH NAPRAV, 1 oseba
4. VEČ HONORARNIH VALEJK ZA DELO V IGRALNICI

Razen pod točko 4 se razmerja sklepajo za nedoločen čas s poskusno dobo 90 dni. Pod 1 in 2 je potrebno znanje vsaj dveh tujih jezikov. Podjetje ne razpolaga s stanovanji. Pisocene vloge z dokazili o izobrazbi in dosedanjimi izkušnjami sprejemamo 7 dni po objavi.

1. PROGRAM TV SLOVENIJA

8.50 Video strani
9.00 Mozaik, ponovitev
9.00 Živ žav
9.50 Pozabi name, angleška drama
11.05 Občutek krvide, angleška nadaljevanka
11.55 Euroitem, 11. oddaja
12.15 Video strani
13.30 Poročila
15.10 Video strani
15.20 Sova, ponovitev
16.40 EP, Video strani
16.45 Poslovne informacije
16.50 Poročila
16.55 Slovenska kronika
17.05 Mozaik, ponovitev
17.05 Boj za obstanek, angleška poljudnoznanstvena serija
17.30 Domače obrti, nizozemska izobraževalna oddaja
17.45 EP, Video strani
17.50 Spored za otroke in mlade: Klub klubok, kontaktna oddaja
19.00 Risanka
19.20 TV okno
19.24 EPP
19.30 TV dnevnik
19.55 Vreme
19.59 EPP
20.05 Film tedna: Ljubiva se, ameriški film
21.55 EPP
22.00 Druga godba: Muzikantje iz svečine
22.30 TV dnevnik, vreme
22.50 EP, Video strani
22.55 Sova
Alf, ameriška nanizanka
Poirot Agathe Christie, angleška nanizanka
0.15 Video strani

2. PROGRAM TV SLOVENIJA

17.25 Svet poroča
18.10 Euroitem, ponovitev 11. oddaje
18.30 Mostovi
19.00 TV Slovenija 2 - Studio Maribor: Poglej in zadeni
19.30 TV dnevnik HTV
20.00 Danes v skupščini
20.30 Športna sreda
20.30 Za slovenske zmage
22.00 Hokej - alpska liga: Hertz Olimpija - Innsbruck, posnetek iz Ljubljane
22.45 Program HTV 1
23.30 Yutel, eksperimentalni program
0.30 Program HTV 1

1. PROGRAM TV HRVAŠKA

7.30 Dobro jutro, Hrvaška
8.00 Poročila
8.10 Dokumentarna oddaja
9.00 Poročila
9.05 Šolski program
10.00 Poročila
10.05 Reportaže, vključitve
11.00 Poročila
11.05 Spored za otroke
11.35 Reportaže, obvestila
12.00 Poročila
12.05 Vključitve
13.00 Poročila
13.05 Reportaže
14.00 Informacije za begunce
14.30 Poročila
14.45 Julija, otroška serija
15.15 Civilna zaščita
15.30 TV nanizanka
16.00 Poročila
16.20 Glasba, kultura, šport
17.00 Poročila v angleščini
18.00 Poročila

18.05 Dokumentarni program
19.30 TV dnevnik
20.15 Politični magazin
23.00 TV dnevnik
23.35 Poročila v nemščini
23.50 Poročila v angleščini
0.00 TV izbor
1.00 Poročila

2. PROGRAM TV HRVAŠKA

16.45 Video strani
17.00 Malavizija
19.30 Dnevnik
20.15 Podzemlje, francoski barvni film
22.05 Bangkok Hilton, ameriško/avstralska nadaljevanka
23.55 Poirot, angleška nanizanka
23.00 Poirot
23.55 Blue Moon
0.25 Video strani

KANAL A

10.00 Ponovitev večernega sporeda
20.00 Dober večer
20.10 Oddaja o malih živalih
20.30 Informativno dokumentarni program
21.00 Juda, volhijač in zvezdice
21.30 Cyrano de Bergerac, ameriški barvni film; Jose Ferrer, Mala Powers, William Prince

TV KOPER

13.00 Športne oddaje
14.30 Čarobna svetilka, otroški program, ponovitev
15.30 Rayanovi, ameriška nanizanka
16.00 Agent Pepper, ponovitev
16.50 Nežna ljubezen, ponovitev ameriškega filma
18.30 Risanke
18.45 Odprtja meja
19.00 TV dnevnik
19.30 Čarobna svetilka - otroški program
20.30 Rayanovi, ameriška nanizanka
21.00 Leta presenečenja, dokumentarna oddaja
21.30 Jivaro, ameriški film
23.10 Agent Pepper

TV AVSTRIJA 1

9.00 Jutranji program
10.30 Prva noč, britanski film
12.00 Risanke
13.00 Čas v sliki
13.10 Mi
13.35 Radi imamo Kate
14.00 Wichertovi iz sošeske
14.45 Zgodovina stekla
15.00 Jaz in ti
15.05 Duck Tales, risanka
15.30 Katka iz močvirja
15.55 Helmi - otroški prometni klub
16.00 Kotiček za živali
16.05 Princesa Sara
16.50 Za in proti
17.00 Mini čas v sliki
17.10 Wurlitzer
18.00 Čas v sliki
18.30 Trapper John
19.22 Znanje danes
19.30 Čas v sliki
19.53 Vreme
20.00 Šport
20.15 Pustolovčine Arsena Lupina, francosko-italijanski film
22.00 Pogledi s strani
22.10 Črna devica, 5. del
23.00 Lucky Luciano, italijansko-francoski film
0.45 Čas v sliki

TV AVSTRIJA 2

16.15 Leksikon umetnikov
16.26 Pisati za televizijo
17.00 Multikulturalno življenje
17.30 Zemlja in ljudje
18.00 Mačke in pes
18.30 Zarjovi, lev!
19.00 Lokalni program
19.30 Čas v sliki
19.53 Vreme
20.00 Kultura
20.15 Smeh Mace Daracs
21.45 Knjiga meseca
22.00 Čas v sliki
22.30 Jaz o sebi
23.30 Sport
Čas v sliki

1. PROGRAM RADIO SLOVENIJA

Pri program
4.30-8.00 Jutranji program, glasba -
8.05 Zabavna in narodnozabavna glasba - 9.20 Dnevnikov odvem -
12.05 Na današnji dan - 12.30 Kmetinski nasveti - 15.00 Radio danes, radio jutri - 17.00 Studio ob 17. in glasba -
19.00 Radijski dnevnik - 20.00 Zborovska glasba po želji poslušalcev -
21.05 S knjižnega trga - 23.05 Literarni nočturno - Slavomir Mrožek: Črtica - 23.15-4.30 Nočni program - glasba -

RADIO TRIGLAV JESENICE

11.45 Pričetek, opoldanski telegraf, horoskop, Danes do 13. - Radio Slovenija, novosti v narodno-zabavni glasbi, Domače novice I., Kupim - program, Dogodki in odmivi - Radio Ssovenija, obvestila, Domače novice II., aktualna tema, ura s Simono Vodopivecvo, čestitke, BBC London - večerna informativna oddaja, 19.00 - Zaključek

1. RADIO ŽIRI

16.00 - Napoved programa - EPP -
17.00 - Obvestila - 17.15 - Zabavno-glasbena levtica - 18.00 - Oddaja iz resne glasbe - 19.00 - Odpoved programa -

SLOVENIJA 1 22.55

ALF

Čeprav je Willie Alfu že najmanj stokrat zabičal, naj v hišo ne vabi trgovcev, kosmatinec veselo podira, rekorde. Le zakaj? Ko ga Willie pošije na podstreho, da bi premisli, kakšno kazen bi mu načožil. Alf odgovore poslušnost. »Dokler boš živel pod mojo streho...«, se začne Willijeva pridiga. Ampak Alf se je odločil za neposlušnost. Izseli se. In medtem ko Willie po vrtu lovi nekakšno senco, ki bi utegnila biti Alf, ta zaba va Neala, ki je navdušen, da ga ima priložnost spoznati bolj podrobno.

RTL PLUS

6.00 Jutranji program 9.15 Otroške oddaje 9.45 Bogat in lep 11.25 Divja vrtnica 12.10 Alias Smith & Jones 13.05 En oče preveč 13.35 Kalifornijski klan 14.25 Springfieldska zgodba 14.40 Volčji klan, telenovela 15.30 Chips 16.50 Tveganjo 17.10 Vroča nagrada 18.00 Divja vrtnica, ponovitev 18.45 Poročila 19.15 Nazaj v preteklost 20.15 Narodnozabavne melodije 21.15 Gotschalkov Show 22.10 Sternov TV magazin 23.25 Benny Hill 24.00 Film

SCREENSPORT

8.00 Eurobika 8.30 Dirka spačkov 9.00 Španski goli 9.30 Rally 10.30 Eurobika 11.00 Konjeništvo 11.30 Vodni šport 12.00 Biljard snooker 14.00 Go! - niziemski moto šport 15.00 Eurobika 15.30 Filmi o formulni ena - 1972 16.00 Bowling 17.00 Konjske dirke 18.00 Superkros 19.00 Nogomet - pokal Amerike 20.30 Španski goli 21.00 Sunčni 22.00 Golf 23.00 Golf - poročilo 23.10 Zimske OI 92 23.40 Baseball - All Star tekma iz Toronta

Smučanje na recept

Slovenski smučarski centri so že objavili cenik smučarskih vozovnic za novo sezono. V predprodaji (npr. od včeraj do pojutrišnjem) na kranjskem zimsko-sportnem sejmu bodo cenejše - a po mnenju večine smučarjev še zmeraj hudo drage.

Po tečaju 32.00 SLT za 1 DEM so npr. izračunali: dnevno karto 450,00 SLT za Stari vrh in Soriško planino, 550,00 za Koblo, 700,00 za Kravavec in 800,00 za Kranjsko Goro. Cena je za enega odraslega smučarja - otroci imajo običajne pustne, tudi dopoldanska ali popoldanska (polgnevna) karta je cenejša, vsaka od njiju različno. Za edensko, sezonsko in letno vozovnico bo treba pripraviti različno količino tolarjev glede na cene posameznih smučarskih centrov - a v povprečju prav za vse kar veliko.

Ob vseh drugih stvareh se nam torej obeta še smučanje na recept.

KINO

20. novembra

CENTER amer. thrill. kom. ŠOK ZA SISTEM ob 16., 18. in 20. uri STORŽIČ amer. trda erot. SRČECE ob 18. in 20. uri ŽELEZAR prem. amer. kom. BARTON FINK ob 18. uri, amer. kom. BARTON FINK ob 20. uri DUPLICA franc. film CYRANE DE BERGERAC ob 20. uri RADOVLJICA amer. melodrama DOLGOLETNO PRIJATELJSTVO ob 20. uri BLEĐ amer. fant. film TERMINATOR ob 20. uri

Glasbena lestvica Radia Žiri

Našo lestvico lahko splet poslušate v sredo, 20. novembra, od 16. do 18. ure na valovih Radia Žiri. Naš gost bo simpatični pevec Miki Šarac, ki bo predstavil svojo novo kaseto!

Lestvico ureja
Nataša Bešter

Slovenske pesmi

1. Helena Blagne - Moj mornarček
2. Slovenski band aid - Za svobodo
3. Pop design - Zate Slovenija
4. Zoran Predin - Skuštrana
5. Petra Bizjak - Ta svet
6. Chato - Objemi me
7. Big ben - Stara mama
8. Damjana in Hot, hot, hot - Nocoj ljubila bi se s teboj
9. Tomaž Domicelj - Si, si Simona
10. Mika - Prva ljubezen

Novi predlog: Božidar Wolfand - Wolf - Angel varuh

Druge pesmi

1. Tomislav Ivčič - Stop the war
2. Bryan Adams - Every thing I do, I do it for you
3. Extremme - More than words
4. Paula Abdul - Rush, Rush
5. Madonna - Holiday
6. Gipsy Kings - Baila Me
7. Rod Stewart - The Motown Song
8. Roxette - Perfect day'
9. Ksenija Erker - I Maschi
10. Chriss Rea - Set Me Free

Novi predlog: Hrvaški band aid - Moja domovina

domača pesem _____

tuja pesem _____

Naslov: _____

Kupončke pošljite na naslov: Radia Žiri, Trg osvoboditve 1, 64226 Žiri!

Vsi, ki boste poslali kupončke, imate priložnost dobiti lepo nagrado, zato pohitite!

Prešernovo gledališče vabi

V PETEK, 15. novembra 1991, bo ob 19.30 uri, **Georges Feydeau: DO-RE-MI-FEY-DEAU**, za abonma **PETEK I. in IZVEN**, pokrovitelj predstave: **BELINKA LJUBLJANA**.

V SOBOTO, 16. novembra 1991, bo ob 17.00 uri, **Edward Albee: KDO SE BOJI VIRGINIJE WOOLF**, gostovanje v Celju.

V PONEDELJEK, 18. novembra 1991, bo ob 12.30 uri, **Georges Feydeau: DO-RE-MI-FEY-DEAU**, zaključena predstava za Srednjo tekstilno in obutveno šolo iz Kranja, pokrovitelj predstave **BELINKA LJUBLJANA**.

V TOREK, 19. novembra, bo ob 13.30 uri, **Georges Feydeau: DO-RE-MI-FEY-DEAU**, zaključena predstava za Gimnazijo Kranj, pokrovitelj predstave **BELINKA LJUBLJANA**.

V SREDO, 20. novembra, bo ob 13.30 uri, **Georges Feydeau: DO-RE-MI-FEY-DEAU**, zaključena predstava za Gimnazijo Kranj, pokrovitelj predstave **BELINKA LJUBLJANA**.

V ČETRTEK, 21. novembra, bo ob 19.30 uri, **Georges Feydeau: DO-RE-MI-FEY-DEAU**, za abonma **ZELENI** in **IZVEN**, pokrovitelj predstave **BELINKA LJUBLJANA**.

V PETEK, 22. novembra, bo ob 19.30 uri, **Algirdas Landsbergis: IDIOTJAVA ZGODBA**, za abonma **PETEK II. in IZVEN**, pokrovitelj predstave **SAVA KRANJ**.

V SOBOTO, 23. novembra, bo ob 19.30 ure, **Algirdas Landsbergis: IDIOTJAVA ZGODBA**, za **IZVEN**, pokrovitelj predstave **SAVA KRANJ**.

NAGRADNA IGRA

Brane Drvarič pri vas doma

V eni prejšnjih prilog šestnjstice Gorenjskega glasa smo pisali v rubriki "Novosti iz zabavne glasbe" o prekmurskem glasbeniku in pevcu **Branetu Drvariču**, ki je izdal tudi drugo glasbeno kaseto. V Televizijski oddaji Zdravo minulo - Martino nedeljo smo ga videli tudi v živo prepevati skladbo, ki že postaja uspešnica slovenskih lokalnih radijskih postaj. Letošnjo jesen ima muzikant precej nastopov, pravkar se je vrnil z nastopa za izseljence na Dunaju, konec meseca ima nastop v Berlinu, prvo polovico decembra pa v švicarskem Bernu. Precej gostuje tudi po slovenskih krajih. Brane Drvarič pa je obljudil tudi obisk srečemu izzrebancu na domu, mu poklonil najnovješjo kaseto in z njim(i) pokramljal o sebi in svoji glasbi. Mi pa bomo seveda njegov obisk spremljali, Braneta z nagrajencem fotografirali

in vas o obisku seznanili v eni naslednjih številk Gorenjskega glasa.

V priloženi kupon vpišite eno izmed uspešnic Braneta Drvariča. Kupon pošljite na uredništvo Gorenjskega glasa, Moše Pijadeja 1, Kranj 64000. (Brane Drvarič pri vas doma). Kupone pričakujemo do 26. decembra 1991.

Drago Papler

KUPON:

Ime in priimek:

Naslov:

Odgovor:

(Uspešnice Braneta Drvariča)

Sončkov kot

Kup novih kaset

Tako. Spet smo tu, sončka sicer ni, ker en čuden dež naletava, pa kaj pol. Dopisnic je prišlo malo morje, kva, bi reku Jonas, jest pa pravim 55 komadov. Rešitev je Svobodno sonce, nemudoma smo žrebali, tokrat je najboljša novinarka na svetu Mojca P. potegnila dopisnico frankirano za 3,5 (ne vem česa), dobitnica pa je Mojca Borko, Janeza Puharja 4 iz Kranja. Tako, dobiš dopis, z njim pa po nagrado v Sončka.

TOP 3

1. Na planini je živel - Tomaž Domicelj (kaseto)
2. Angel varuh - Wolf (kaseto)
3. Este Mundo - Gipsy Kings (kaseto)

NOVOSTI

Novga je en kup. Predvsem kaset. Pa po vrsti. Irena Vrčnik pravi Polepšaj mi ta dan, Gruzijski kozaki tudi snemajo kasete, če vam oni niso všeč, si privoščite Večer ob citrah - najboljši Slovenski citrariji vam špilajo, Tomaž Pengov je ponatisnil legendarna Odpotovanja, tudi na CD-ju, zadeva je obvezna za hipi in rock podmladek. Novomeška humoristična skupina Modra kronika pa je izdala dve kaseti: 1. Vojna Modra kronika - o nedavni vojni, 2. Vroča Modra kronika - o sexu, mal pojejo, mal vice pravjo, pa tko.

IN ŠE NAGRADNO VPRAŠANJE ŠT. 24:

S katerima stvarema se ukvarja skupina Modra kronika na obeh novih kasetah? (ker je vprašanje supertežko, velja prispetavanje). Dopisnice pošljite na Gorenjski glas v Kranj, do srede, 20. novembra, zraven napišite, kakšno variacijo na besedo Sonček, jest pa pravim čav.

1. PROGRAM TV SLOVENIJA

8.50 Video strani
9.00 Mozaik, ponovitev
9.00 Moja družina in ostale živali, angleška nadaljevanka
9.30 Tok tok, kontaktna oddaja za mladostnike
10.20 Šolski TV, ponovitev
10.20 Vpliv onesnaževanja na življene v potoku
10.35 Različni načini gibanja živali
10.50 Nekoč je bilo... življenje: Prebava
11.15 Mostovi
11.45 Zgodbe Stiga Treterja, švedska nanizanka
12.40 Video strani
13.30 TV dnevnik
15.05 Video strani
15.15 Mozaik: Mostovi, ponovitev
15.45 Sova, ponovitev
16.40 EP, Video strani
16.45 Poslovne informacije
16.50 Poročila
16.55 Slovenska kronika
17.05 Mozaik, ponovitev: Po sledeh napredki, ponovitev
17.35 V četrtek ob 17.30
18.35 EP, Video strani
18.40 Spored za otroke in mlade: Telenovaka, francoska nadaljevančka
19.05 Risanka
19.15 TV okno
19.20 Dobro je vedeti
19.24 EPP
19.30 TV dnevnik
19.55 Vreme
19.59 EPP
20.05 Evita Peron, ameriška nadaljevanka
21.05 EPP
21.10 Tednik
22.10 TV dnevnik, vreme
22.30 Poslovna borza
22.40 EP Video strani
22.45 Sova
Taksi, ameriška humoristična nanizanka
Film oživi, francoska nadaljevanka
Jazz blues...
0.05 Video strani

11.35 Reportaže, obvestila
12.00 Poročila
12.05 Vključitve
13.00 Poročila
13.05 Reportaže
14.00 Informacija za begunce
14.30 Poročila
14.45 Ne daj se, Floki, otroška serija
15.15 Civilna zaščita
15.30 TV nanizanka
16.00 Poročila
16.20 Glasba, kultura, šport
17.00 Poročila v angleščini
17.05 Vključitve
18.00 Poročila
18.05 Dokumentarni program
19.30 TV dnevnik
20.15 Politični magazin
23.00 TV dnevnik
23.35 Poročila v nemščini
23.50 Poročila v angleščini
0.00 TV izbor
1.00 Poročila

16.05 Princeska Sara
16.30 Uspešnice in napotki
17.00 Mini čas v sliki
18.00 Čas v sliki
18.05 Mi
18.30 Trapper John
19.22 Znanje danes
19.30 Čas v sliki
20.00 Šport
20.15 Show Mix
21.45 Pogledi s strani
21.50 Tiger goni plen, ameriški film
23.30 Vojna vampirjev, nemško-španski risani film
0.40 Čas v sliki

2. PROGRAM TV HRVAŠKA

16.45 Video strani
17.00 Malavizija
19.30 Dnevnik
20.20 Arsenio Hall Show
21.10 Bangkok Hilton, ameriško/avstralska nanizanka
22.05 Eurogol
22.30 Chelmsford 123
22.55 Jazz
23.25 Video strani

KANAL A

10.00 Ponovitev večernega sporeda
20.00 Dober večer
20.15 Informativno dokumentarni program
20.30 Juda, vohlač in zvezdice, španska humoristična nanizanka
21.00 Prestar, da bi umrl mlad, španski film

TV KOPER

13.00 Športne oddaje
14.30 Čarobna svetilka, ponovitev
15.30 Rayanovi, ameriška nanizanka
16.00 Agent Pepper, ponovitev
16.30 Leta presenečenja, dokumentarna oddaja
16.55 Jivaro, ponovitev
18.30 Risanke
18.45 Odprtja meja
19.00 TV dnevnik
19.30 Eurogol
19.50 Čarobna svetilka - otroški program
20.30 Meridiani, aktualna tema
21.10 Juke box, oddaja v živo
22.10 TV dnevnik
22.20 Juke box, oddaja v živo
23.20 Agent Papper

TV AVSTRIJA 1

9.00 Jutranji program; Čas v sliki
9.05 Mačke in pes
9.30 Zemlja in ljudje
10.30 Plavajoče gledališče, ponovitev
12.15 Klub za seniorje
13.00 Čas v sliki
13.10 Mi
13.35 Radi imamo Kate
14.00 O bog, gospod župnik
14.45 Popaj
14.50 Goščiški otroci
15.00 Jaz in ti
15.05 Nekoč je bilo... življenje
15.30 Am, dam, des
15.55 Mini scena

2. PROGRAM TV SLOVENIJA

15.40 Za slovenske zmage, ponovitev
17.10 Euroritem
17.30 Regionalni programi TV Slovenija - Studio Ljubljana
19.30 TV dnevnik HTV
20.00 Žariče
20.30 Klasični dosežki v oblikovanju, angleška dokumentarna serija
20.55 Mali koncert nagrajoencev XX.
tekmovanja učencev in študentov glasbe Slovenije: Anja Ivanušič, flava
21.00 Svet na zaslonu
21.30 Retrospektiva: Iz slovenske dramatike Dane Zajc: Voranc, predstava drame SNG Ljubljana
23.10 Yutel, eksperimentalni program
0.10 Program HTV 1

1. PROGRAM TV HRVAŠKA

7.30 Dobro jutro, Hrvaska
8.00 Poročila
8.10 Dokumentarna oddaja
9.00 Poročila
9.05 Šolski program
10.00 Poročila
10.05 Reportaže, vključitve
11.00 Poročila
11.05 Spored za otroke

TV AVSTRIJA 2

17.05 Leksikon umetnikov
17.15 Varstvo narave med Elbo in Vzhodnim morjem
18.00 Katts & Dog
18.30 Povej resnico
19.00 Lokalni program
19.30 Čas v sliki
20.00 Kultura
20.15 Domače reportaže
21.00 Trailer
21.30 Pozor, kultura
22.00 Čas v sliki
22.30 Prisluhniti signalom
0.00 Disputationes
1.10 Čas v slik'

1. PROGRAM RADIO SLOVENIJA

Prvi program
4.30-8.00 Jutranji program, glasba - 8.05 Zabavna in narodnozabavna glasba - 9.20 Dnevnikov odmev - 12.30 Kmetijski nasveti - 12.45 Spot - 15.30 Dogodki in odmevi - 17.00 Studio ob 17.00 - 19.00 Radijski dnevnik - 19.45 Lahko noč, otroci - 20.00 Četrtek večer domačih pesmi in napevov - 21.05 Literarni večer - Iz Boccaccio bogate sklede - 21.45 Lepo melodije - 22.00 Zrcalo dneva - 22.20 Iz naših sporedov - 23.15-4.30 Nočni program, glasba

RADIO TRIGLAV JESENICE

11.45 - Pričetek, opoldanski telegraf, horoskop, Danes do 13. - Radio Slovenija, vedno zelene melodijs, Domače novice I, tečaj angleškega jezika - BBC London, razgovor, Dogodki in odmevi - Radio Slovenija, obvestila, Domače novice II, aktualna tema, čestitke, BBC London - večerna informativna oddaja, 19.00 - Zaključek

1. RADIO ŽIRI

16.00 - Napoved programa - EPP - 17.00 - Športne novice - 17.20 - Novice in dogodki - obvestila - mali oglasi - 18.40 - Iz zgodovine naših krajev - 19.00 - Odpoved programa -

PRO 7

6.00 Hiša na trgu Eaton 6.45 Rawhide
7.35 Bušman iz Kalaharija, ameriški dokumentarni film 8.20 Waltonovi

KINO

CENTER amer. melodrama CMERA ob 16. in 18. uri, amer. kom. BARTON FINK ob 20. uri STORŽIČ amer. trda erot. SRČECE ob 18. in 20. uri ŽELZAR franc. pust. film VELIKA MODRINA ob 18. in 20. uri DUPLICIA amer. kom. GREMLINI II. ob 20. uri RADOVLJICA amer. fant. film NEDOKONČANA ZGODBA ob 20. uri BLED amer. melodrama DOLGOLETNO PRIJATELJSTVO ob 20. uri BOHINJ amer. vojni film JEKLENI OREL ob 20. uri

SLOVENIJA 1 20.05

EVITA PERON

ameriška nadaljevanka; igrajo: Faye Dunaway, James Farentino, Rita Moreno, Jose Ferrer, Pedro Armendariz in drugi.
V nadaljevanki o življenju slavne in priljubljene žene argentinskega diktatorja, ki je v zadnjih letih ponovno zaslovela po zaslugu muzikala »Evita« (več let je bil na sporedu na londonskem West Endu in na newyorskem Broadwaysu), je zaigrala naslovno vlogo popularna Faye Dunaway.
Zgodba Evite je znana: Evita je postala simbol vplivne in vabljive ženske, ki je vladala moškim, politiki v svetu.

9.10 Rawhide 10.10 Res velik razred
11.05 Tesni, loparji in tatovi 12.00 Afriški lev, ameriški dokumentarni film, ponovitev 13.35 Onstran Bombase, angleški pustolovski film 15.35 Gospod Ed 16.05 Medvedje prihajajo 16.35 Res velik razred 17.10 Caufieldove vdove, nadaljevanka 18.00 Risanke 20.15 Vedno ti kolesari, nemška komedija 22.05 Hawk 23.10 Črna nedelja, ameriška shrlijivka 1.45 Spenser 2.40 Z eno nogo v zaporu, ameriška komedija, ponovitev 4.40 Neverjetne zgodbe

RTL PLUS

6.00 Dobro jutro in poročila 9.00 Angel se vraca 9.45 Bogat in lep 10.10 Tekma s smrto 11.25 Divja vrtnica 12.10 Alias Smith & Jones 13.05 En oče preveč 13.30 Kalifornijski klan 14.20 Springfieldska zgodba 15.05 Volčji klan, mehiška telenovela 15.50 Chips 16.40 Tveganje 17.10 Vroča nagrada 18.00 Divja vrtnica 18.45 Poročila 19.15 21. Jump Street 20.15 Mini Playback Show 21.15 Dvorec ob Vrbskem jezeru 22.15 Film 24.00 Film

SCREENSPORT

8.00 Eurobika 8.30 Bowling 9.30 Golf 10.30 Eurobika 11.00 Superkros 12.00 Boks 14.00 Dirke spačkov 15.00 Eurobika 15.30 Filmi o formuli ena - Hitra družba 16.00 Rugby 17.00 Konjske dirke 18.00 Mednarodni moto šport 21.00 Dirke NASCAR 22.00 Nogomet - Barcelona : Osasuna 23.30 Golf 1.00 Konjske dirke

RADIO ŽIRI:
FREKVENCE:

Koprivnik: 98, 2 Mhz
Lubnik: 91,2 Mhz
Miklavš: 96,4 Mhz

21. novembra

Ena bohinjska

Brez posebnega ploskanja so na Bledu, Jesenicah in v Bohinju sprejeli vest o poslovнем sodelovanju z najuspešnejšim slovenskim turističnim podjetjem HIT Nova Gorica.

Zanesljivo smo preverili, da poslovnu sodelovanju med Alpinumom Bohinj, G in P Hoteli Bled, Gradom Podvin in HTP Gorenjka Jesenice ni botroval interes Primorcev, da bi prevrtili hribe in pretočili Bohinjsko jezero v znamneni vodni vzdrževalnik Vogeršček za namakanje Vipavske doline. Strah, da bi v Novo Gorico odteklo Bohinjsko jezero, je torej odveč - za Blejsko jezero pa nismo preverjali.

**TRGOVINA S
POHIŠTVO IN
OPREMO d. o. o.**
Sp. Besnica 81

- domači, tudi proizvajalci
- popusti, krediti, prevoz, montaža
- nagrade

HITRO, SOLIDNO, POCENI!

MARČUN

RADOMLJE PRI DOMŽALAH

IZDELUJEMO VSE VRSTE
IZPUŠNIH LONCEV IN CEVI ZA
OSEBNE AVTOMOBILE

informacije
061/727-924

JEANS CLUB

KRANJ

Koroška c. 16
tel: 064/212 249

ŽREBANJE

30. 12. 1991

Rezultati bodo objavljeni v
Gorenjskem glasu

JEANS CLUB PETRIČ - NAJ... JEANS CLUB

TAVERNA STARÍ MAYER

Tabor trg 16, Kranj
STARÍ MAYER I. PREDSTAVNIK
ZDAV. AT. USTREZNO

V 1. nadstropju staré gostilne
vam nudimo okusno hrano in
pijačo ob zvokih prijetnih glasbe
od 12. do 04. zjutraj. IDEALNO
ZA ZAKLJUČENE DRUŽBE
starí Mayer VAM V NOVI
PODOBIS
PRIJAZNOSTJO OLEPSA
VEČER!

Rezervacija: tel.: 222-197
od 12. do 04.

U SISTEM

TRGOVINA – SERVIS

Bojan Udovič
Prehodovno 51
tel. fax 064 326 434

**SEDAJ JE PRAVI
ČAS ZA SERVIS
VAŠEGA KOLESА!**

SERVISNO PODJETJE KRANJ
Tavčarjeva 45
64000 Kranj

Objavlja prosta dela in naloge:

VODENJE ELEKTRIČARSKE DELOVNE ENOTE

Pogoji:

- V. stopnja strokovne izobrazbe smer - jaki tok
- 3 leta delovnih izkušenj na podobnih delih
- izpit iz varstva pri delu
- vozniški izpit B kategorije
- trimesečno poskusno delo

Delovno razmerje se sklepa za nedoločen čas s polnim delovnim časom.

Kandidati naj vložijo pisne ponudbe z dokazili o izpolnjevanju pogojev v 8 dneh po objavi na naslov: Servisno podjetje Kranj, Tavčarjeva 45.

Osnovna šola prof. dr. Josipa Plemlja Bled

razpisuje dela in naloge predmetnega učitelja

GLASBENE VZGOJE

za določen čas s polnim delovnim časom.

Pogoji:

- VI. oz. VII. stopnja izobrazbe ustrezne smeri
- poskusno delo traja tri mesece
- nastop dela 1. 1. 1992
- stanovanja ni.

Prijave na razpis pošljite v 8 dneh na naslov Osnovna šola prof. dr. Josipa Plemlja Bled, Seliška ul. 3.

TAVERNA STARÍ MAYER

Tabor trg 16, Kranj
STARÍ MAYER I. PREDSTAVNIK
ZDAV. AT. USTREZNO

V 1. nadstropju staré gostilne
vam nudimo okusno hrano in
pijačo ob zvokih prijetnih glasbe
od 12. do 04. zjutraj. IDEALNO
ZA ZAKLJUČENE DRUŽBE
starí Mayer VAM V NOVI
PODOBIS
PRIJAZNOSTJO OLEPSA
VEČER!

Rezervacija: tel.: 222-197
od 12. do 04.

SAMSUNG
Electronics

SAMSUNG
Electronics

CDA

IZKORISTITE PRILOŽNOST NAKUPA NA DVA OBROKA

HI FI STOLP: CD gramofon, digitalni radio, ura, budilka, spomin, dvojni kasetofon, navadni gramofon, daljinsko upr. SAMO 22.990,00 SLT

televizor, ekran 70, 51 cm, z ali brez TTX

za takojšnje gotovinsko plačilo 5 % POPUST

del. čas.
od ponedeljka
do petka,
9. do 12. ure,
od 15. do 19. ure

CENTER KRANJ
C. Talcev 3

pri q-stirih Blazuni
tel.: 212-367

JELOVICA

ISKRA INSTRUMENTI OTOČE, d. o. o.
Otoče 5 a
64244 Podnart

Objavljamo prosto delovno mesto v finančno računovodskem sektorju na področju

RAČUNOVODSTVA IN ANALIZ

Poleg splošnih, želimo, da kandidat izpolnjuje še naslednje pogoje:

- da ima visoko strokovno izobrazbo ekonomske smeri,
- da ima delovne izkušnje na področju računovodstva, financ in analiz,
- da pozna osnove dela z osebnim računalnikom.

S kandidatom bomo sklenili delovno razmerje za nedoločen čas.

Prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljite v roku 8 dneh po objavi, na naslov Iskra Instrumenti Otoče, kadrovska služba, Otoče 5 a, 64244 Podnart. Kandidate bomo o izidu obvestili v 30 dneh od objave.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27	28	29	30

Če s pomočjo številk prenesete črke iz križanke v zgornji lik, boste dobili geslo sponzorja križanke.

Po krajšem premoru zaradi TV Križanke tokrat spet objavljamo prijavljeno nagradno križanko GORENSKEGA GLASA. Tokrat smo jo pripravili s pomočjo podjetja, katerega ime je skrito v geslu. Kot pri vseh naših križankah, Vam tudi tokrat zadostuje, da se z reševanjem križanke dokopljite do črk, s katerimi sestavite geslo - vpišanega na kuponu nam pošljite na dopisnici čimprej, najkasneje pa do četrtek, 21. novembra 1991, do 8. ure, ko bo javno žrebanje v upravi ČP Gorenjski glas (Bleiwiesova 16, Kranj). Nagradne križanke seveda ni brez nagrad - tokrat jih je razpisanih kar osem:

1. nagrada sponzorja križanke v vrednosti 3.000,00 SLT (fotoaparat)

2. nagrada sponzorja križanke v vrednosti 2.000,00 SLT (kalkulator)

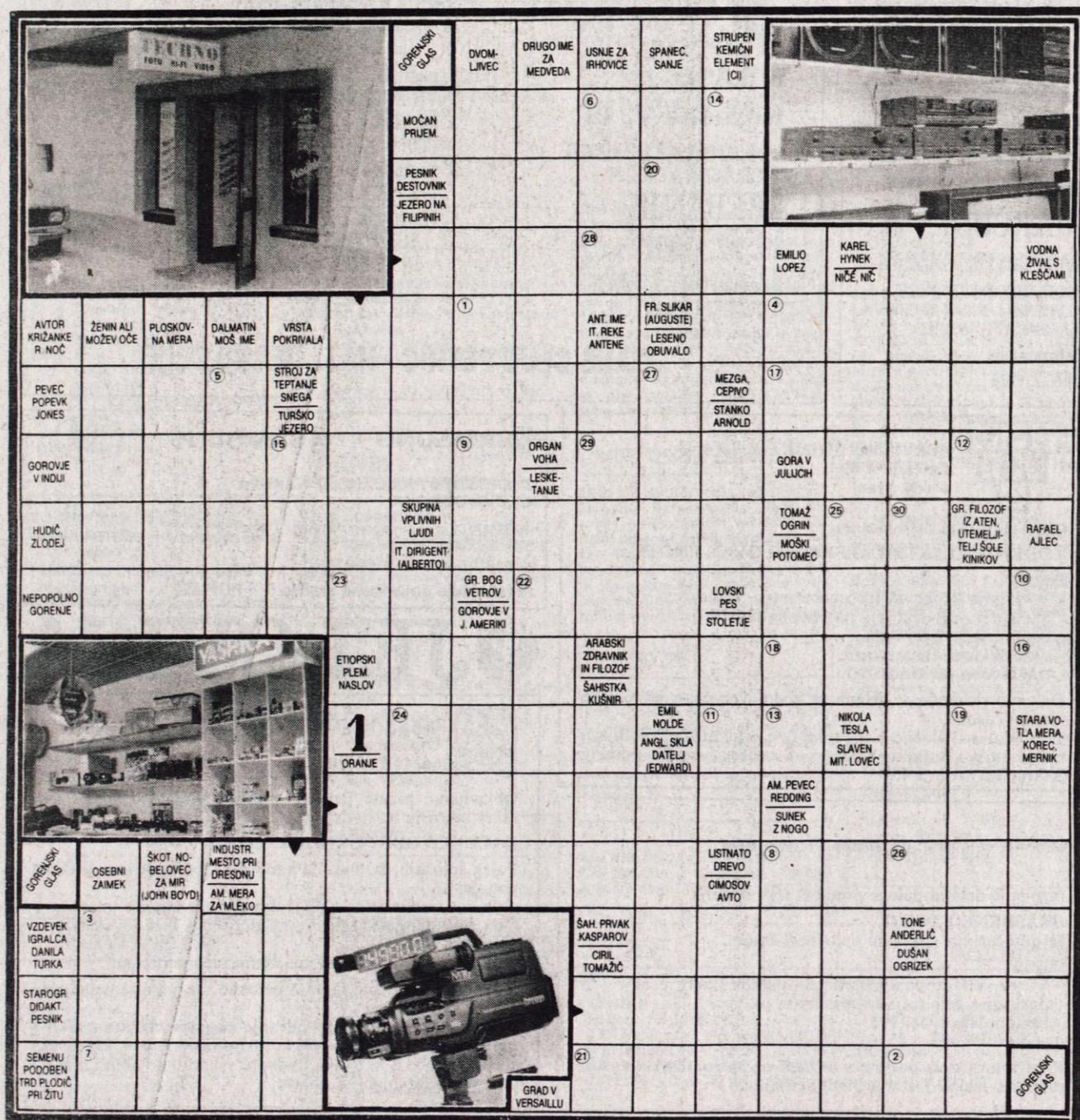
3. nagrada sponzorja križanke v vrednosti 1.500,00 SLT (vrednostni bon)

4. - 8. nagrada Gorenjskega glasa v vrednosti po 1.000,00 SLT

Veliko uspeha pri reševanju križanek in sreče pri žrebanju Vam želimo.

Vsem, ki prejšnjo soboto niste rešili TV Križanke v oddaji KRIŽ-KRAŽ, pomembno sporočilo: rok za pošiljanje rešitev je do naslednje srede, 20. novembra. Ponovitev oddaje je na sporednu pot-jutrišnjem, v nedeljo ob 13.30 na I. programu TV Slovenija. Križanko poiščite v Gorenjskem glasu od prejšnjega petka, ni težka - v dosedanjih žrebanjih so reševalci z Gorenjskega imeli kar veliko sreče in spača se poskusiti.

TECHNO
Ljubljanska 1 A
Kranj
(za hotelom Jelen)
tel. 211-466 int. 13

Franc Križnar

SNOVANJA

Od operete do komorne glasbe

Pogovor s slovenskim skladateljem in pianistom, visokošolskim učiteljem in Gorenjem Pavlom Šivicem

Tokratnih izzivov za predstavitev Pavla Šivica (rojen v Radovljici, 2. februarja 1908) je bilo kar več: najprej ta, ki smo ga navedli že v nadnaslovu, 60-letnica skladateljeve krstne izvedbe operete, da, operete, ki je medtem že preživel preteki in današnji čas, »Oj, ta prešmentana ljubezen!« na odru ljubljanske Operе (29. aprila 1931), potem dejstvo, da skladatelj predstavlja eno najstarejših gorenjskih glasbenih osebnosti, ki smo jih že predstavili na straneh Snovanj, ali pa jih imamo še v načrtih, in ne-nazadnje še vedno trdoživa delovna (skladatelj in predavatelj generalbasa na ljubljanski Filozofski fakulteti) osebnost, ki še vedno daje slutiti, da seznam skladateljevega opusa ni zaprta knjiga.

Skladatelj, pianist, pedagog, glasbeni kritik in publicist Pavel Šivic se je rodil 2. februarja 1908 v Radovljici. Sedaj že dolga desetletja živi in deluje v Ljubljani, občasno še v Škofji Loki. Po maturi je najprej študiral glasbo na srednji, nato pa še na visoki šoli Državnega konservatorija pri profesorjih Janku Ravniku, Slavku Ostercu in Lucijanu Mariji Škerjanu. Od 1931-33 je študiral na mojstrski šoli Državnega konservatorija v Pragi: kompozicijo pri Josefu Suku in Aloisu Habi in klavir pri Vilemu Kurzu. Od 1934-39 je bil docent na ljubljanskem Konservatoriju, od 1939 dalje pa na Glasbeni akademiji (do 1941 in 1943-44). Med zadnjo vojno je bil Šivic v nemškem in italijanskem ujetništvu ter v partizanih, po vojni pa je najprej opravljal nekaj glasbeno-administrativnih funkcij, v letih 1946-78 pa je bil ponovno profesor na zdaj že Akademiji za glasbo v Ljubljani, kjer je bil tudi upokojen kot redni profesor že v ljubljansko Univerzo vključeni AG.

Šivic sodi po svojem delu in rezultatih, predvsem pa po glasbenem opusu med zadnje slovenske »glasbene enciklopediste«, vsestransko izobražene intelektualce, ki jih karakterizira racionalizem in naprednost, kar potrjuje mnoga biografika in bibliografska dejstva. Šivic je dosegel široko glasbeno in splošno izobrazbo, ki ga je po študijih germanistike, klavirja, dirigiranja in kompozicije vodila na mojstrski študij v Prago. Potem sledi gotovo danes izmerjena 60-letna neu-morna dejavnost, ki je ni prekinila niti nemško niti italijansko ujetništvo, niti težak partizanski boj. Pred drugo svetovno vojno je Šivic vodil še pevski zbor »Emil Adamčič«, po vojni pa nekaj časa Invalidski pevski zbor in zbor delavskega društva »Slavec«. Pedagoške obveze na AG (klavir, metodika, klavirska literatura in spoznavanje glasbene umetnosti) je prekinil le s kratkim službovanjem na takratnem Ministrstvu za prosveto in na ljubljanskem Radu; torej, bil je povsod tam, kjer so bili nujno potrebeni sposobni delavci. Bil je aktiven v Društvu glasbenih pedagogov Slovenije in v Zvezi glasbenih pedagogov Jugoslavije, svojo (širšo) domovino pa je zastopal na kongresih Mednarodnega društva za glasbeno vzgojo (ISME). Ob tem je kot pianist in klavirski spremjevalec oblikoval izredno sodobno koncipirane programe. Po festivalu Mednarodnega društva za sodobno glasbo (ISCM) 1957 v Zuriku, je organiziral Združenje za reprodukcijo sodobne glasbe, na katerega v začetku šestdesetih let navezuje svoje delovanje mlada slovenska in jugoslovanska skladateljska generacija. Šivic predava, propagira in piše, v vztrajnim ponavljanjem, da ne obstaja stiilni prepad med njim in mlajšimi, ki prihajajo za njim. Tako tudi komponira, odprt za vse, kar se dogaja okrog njega, pa naj bo to »prva slovenska opereta« (po prvi svetovni vojni) »Oj, ta

čnem tkivu z naslovi ali z deli, kot so na primer *Sedem bagatel* (1956), danes še klasično popularna *Madame »Dolare« capricieuse et Monsieur »Solfasi« pathétique* (1960) ali Bodice (1960). Dodatek k literaturi za dva klavirja so *Premene* (Studio variatio, 1964). Že zelo zgodaj se je Šivic povezal z oblikovanjem kantate, z Jetnikom za bariton in orkester (1933). Po osvoboditvi pa so ga pritegnili sodobni pesniki z angažirano tematiko iz bližnje preteklosti in sodobnosti. O tem pričajo Klici samote za mezzosopran in orkester (1954), *Pravljice iz ledene dobe* za bariton in komorni ansambel (1958), *Rdeči oblački* za soprano, bas in orkester (1959), *Požgana vas* za mezzosopran, bariton, zbor in orkester (1961) in *Cvet pelina* za soprano, godalni kvartet in tolkala (1962). Od tega pa se že oddaljujejo *Zaklinjanja* za srednji glas in orkester (1965) zaradi ekspresivne solistične partie brez besedila (vokalize), *Sosedja* za simfonični orkester in recitatorja so delo, v katerem je »Sprechgesang« uporabljen kot svobodno izbrano dvanajsttonsko izhodišče, *Von Schwelle zu Schwelle* za mezzosopran in godalni orkester (1971), *Geburtstagsbrief* za glas in pihalni kvintet (1972), *Ge-rüchte za mešani zbor, bariton, klarinet, dva klavirja in tolkala* (1972) ter nenazadnje *Intima* za mešani zbor in orkester (1979). Šivic je nadalje napisal več deset samospevov. Izbor iz starejših pesmi je objavljen v zbirki *Šestnajst samospevov* (1938-46), posebej pa je treba omeniti še Šivicove partizanske samospeve (*Zaplenjeno pismo s fronte, Morda, Veter sanjava, Zapote*) in šest ciklusov na sodobno slovensko liriko, nastalih 1951-64. In še bi lahko naštivali, kajti Šivicov glasbeni opus je res enormen, že po prikazanem izboru pa mu verjetno na Slovenskem, kaj šele na Gorenjskem, res ni para.

Pogovarjali smo se s Pavlom Šivicem, slovenskim skladateljem in pianistom, rojenim 2. februarja 1908 v gorenjski Radovljici, dolgoletnim profesorjem na ljubljanski Akademiji za glasbo (1939-78), danes pa upokojencem, ki živi in deluje (da, dela: komponira, obiskuje koncerte in objavlja glasbene ocene - kritike na Radiu Slovenija in v Naših razgledih, predava na muzikološkem oddelku ljubljanske Filozofske fakultete) v Ljubljani, kjer je skladatelj prvi dom. Na svojega drugega - Škofjo Loko pa tudi še ni pozabil.

Glavni povod za tale najin pogovor sem našel pravzaprav na Vašo osebno pobudo, ko ste me sami opozorili na visoko in zaokroženo obletnico krstne izvedbe Vaše operete »Oj, ta prešmentana ljubezen!« v Operi Slovenskega narodnega gledališča v Ljubljani. To je bilo natančno v sredo, 29. aprila 1931. Ali sežejo Vaši spomi podrobnejne v tisti čas?

Spominjam se tistih časov še zmerom, zato ker smo takrat študentje glasbe igrali v živo v dramskem gledališču, spominjam se prvega tonskega filma, ko je ljubljanska Opera še redno predvajala operete, ko smo plešali na tedanje šlagerje, ko so izšle prve (tonske) gramofonske plošče plesne glasbe. Bojan Adamič pa je že takrat imel svoj prvi (slovenski!) plesni (jazz) orkester, ki je poleti igral tudi na Bledu, in v katerem je igral tudi moj pokojni brat. Ko mi je potem M. Simončič, operni libretist, prinesel libretto, sem ga najprej popravil in se s privoljenjem

takratnega direktorja ljubljanske Operе Mirka Poliča takoj lotil spevogre - operete Oj, ta prešmentana ljubezen!

Gledališki plakat za Vašo opereto, ki mi je bil na razpolago v ljubljanskem Slovenskem gledališčem in filmskem muzeju, je napoloval »burlesko opereto« v treh dejanjih s predigro (v petih slikah); premjero in 14 njenih ponovitev je dirigiral Danilo Švara, režiral je Josip Povhe, koreograf pa je bil Peter Golovin. Iсти podatki so potem ponovljeni še v Repertoarju slovenskih gledališč 1867-1967, ki prinaša popise vseh premier in obnovitev tako dramskih, kakor tudi opernih in baletnih ter operetnih predstav v Ljubljani in Mariboru (prim. ibidem, SGFM, Ljubljana 1967, str. 226, št. 2180). Gre torej za opereto, precej zanemarjeno gledališko - glasbeno obliko, ki je že takrat vključevala jazz-band (zabavno glasbo, op. p.), kraje do-gajanja po libretu pa med Ljubljano in Bledom!

Nerodnost je bila v tem, da je libretist (M. Simončič) užival v valčkovih in polkinih ritmih. Jaz sem se pa takrat navduševal nad novimi plesnimi izrazi, kot sta bila fox-trot in tango, in sem prav zaradi usklajevanj ritma libreta in te nove muzike, moral marsikaj spremeniti. Tako celo stvar niha med narodno in grotesko-narodno ter tedanje šlagrsko glasbo. Vse navedeno pa je vsekakor najslabša poanta te operete, če sem lahko pri tem odgovor malce samokritičen.

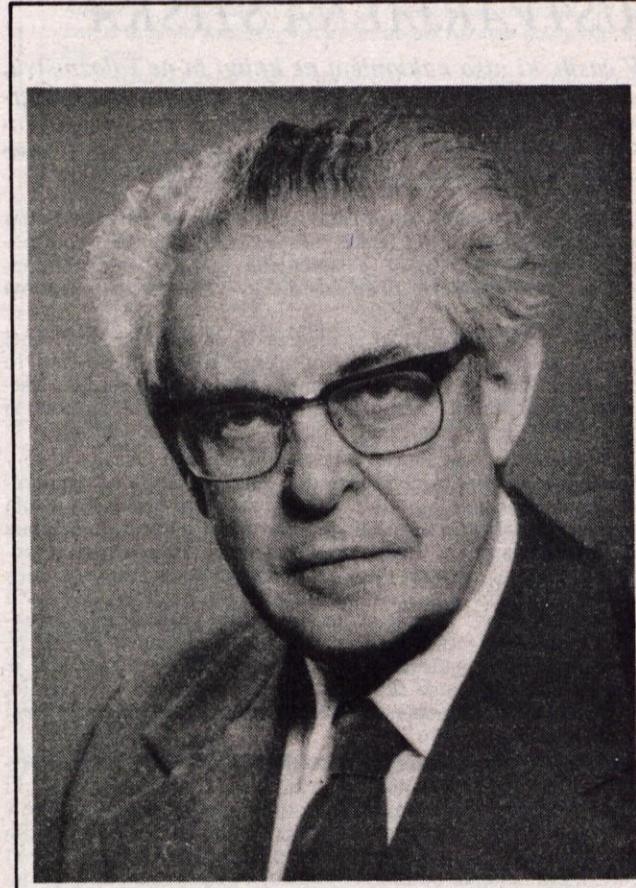
Kaj pa opereta danes in pri Vas osebno. Po tem gledališkem glasbenem prvencu ste se s svojimi deli še vracači predvsem na veliki glasbeni oder, v opero (Cortesova vrnitev, 1971; Svitanja, 1977 in Samorog, 1981), na opereto pa pozabili!

Moram povedati, da mi je prav že omenjeni operni direktor (M. Polič) že takrat ponudil, da bi prav to opereto predelal v opero, moji glasbeni ideali pa so bili že takrat čisto drugod. Kot študent kompozicije v razredu Slavka Osterca pa sem bil tako ali takо usmerjen v čisto drugačno - moderno glasbeno smer. In ko sem potem v Pragi (1931 - 33) spoznal še druge evropske glasbene moderniste tedanjega časa, sem se popolnoma odrekel tej glasbeni vrsti - opereti. Ne morem pa reči, da sem jo čisto zanemaril, ker marsikateri zbor(ček), pa še kakšna klavirska skladba še vedno vlečejo na zabavno glasbeno smer kompozicije.

Tudi naša Opera (SNG v Ljubljani, ne pa v Mariboru, op. p.) je na to glasbeno-gledališko obliko (opereto) pozabila. Po zadnji vojni operet nismo več slišali in videili v Ljubljani, čeprav so bile operete na repertoarju v Ljubljani celo še med zadnjo vojno (1941-45). Ali se Vam zdi kot enemu od tvorcev slovenske operete in opere to pravilen odnos glasbene reprodukcije do sodobne slovenske kompozicijske bire?

Po moje ne. Edino, kar bi bilo možno, bi bila kakšna revijska opereta v povezavi s plesom in z grotesko ter aktualnim tematskim problemom. To pa je bilo seveda v naših takratnih medvojnih in potem vojnih (druga svetovna vojna) in povojnih razmerah teoretično nemogoče. Medtem pa avstrijske in francoske operete vlečejo na buržujsko plat in na tisto situacijsko komiko, ki je ponavadi v vsebinskem pogledu navadna bedarja in ki tudi zato na našem opernem odru še dandanes nima nobene vrednosti več.

Sicer pa bomo verjetno tudi na velikem opernem odru leta 1992, 100-letnico slovenske operne gledališča (stavbe) v Ljubljani praznovati brez izvirnega - krstnega slovenskega opernega dela, kaj šele operete. Slovenska oper-

na in opereta produkcija ne le, da upadata, skoraj je ni več! Moram reči, da obsojam nezavednost vseh, ki zagovarjajo tak repertoar. Če primerjam poljske, češke (operne) repertoarje, pa tudi avstrijske, le-ti stejejo za obveznost, da dobro domače delo in ne glede na vabljivost občinstva, vedno in redno uvrščajo gledališke - glasbene novitete svojih skladateljev v redne programe, kaj šele ob priložnostih takih in podobnih obletnic. Edino pri nas je zadnje časa taka in je v tem pogledu za avtorje - skladatelje položaj nevzdržen in se praviloma programirajo dela, ki občinstvo množično pritegnejo.

Pavel Šivic je potem nanizal še kopico aktualnih odgovorov na vprašanja v zvezi s svojo stilno opredelitevijo in kjer, kot sam pravi, najtežje sam presoja sebe in svoja dela, o komponiraju, ki se mu posveča še dandanes in redno seda tako h klavirju ali pianinu (oba ima doma v svojem stanovanju v starji Ljubljani). Prav tako pa se kot skladatelj in predavatelj general basa na muzikološkem oddelku ljubljanske Filozofske fakultete redno udeležuje vseh koncertov in o njih redno poroča in piše ter govori. Tukaj je Šivic kot glasbeni kritik dovoljen tenkočuten, saj sam kot skladatelj in nekdanji aktivni glasbeni reproktivec (pianist) najbolje ve, kako lahko ostra kritika uniči skladatelja oziroma izvajalca, precej podobna in še bolj nevarna pa ji je tudi potuhnjena pohvalna kritika itd.

V kompozicijskem delu ima kantato na besedilo Cirila Zlobca »Oda vsakdanosti« in tudi v tem pogledu ostaja zvest tako sodobnim vsebinskim tokovom kakor tudi svoji »slovenskosti«. O slednjem ima Šivic sicer precej deljeno mnenje, vsaj kar se tiče glasbene problematike. Prav za svoja dela ne sodi, da so kaj preveč nacionalo obarvana, ne zanika pa te pripadnosti vsaj v tistih delih, ki so organsko povezana z besedo (programska glasba). In prav slednjih je v Šivicem enormnem opusu največ. Sredi Ljubljane se Šivic še vedno potudi kompletnega Gorenjca. Le lepotam gorenjskih hribov se je moral sedaj žal odpovedati, saj

ga noge ne nesejo več tja. Zanje ga je navdušil zlasti še oče, ki je bil med drugimi velik slovenski strokovnjak za področje gozdarstva. Kompletnega številna skladb, ki jih je doslej napisal, nima ugotovljenega, čeprav sedaj sam najbolj prisega na računalniške izpisne in v katere ima vnesen svoj kompletni glasbeni (kompozicijski) opus in to po zaslugu svojega stanovskega Društva slovenskih skladateljev. Pogreša pa skladbe slovenskih skladateljev kot obvezni repertoar vseh slovenskih izvajalcev, tudi po glasbenih šolah se jim ne godi najbolje. Marsikatero tekmovanje in revija najmlajših mine brez Slovencev, čeprav je prav tam potrebno začeti s tovrstno sistematično. V zadnjem času Šivicu po krivici vse manj igrata tudi oba slovenska osrednja simfonična orkestra (Simfoniki RTV Slovenija in Slovenska filharmonija).

Viri in literatura:

Akademija za glasbo 1919-1939-1989. Izданo ob 50-letnici AG in ob 70-letnici Konservatorija v Ljubljani, Ljubljana 1989; Katalog Edicij Društva slovenskih skladateljev 1984 (z dodatki do 1991), Društvo slovenskih skladateljev, Ljubljana 1984 (do 1991), str. 73-77; Kompozitori in muzički pisci Jugoslavije, Savez kompozitora Jugoslavije, Beograd 1968, str. 575; Križnar F., Slovenska glasba v narodnosvobodilnem boju, magistrsko delo, tipkopis (v tisku), Filozofska fakulteta, Ljubljana (avgust 1988) 1989, str. 241-44; Leksikon Cankarjeve založbe - Glasbeniki, CZ, Ljubljana 1988, str. 385; Leksikon jugoslavenske muzike, 2. zv., MeŽ, Jugoslavenski leksikografski zavod »Miroslav Krleža«, Zagreb 1984, str. 407-09; Muzička enciklopedija, 3. zv., OrŽ, Jugoslavenski leksikografski zavod, Zagreb 1972, str. 505; Muzika i muzičari u NOB, SOKOJ-SUMUJ-SUMPI-SUOUJSOREUJ, Beograd 1982, str. 322; Muzika iz bodljikavih žica (Zbornik Sečanja), Savez udruženja muzičkih umetnik Jugoslavije, Beograd 1985, str. 244-45; Rijavec A., Slovenska glasbena dela, DZS, Ljubljana 1979, str. 286-98; Rijavec A., Twentieth Century Slovene Composers-Slovenische Komponisten des 20. Jahrhunderts, Edicije Društva slovenskih skladateljev (Ljubljana in Musikverlag Hans Gerig) Köl 1975, str. 75-77; Slovenski gledališki leksikon, III. del, Knjižnica Mestnega gledališča Ljubljanskega, 58. zv., Ljubljana 1972, str. 693-94.

Nove knjige

Nova zbirka Prešernove družbe

POGUBNA LE USTVARJALNA STISKA

V časih, ki niso naklonjeni ne knjigi in ne založništву, so po besedah glavnega urednika in upravnika Prešernove družbe, Ivana Bizjaka, vseeno pri družbi našli toliko poguma, da so stopili na novo pot - izdali novo zbirko z naslovom *Spomini in pričevanja*.

Ljubljana - "Nekateri so pričakovali, da nas bo pobralo. Samo ustvarjalna stiska bi nas lahko "nesla", je novi zbirki na pot povedal Ivan Bizjak in še, da je namenjena "širokim" ljudem in pogledom, skratka vsem, ki dobro mislijo o Slovencih in njihovi preteklosti.

Urednik nove zbirke, ki so jo predstavili na tiskovni konferenci prejšnji teden je Janez Kajzer. Kot prve pa so v zbirki Spomini in pričevanja izšle tri knjige naših emigrantov, dveh ameriških izseljencev, Ana Praček Krasne in Ruda Jurčeca, ter Ljubljancana, ki pa je vse življenje ostajal tuj v svojem okolju, Ivana Mraka.

Dvajsetletna je Ana Praček Krasna odšla preko Oceana in se v Združenih državah Amerike izredno zgodaj prebila od eksistencialnih do esencialnih potreb. Takoj je začela pisati, dolgo je bila predvsem novinarka in urednica, nedvomno pa tudi pomembna literarna ustvarjalka. Vojna leta (II. svetovna vojna) so zanjo pomnila vrhunc njenega "nadve plodnega sodelovanja za njen narod, s katerim je neizpodbitno dokazala, da je ena njegovih najboljših hčera". Tako je v spremni besedi k njeni knjigi *Newyorskij razglednik* zapisal Mihail Glavan. Njeni zapisi spominov, ki so nastajali v petdesetletnem obdobju v ZDA in za katere je sama poskrbela, da so skupaj z njo varno prispevali v Slovenijo, kjer je preživel a še petnajst let doma na Primorskem, so globoki pogledi na izseljenstvo.

Čeprav Ivan Mrak nikoli ni bil izseljenec v pravem pomenu besede, je bil vseeno človek, tuj v svojem okolju. Bohem, posebnež, ki si je upal vedno živeti po svojih lastnih normah, čeprav so bile v večnem navzkrižju z ostalim, uveljavljenim in v tabuje ujetim svetom. V svojem avtobiografskem romanu *Ivan O.* ravno ta svet bohemstva natanko poudarja in opisuje. Po mnenju pisca spremne besede Tarasa Kermueraja bi ta knjiga lahko odpirala vrata k boljšemu razumevanju Ivana Mraka.

Prekmurec Ruda Jurčec je bil po pričevanjih eden najbolje izobraženih predvojnih časnikarjev. Že leta 1945 je zapustil Slovenijo, njegova dela pa so bila nezaželena, na listi prepovedanih. Prvi del njegovih spominov in pričevanj z naslovom *Skozi luči in sence* je s prijazno in izčrpno besedo pospremil njegov prvji založnik Ladislav Lenček, ki je to knjigo v treh delih izdal v Buenos Airesu. Ruda Jurčec, pisatelj in razumnik, ki piše duhovito in napeto ter nam razkriva vzroke, ki so pripeljali do sedanjih razmer. Na tej in na oni strani "velike luže". ● M. Peternej

OB NARTNIKOVEM PRIBLIŽEVANJU ZVEZDNI URI

(*Vlado Nartnik: Zvezdne poti, Fondi Oryja Pala, 1991*)

Nartnikova knjiga Zvezdne poti je sestavljena iz petih približevanj zvezdnih ur. Več kot zanimivo je, da je našel tekste, ki (rentgensko) odčitavajo stvarjenje in spremembe na Zemlji. Več kot zanimivo in verjetno, čeprav so upoštevani teksti pisani v »slovenskem« jeziku. Je pa objavljen pred letom dneje, eje! Od lepe Vide do Zarike in Sončice, ki mu služi v pričujoči knjigi samo kot gradivo, in je v njem ogromno prostora za dograjevanje in za dodatne razlage. Lepo Vido si sam razlagam takole: Vida je lahko kotonime v strukturi pomena Luluva, kar pomeni lepa in kot Kajnovo dvojčica pa žena vpleteta v hudičeve igre. Hebrejska Levuda je zvočno že bližja Vidi in Izidi. Po lepoti pa sploh, saj sta se zaradi nje brata pobil. V Zarjici in Sončici vidim spoprijem obeh dvojčic (in Oziris in Seta), samo da v nasilni smrti dosežeta poetenotenje. V besedi Zaratustra je spor pomirjen že za življenja, dvojnost pa lahko razumem kot izkušnjave, ki se projektirajo ob svetu človeku.

Strinjam se z Nartnikom, da biva Atlantida v naših ljudskih pismih, treba pa je upoštevati tudi »postatlantsko« zemljepisno stanje, namreč ocean čez polovico Evrope, do Vzhodne Nemčije, kar se je občutilo tudi na politični ravni, in do naših Julijcev in do Pohorja. (Besedi španski in poljski bi bilo treba povezati z besedo slovenski!) V povezavi med ljudskim tekstrom, ki ima za kontekst rojstne liste slovenskega ljudstva in za naslovne leče superpozicionalne (enigmatične?) sintagme pa epite, upoštevaje še etimologijo, lahko Nartniku brez slabe vesti sledimo v mitološki mrak. (Se neznana »svetost« slovenskega jezika bi marsikaj pojasnila in podkrepila.)

Nartnik se od besede kot besede odmakne. Zapis pesemskega teksta, ki najbrž ni bil takoj zapisan, se mu spreminja v risbo, ki jo je pračlovek ali Predslovenec čutil in nosil v spominu, kar je še več, kot če bi jo vpraskal kot črto v kozmos še nerojene črke. (Sprašujem se, ali so bile potlej črke za zapeti stavki drugačne od črk za zapis vsakdanjega sporočila.)

Ti teksti so se tudi levili, kot predpotopna strašila. Zapis teksta z enotno pisavo za petega in deklamiranega lahko okličemo za nulto stopnjo zvezdne risbe. Ker pa pozornost tudi običajnega bralca »vegetira« tridimensionalno, namreč v kocki narava - družba - človek, je nujno in razumljivo, da je vsaj en Slovenec (Nartnik!) usmeril oko in srce pred trenutek, ko se je človek dokončno ločil od vesolja, in temu trenutku lahko rečemo čas po človeško in oddaljevanje od kozmične resničnosti. Danes samo ugibamo, če nam sploh to pride na misel, kaj je človeka onesrečilo do take mere, da se je zatekel v zemeljsko osamitev, na srečo z nekaj pesmimi v genetskem spominu.

Branje Nartnikovih esejev torej ne bo zgolj užitek, temveč življenska potreba, zato je prav, da ga pravočasno odkrijemo.

Valentin Cundrič

Tehniška založba Slovenije ENCIKLOPEDIJA NEPOJASNJENEGA

Enciklopedija nepojasnjene, ki je izšla pri Tehniški založbi Slovenije, je prva enciklopedija pri nas s področja mejnih znanosti. Magija, okultizem in parapsihologija, pri nas sicer niso neznani pojmi, tako izčrpano, na enem mestu, pa zagotovo še niso bili predstavljeni.

Ljubljana, 13. novembra - Knjigo je leta 1989 natisnila angleška založba Arkana in sodi med temeljna dela o mejnih pojavih znanosti. Pripravila jo je skupina strokovnjakov, ki jo je vodil urednik Richard Cavendish. Ta je k sodelovanju povabil svetovljanca J.B. Rhinea, pionirja s področja parapsihologije, sicer pa vodjo Parapsihološkega laboratorija na univerzi Duke v Severni Karolini. Nastalo je obsežno delo, ki v obliki krajsih ali daljših ilustriranih enciklopedičnih člankov na podlagi empiričnega gradiva (dokumentov, znanstvenih preskusov in literature) pojasnjuje vseisto, kar se "resnim" znanstvenikom danes zdi nemogoče, neverjetno, celo špekulacija in igrackanje. Knjigo so že prevedli v tri jezike: francoščino, nizozemščino, japonsčino in sedaj še v slovenščino.

To terminološko zelo zahtevno delo so prevajali kar trije naši prevajalci: Bogdan Gradišnik, Helena Grandovec in Marinka Vehar, ki so vnesli tudi mnoge nove besede, za katere upajo, da se bodo med bralci, ki bodo enciklopedijo uporabljali, udomačili.

Tehniška založba se je po besedah njihovega urednika knjižnega programa, Draga Bajta, odločila za izdajo enciklopedije predvsem kot dopolnilo poplavljajočih knjig o horoskopih, astrologiji, prikaznih in drugih pojavih na meji resničnega, ki so že navzoče na našem trgu. Nenazadnje pa tudi zato, ker je tudi na Slovenskem vse več parapsiholoških pojavov, zato je nadvse dobrodošel in dragocen poseben dodatek enciklopediji, izpod peresa Primoža Škobereta, ki je tako kot enciklopedija opremil z natančno bibliografijo. ● M. P.

Aleš Debeljak

Petsto let potem

Ko sem v barcelonskem pristanišču prvič "v živo" videl model, narejen po kapitanski ladji Santa Maria, s katero je Krištof Kolumb leta 1492 odjadral v Indijo, pristal pa na obalah Amerike, sem se nekako meglemo zavedel, da je bilo to v resnici prelomno dejanje svetovne zgodovine. Čisto konkretno pa se nisem mogel naučiti drznosti, s katero se je slavni osvajalec podal na pot preko oceana brez zadostnih zalog hrane, natančne navigacije in v ladji, s kakršno danes človek še po Jadranu ne bi plul lahko srca. Vsekakor bo 500-letnica Kolumbovega "odkritja" Amerike namenjena tudi praznovanju mornarjevega poguma. Ampak tudi marsičemu drugemu. Že letos se je bitka za "Kolumbovo podobo" začela v vrsto monografij, razstav, seminarjev, filmov, televizijskih oddaj in drugih medijskih predstavitev, ki se med seboj ostro razlikujejo na načinu, kako vidijo Kolumba.

Kar poglejmo! To znamenito srečanje dveh svetov, Evrope in Amerike, tradicionalno zahodno zgodovinopisje slavi kot proces kolonialnega osvajanja, trgovine in svetovnega pliva Zahoda; ameriški črnici pa opredelijo kot začetek trgovanja s sužnji in razizmoma; prvotna ljudstva Amerike vidijo v Kolumbovem prihodu spočetje genocida, ki so ga belci sistematično izvajali nad Indijanci, hkrati pa bodo le-ti še močnejše spodbijali idejo o "odkritju" Amerike, saj so njihovi predniki živeli na ameriških obalah že pred Kolumbom; Američani italijanskega porekla bodo slavili sina Genove in italijanske renesanse; za Jude leta 1492 - po drugi strani - predstavlja boleč izgon iz dogmatično katoliške Španije, muslimani se greko spominjajo krščanske zasedbe Grenade, s katero se je končala mavrška civilizacija na Iberskem polotoku, kulinarični specialisti gorovijo o blagoslovu koruze, krompirja in sladkorja, ki jih je prinesel Kolumb nazaj v Evropo, itd.

Ena stvar pa je ne glede na mnoge polemike o tem, kateri Kolumb je "pravi", vendar pa povsem očitna. 500-letnica "odkritja Amerike" prihaja ravno v času, ki ga zaznamuje rastoča samozavest mnogih družbenih skupin, ki izhajajo iz različnih, celo med seboj izključujočih se političnih in kulturnih programov. Zato nekateri ustaljeni tradicionalni pogledi ne bodo več vzdržali novih dejstev oziroma novih razlag. Amerika namreč postaja dežela, v kateri bodo belci kmalu v prihodnjem stoletju že manjšina. To pa tudi pomeni, da tradicionalne élite že zdaj ne morejo več zadrževati kritičnega plazu, ki se je usul že pred leti in ki vidi zahodno civilizacijo in bele ameriške koloniste v luči nosilcev zla, ne samo dobrega, kakor so institucije ameriške kulture (šola, mediji, cerkev, filmi) dolgo učile. Evangelij ameriških pionirjev, ki so sledili Kolumbu, namreč ni bil utemeljen samo na iskanju zlata v slavo in čast boga, ampak tudi na puški in svincu. Dokument kulture je seveda vedno tudi dokument barbarstva, kakor pravi Walter Benjamin in morda nikjer ni to bolj očitno kakor prav na primeru "odkritja Amerike". Treba pa je reči, da je ameriška družba ne glede na svoje mnoge silne pomanjkljivosti dovolj pluralistična, da vsaj na ravni izmenjave idej omogoča, celo spodbuja oblikovanje različnih pogledov na Kolumba in potem takem tudi na svet. V ozadju tega pluralizma ni samo zavest, da morajo belci vzeći krito za kolonialno zlo, ampak najpoprej odrešijoča zavest, da razlike prinašajo bogastvo, ki je sicer včasih naporno, vendar na koncu nagrajuje: prek drugih pogledov se nam odpre namreč spremenjen pogled na nas same.

Snežana Špitaler

vse	
kar leze	
vse	
kar gre	
zaradi mene naj umre	
ostani	
ostani samo ti	
da ti bom rekla	
moj	
moj si	

Likovni odsevi

OTOŽNE KRAJINE

V slovenskem likovnem prostoru je slikarka Mirna Pavlovec iz Škofje Loke najbolj znana po izrazito intimitičnih upodobitvah krajin in tihozitij. Z obojimi se umetnica predstavlja na samostojni razstavi v Galeriji Prešernove hiše.

Zimska pokrajina, ki je v neštetih odtenkih zaživila v barvno zadržanih Mirnih podobah, nam včasih skorajda neposredno razkriva, kaj in kako umetnica doživlja. Že sami po sebi dovolj intimni lirični motivi sneženih pokrajin postanejo v umetnici, nekoliko od verističnega prikazovanja odmaknjeni interpretacijski osnova, ki slikarki omogoča opisati svoja čustva.

Slike Mirne Pavlovec so vizualno čiste, skorajda enostavne in obenem žlahtne v svoji izvedbi. Natanko premišljene, rahlo stilizirane kompozicije s pretehtanim razmerjem svetlejših in temnejših delov slike, med katere se vrvajo tenke, otožne vertikale golega drevja, se pogrezajo v leskajočo površino sneženih pokrajin (ali vse pogoste v večernem mraku utisano belino snega). Zimski pejsaži, obščani s hladno, lirično, malce zamegljeno svetlobo, so uglašeni na eno samo tonsko vrednost, vendar pa so zasnežene površine Mirnih platen prekrite s številnimi mehkim, tihami gradacijskimi prehodi, ki jih včasih še dodatno stopnjuje potegi s črtalom, ki sežejo tudi do podslikave. Ta s svojo temejno tonaliteto že tako ali tako proseva izpod snežne beline. Zdi se, da je bela »barva«, ki sicer v sebi nosi največ svetlobe, v Mirnih krajinah (in tihozitijih) našla svojo optimalno formo. Slikarkino odločitev za monokromnost, ki pa to ni, saj v beli barvi omehčani odtenki drugih barv v njenih slikah pridejo še bolj do izraza, bi pogojno lahko primerjali z odločitvijo filmarjev, da bodo dandanes snemali film v črno-beli tehniki. Zaupajo namreč njegovi umetniški moči in sporočilu.

Nestvarne megle objemajo Mirnine zimske krajine, ki jih le včasih režejo linije horizonta ali meje prostorskih pasov, in megla - ne samo klimatska, marveč tudi metaforična - je povzročila, da je realni svet odložil tenično krutih fizičnih zakonov. Lokalni toni so obledeli, omehčali so se tudi trdi obrisi, poleg se je hrup. Toda v teh, na prvi pogled umirjenih, nostalgičnih Mirnih slikah vedno tiči navzočnost nekega svojevrstnega, vseprevevajočega nemira, strašljivosti, mrakobnosti, občutkov, ki noteknike sence švigajo po platu ter hkrati izginjajo, se skrivajo, pa zopet s silovito močjo nenadoma oživijo in stopijo v ospredje.

Od slike do slike se pred nami zrcali slikarkino razpoloženje, ki je podano sicer utisano in sublimno, a je prav zato vsebinsko glasnejše. Ne samo, da ga lahko odkrijemo in začutimo, če slikam prizadeto prisluhnemo, včasih mu lahko določimo tudi povsem konkretno poteze. Slike Mirne Pavlovec nam namreč brez retorike in brez poze in vznesenosti razkrivajo, da je umetnica dojemljiva tako za likovno - impresivne dimenzije motivov kot tudi za njihovo poetično interpretacijo in s tem za izrazno nadgrajenost in izbranost. Povedo nam vse, ne da bi jim bilo treba pokazati vsega.

Damir Globočnik

RAZSTAVA ZMAGA PUHARJA V GALERIJI LIPA

Tudi s samostojno razstavo v Galeriji Lipa je akademik Zmago Puhar potrdil, da je umetnik, ki zna vse spoznanje, spretno vključevati v svoje ustvarjanje.

Še več. Zdi se, da celo vsak drobec dogajanja na posamični sliki nosi v sebi kal nadaljnje razvoja. Prvotni v trdno kompozicijsko shemo ujeti in razumsko skonstruirani motivi so se pri Puharjevih najnovejših delih povsem razpršili v razgibane, živahne in pisane, vendar bolj ali manj enotne abstrakte likovne organizme. Površina slike je pretkana - zdi se, da je skorajda sledno zapolnjena - z gostim prepletom nemirnega barvnega črtovja. Pod igrivo mrežo intuitivno potekajočih linij lahko zaznamo manj dinamično in zato skorajda blažilno učinkujučo podlagu raznobarvnih oblik, ki preprečujejo, da bi Puharjeve slike zadržale barvne prenapolnjenosti zapadle v dekorativno prenasice. Barvne linije in ploskve, ki se med seboj tesno prepletajo, se približujejo robom slike in grozijo, da bodo sele tudi preko njih, zato je likovnik to kipenje zajezil z obrobo v eni sami barvi. Le-ta vrvež v središču voluminizira in ga tudi prostorsko determinira.

Da se je ta nepredmetno zaznamovana izkušnja (vsaj tokrat) spremnila v neposreden vpliv in vir sugestij v nadaljnje ustvarjanju Zmaga Puharja, pričajo tudi slike s figurativno motiviko; ekspresivne podobe človeških obrazov in figur. Umetnik je sicer ohranil enak odnos med barvnimi površinami in linijami, le njihovo ritmično rast je

Gorenjsko srečanje kmetic

Predlagani pokojninski zakon je za kmetico korak nazaj

Zakaj je precej kmečkih dijakov in študentov ostalo brez štipendij? Je bil cenzus previšok?

Adergas, 13. novembra - Aktiv kmečkih žena Cerkle je v sredo pripravil v Adergasu srečanje kmetic z Gorenjskega. Po uvodnem predavanju mag. Marte Ciraj, strokovnjakinje za zaščito rastlin s Kmetijskega zavoda Ljubljana, je namestnica republiškega ministra za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano in republiška poslanka Marija Markeš spregovorila o socialnem položaju kmetov, še zlasti kmečke žene, vodja kmetijsko-gospodinjskih svetovalk v Sloveniji Milena Kulovec o prihodnjem organizirjanju kmetic, seznanila pa so se tudi z novim zdraviliškim priročnikom za kmetia in si ogledale znanimenito velesovsko cerkev in grad Strmol.

Nova zakonodaja s področja socialnega varstva bo po besedah Marije Markeše odpravila ločevanje kmetov na različne vrste (zadružne in nezadružne, organizirane in neorganizirane) in bo vsem, ki se ukvarja s kmetijstvom kot glavnou dejavnostjo, zagotovljala enak obseg pravic kot delavcem. Kar zadeva pokojninsko zavarovanje, naj bi bil z vsake kmetije, ki presega določen katastrski dohodek (mejo bodo še določili), obvezno zavarovan vsaj en družinski član, medtem ko naj bi se ostali sami odločali, ali se bodo zavarovali ali ne. Najnižja pokojninska osnova naj bi zagotovljala polni obseg pravic, sicer pa se bo moral vsak sam odločiti, kolikšen je njegov osebni dohodek in kakšno pokojnino si želi. Polni obseg pravic prinaša poleg pokojnine tudi možnost za pridobitev invalidnine, za rehabilitacijo, za nadomestila pri raznih telesnih okvarah... Z zakonom je predvidena možnost tudi za manjši obseg pravic oz. to, da zavarovanci "plačujejo le leta".

Kako bo za kmete na področju zdravstvenega varstva, je po besedah Marije Markeše še precej nejasno. Z ministrstvom za zdravstvo se dogovarjajo o tem, da bi kmetje plačevali za zdravstvo od katastrskega dohodka in da bi bila s tem za uporabo zdravstvenih storitev zavarovana vsa družina. Za poškodbe pri de-

Mira Primožič iz škofjeloške kmetijske zadruge je dejala, da je predlagani zakon o pokojninsko-invalidskem zavarovanju za kmeta korak nazaj, predvsem pa za kmetice. Na kmetijah, ki bodo presegli določen katastrski dohodek in bodo po zakonu morale obvezno zavarovati enega družinskega člena, se bodo praviloma zavarovali moški, ženske pa ne. Predlagala je, da bi tudi kmetom in kmeticam (podobno kot delavcem) omogočili zavarovanje za polovični delovni čas.

V zadrgah, ki se bodo po novem organizirale predvsem kot gospodarske organizacije in v katerih bo članstvo prostovoljno, ne bo mesta za aktive kmečkih žena. Kmečke žene zato že razmišljajo o tem, da bi ustanovile samostojno, neodvisno organizacijo Zvezo kmetic Slovenije, ki naj bi prek regijskih in občinskih zvez ter odborov skrbila za izboljšanje položaja kmečke žene v družbi, za izobraževanje, za organiziranje strokovnih, družabnih in poslovnih prireditvev... Kot predvideva predlog statuta, bodo redne članice zveze lahko kmetice ter vaščanke, ki bodo to želele, kot izredni člani pa tudi strokovnjaki, strokovne organizacije in drugi.

Mihaela Logar, kmetica in republiška poslanka: "Republiška skupščina ni posebno naklonjena kmetijstvu, je pa zato, ker v njej sedijo predvsem moški, tudi precej protištežno usmerjena. Problem je tudi v tem, ker kmečke žene nismo organizirane in ker nihče ne more nastopati v našem imenu. V sosednji Avstriji so kmetice organizirane v okviru kmetijske zbornice, ministrstvo pa ima tudi poseben odbor za kmetice."

Ilu pa bi bili zavarovani le tisti, ki bi bili pokojninsko in invalidsko zavarovani.

Kako je s porodniškim dopustom za kmetice? "Zakonodaja za zdaj še ni pripravljena, vendar sva s poslanko Marijo Logarjevo dali pobudo za sprejetje takšnega zakona, ven dar je usoda njune pobude v rokah moških, ki prevladujejo v posameznih ministrstvih, v vladu in v skupščini.

do "porodniške" imeli tudi kmetje, če žena ne bi bila zavarovana oz. bi ji njen zavarovanje zagotavljalo manjše plačilo kot možno. Za gospodinje, študentke in druge, ki ne bi bile same zavarovane niti ne po možu, je predlagano, da bi eno leto prejemale v času porodniškega dopusta plačilo, ki bi bilo nekoliko manjše od zajamčenega osebnega dohodka. Ker je pred kratkim precej kmečkih dijakov in študentov ostalo brez štipendije iz zdravstvenih sredstev, je Marija Markeševa pojasnila, da bodo preverili, ali ni bil morebiti cenzus postavljen previško. Če bodo ugotovili, da je bil, in da delež kmečkih štipendistov med vsemi ne ustrezna deležu kmetov in celotnem prebivalstvu, bodo predlagali popravek oz. dodatni kriterij, pri katerem naj bi upoštevali, da večina kmečkih dijakov in študentov vozi v šolo in šola zunaj kraja bivanja. ● C. Zaplotnik

Strokovno - poučni izlet gozdarjev

Gozdarji še naprej odkazujejo

Bled - Delegati centralnega sveta Temeljne organizacije kooperantov Gozdnega gospodarstva Bled in posamezni gozdarji so bili 7. novembra na strokovno-poučni ekskurziji na območju Zgornje Savinjske doline - Gozdnega gospodarstva Nazarje. Ekskurzijo je vodil direktor GG Bled dipl. inž. Dušan Novak. Seznanili so se z organizacijo gospodarstva v zasebnih in družbenih gozdovih, ogledali pa so si tudi posledice lanskih katastrofalnih poplav ter nekaj sakralnih in kulturnih spomenikov.

Slovenska kmečka zveza - ljudska stranka

Manj kmečka in bolj ljudska

"Stranka, ki se deklarira za ljudsko, mora ljudi nagovoriti z dobrim socialnim programom."

Ljubljana, 11. novembra - "Naš cilj je, da Slovensko kmečko zvezo - ljudska stranka spreminimo v stranko, ki bo s svojim programom zanimiva za kmečki in za nekmečki del prebivalstva," je na ponedeljkovi seji gospodarskega sveta SKZ-LS dejal njegov predsednik Zvonko Ivanušič in poudaril, da so bili v stranki pred odločitvijo, kako naprej: ali kmečko zvezo "preleviti" v kmečki sindikat in dopustiti, da se sedanji člani včlanijo v druge politične stranke, se zdržati s katero od strank in delovati, kot, na primer, deluje avstrijska ljudska stranka ali italijanska krščanska demokracija, ali jo spremeniti v ljudsko stranko, ki bo v osrednjem delu programa imela kmetijstvo in bo sicer zanimiva za kmete in nekmete. Ker so se v stranki že odločili za zadnjo možnost, je bilo tudi razumljivo, zakaj je gospodarski svet stranke na ponedeljkovi seji obravnaval zasnovno program SKZ-LS ter vsebinsko splošnogospodarske in razvojne politike.

Novi (dopoljeni) program kmečke zveze bo v prvem, osrednjem delu vseboval splošno gospodarsko in razvojno politiko (proračun in davki, trg, cene, carine, lastnina in upravljanje, kreditno-denarna politika itd.), v drugem in tretjem delu kmetijstvo in gozdarstvo, nato pa tudi vprašanja lovstva in ekologije, regionalnega razvoja in urejanja prostora, zdravstva in sociale, mladinske, družinske, ženske in zunanje politike... Prvi del, v katerem obravnavajo splošno gospodarsko in razvojno politiko, so razdelili že bolj podrobno. Zavzemajo se za to, da bi v davčno zakonodajo vnesli razvojne spodbude, da bi hkrati z zmanjšanjem stroškov države znižali tudi davčne in prispevne stopnje, da bi v slovenski bančni sistem vnesli konkurenco, da bi devizne varčevalce, ki imajo devize na računih bank, obravnavali kot razlašcence in da bi jim denar zagotovili iz odškodninskega sklada ali iz drugih virov. Kar zadeva trg, cene in carine, mora Slovenija sprejeti antimopolno zakonodajo, s katero bo preprečeva-

poudarila, da bi bila še najboljša rešitev, če bi vsi, ki so pokojninsko in invalidsko zavarovani, plačevali določen znesek tudi za pravico do porodniškega dopusta in otroškega varstva. V zakonu bi bilo po mnenju Markeše treba predvideti možnost, da bi pravico

Bodo kmetice brez porodniškega dopusta?

"Ko sem po rojstvu otroka ležala še nekaj dni v sobi porodnišnice skupaj s še tremi ženskami, me je presenetilo, ko je medicinska sestra dejala, da smo tri zavarovane, ena pa ne, ker je kmetica. So kmečke žene drugačne od drugih, sem se tedaj vprašala."

Tako nekako je na srečanju gorenjskih kmetic v sredo v Adergasu pripovedovala ena od udeleženek srečanja, ki ni kmetica, je pa kmečkega rodu in dobro razume težave kmečkih žen.

Kmečke žene v Sloveniji so bile v primerjavi z delavskimi dolgo časa v neenakovrednem položaju. Delavske so imele pravico do porodniškega dopusta in do plačila "porodniške", kmečke pa ne. Šele ko je Zadružna zveza Slovenije sklenila samoupravni sporazum s skupnostjo zdravstvenega in otroškega varstva, so to pravico dobile tudi kmetice, vendar le iz tistih zadrug, ki so "pristopile" k sporazumu.

Ker bo sporazum z novim letom prenehal veljati, se sprašujejo, ali jim bo s tem "ugasnila" tudi pravica do porodniškega dopusta? In ker se otroci rojevajo neodvisno od zakonov in predpisov in ker se bodo rojevali tudi na dan pred novim letom in na dan po njem, zahtevajo, da bi odgovor na vprašanje dobile že danes ali vsaj jutri, pojutišnjem...

Samoupravljanja je konec, zato novega samoupravnega sporazuma ni mogoče podpisati, mogoče pa je (po hitrem postopku) sprejeti zakon, ki bo opredelil pravico in določil načine zbiranja. Poslanki Marija Markeševa in Mihaela Logarjeva sta sicer že dali pobudo za sprejetje takšnega zakona, vendar je usoda njune pobude v rokah moških, ki prevladujejo v posameznih ministrstvih, v vladu in v skupščini.

In k bodo moški reševali problem porodniškega dopusta za kmečke žene, bi bilo dobro, da bi kmetice v vsem izenčili z delavkami - tudi v možnosti, da pravico do dopusta in do "porodniške" zaradi razlike v plači prenesejo tudi na moškega. ● C. Zaplotnik

MEŠETAR

Po koliko so sadike sadnega drevja in drugega v sadni drevnici in v vrtnariji Kočne Kamnik na Ekslerjevi 6 v Kamniku?

vrsta sadike	cena (v SLT)	vrsta sadike	cena (v SLT)
jablana	130	rdeči ribez	60
hruška	200	črni ribez	130
sliva	180	malina	30
marelica	250	kosmulja	100
breskva	180	ameriška borovnica	250
češnja	180	lešnik	100
višnja	180	josta	60
robida	60	vrtnica	89

* * *

Odkupne cene živine, ki so v škofjeloških Mesoizdelkih, podobno pa tudi v drugih družbenih klavnicah na Gorenjskem veljajo od 23. oktobra dalje, so že stare. Živila je nameč od ponedeljnika, 11. novembra, spet dražja, tokrat za deset odstotkov. Da se je hkrati podražilo meso in mesni izdelki v mesnicah in trgovinah, pa verjetno že ni treba posebej poudarjati.

Poglejmo nove cene!

vrsta živine — kakov. razred	cena (v SLT/kg)
živa teža	
meso	
MPG — mlado pitano govedo:	
extra	89,60
I.	83,32
II.	75,60
zunaj kakov. razreda	67,20
Ostalo (starejše) govedo:	
I.	57,20
II.	52,00
III.	47,32
zunaj kakov. razreda	41,60
teleta	105,00 in več
prašiči	80,00 in več

Naj še povemo, da je plačilni rok za oddano živino 15 dni.

* * *

Kakne so cene krmil, gnojil in orodja v poslovalnici Kmetijske zadruge Škofja Loka v Lučinah?

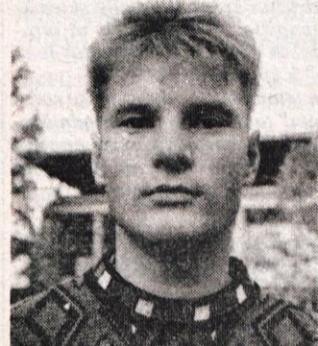
vrsta materiala	enota	cena (v SLT)
krmila:		
TEL pit 1	kg	13,10
TEL pit 2	kg	12,65
KJ	kg	12,75
TEL starter	kg	16,00
KN	kg	15,00
pšenična krmilna moka	vreča (35 kg)	207,20
pšenica	kg	8,76
koruzna krmilna moka	kg	6,99
koruza v vrečah	kg	12,79
koruza — razsuta	kg	9,80
pesni rezanci	kg	11,25
gnojila:		
KAN	kg	6,73
NPK 10-30-20	kg	18,25
orodje:		
gozdarska sekira (široka)	kos	345,00
sekira (1 kg), nasajena	kos	240,00
sekira malarin	kos	330,00
lopata	kos	301,80

Ciril Rozman

Andrej Miklavc, član škofjeloškega Alpetoura, je trenutno naš najboljši slalomist

Najprej v finale, nato točke

Kranj, novembra - Slovenska moška smučarska reprezentanca je že drugo leto zelo mlada. Tekmovalci si šele utirajo pot v svetovni vrh. Medtem ko je Mitja Kunc v veleslalomu na lestvici FIS na 16. mestu (in bo v začetku sezone zaradi poškodovanega Norvežana Kjusa nastopal celo v prvi jakostni skupini) ter Gregor Grilc (član Triglava iz Kranja) na 22. mestu FIS lestvice, imajo naši tekmovalci v slalomu precej slabše položaje. Vendar pa je dober trening porok, da se že v novi sezoni začno približevati najboljšim. In prav Andrej Miklavc, enaindvajsetletni smučar iz Dorfarjev ima, kot kažejo prvi rezultati in kot napoveduje trener Matjaž Kranjc, največ možnosti za to. Te dni je že na treningu v ZDA, pred odhodom pa smo ga poprosili za pogovor.

Andrej Miklavc

Letos si prvič v moški A reprezentanci, tako da sta bila polette in jesen gotovo predvsem v znamenju treningov.

"Ker sicer študiram na Fakulteti za šport, sem se letos moral ponovno vpisati v drugi letnik, saj nisem uspel zadovoljiti pogojem za sprejem v tretji letnik. Letašnje pripravljalno obdobje je bilo namreč zame dosti bolj obsežno. Začeli smo zelo zgodaj, deset "slalomskih dni" smo imeli že aprila in junija, kjer smo delali predvsem s poudarkom na tehniki. V začetku julija smo imeli kratek odmor, konec julija pa smo začeli s kondicijskimi pripravami. Nato smo odpotovali na snežni trening na Novo Zelandijo. Tam smo optimalno trenirali osemnajst dni. Tako, kljub temu da smo imeli zadnje dneve nekaj težav z vremenom, nismo veliko izgubili in smo dobro pripravljeni."

Trener Kranjc pravi, da med slalomisti v letošnji sezoni največ pričakuje ravno od tebe, ki da si najbolje pripravljen. Morda je to določeno breme zate?

"Težko je reči, kdo je najboljši, saj je Klemen Bergan po FIS točkah pred mano. On je na štirinosemdesetem, jaz pa na petinosemdesetem mestu. Le da je on v A2 reprezentanci. Res je, da sem imel največkrat najboljše čase v slalomu, večkrat pa je bil to tudi Gregor Grilc. Vsekakor pa pričakovanja trenerja zame niso breme, temveč iziv, saj vem, da slovensko moško smučanje že nekaj časa nima kvalitetnega mladega tekmovalca. Tako je sedaj vse odvisno od nas mladih reprezentantov, kaj bomo naredili."

Trenerji načrtujejo, da bi do Lillehammerja, do olimpiade leta 1994, lahko imeli udarno moško vrsto. Kaj pa tekmovalci pričakujete od te sezone, ko praktično večina smučarske javnosti stavi bolj na dekleta?

"Dekleta imajo iz prejšnjih sezon dobre rezultate, zato je pred njimi gotovo lažji začetek sezone. Fantje pa se zaenkrat "prebijamo". Na vsaki tekmi posebej se bomo morali dokazovati in se skušali uvrščati čim bolj."

Kakšne pa so tvoje želje v novi sezoni?

"Do sedaj sem na svetovnem pokalu štartal le dvakrat in zaenkrat se mi še ni uspelo uvrstiti v finale. Zato je zaenkrat zame prvi cilj uvrstiti v finale, potem pa uvrstiti med dvajset in kasneje tudi prve točke. To pa je tudi "norma" za nastop na olimpijadi. Možnosti za to imam, vendar pa bo seveda naloga uvrščanja za točke, tudi zaradi slabše startne številke, težavnejša. Več možnosti imam seveda v evropskem pokalu, kjer upam, da bom dosegal točke poleg slaloma tudi v veleslalomu in superveleslalomu." ● V. Stanovnik

Nove edicije Planinske založbe Slovenije

Poleg planinstva tudi kajakaštvo

Ljubljana, 12. novembra - Predsednik založniškega odbora Tomaz Banovec je predstavil dopolnjeno izdajo Vodnika po planinskih postojankah Slovenije, novi Kajakaški vodnik, ponatisje planinskih kart in stenska koledarja PZS za leto 1992. Na tiskovni konferenci je predsednik PZS Andrej Brvar ocenil letošnjo sezono in predstavil nekatere načrte planincev.

Vodnik po planinskih postojankah Slovenije v nakladi 10.000 izvodov izpred dveh let je v celoti posel, zato je avtor Jože Dobnik pripravil dopolnjeno in popravljeno izdajo v 3000 izvodih. V besedilo je vnesel podatke o treh novih postojankah, spremenjenih imenih koč, povečanih zmogljivosti, zamenjavah upravljalcev in novih telefonih. Glede na potrebe bo tretja izdaja tega vodnika verjetno nared čez dve leti, Planinska založba pa že pripravlja izdaji prenovljenih vodnikov po Kamniških Alpah in Slovenskih planinskih poti.

Pomembna novost založbe je Kajakaški vodnik, ki ga je ustavil Filip Bizjak. Kot je dejal predsednik založniškega odbora Tomaz Banovec, so razni tehnološki športi v naravi prisilni k sružu tudi planincem, zato bodo podprtji projekti za izdajo podobnih vodnikov, na primer, za gorsko kolesarjenje ali za jadralno padalstvo. Ljubiteljem narave bosta prisa prav tudi ponatisje kart vzhodnega dela Julijskih Alp in Triglavskega narodnega parka. Tako planinci kot alpinisti pa se bodo razveselili koledarjev za leto 1992 z motivi domačih gora in tujih osemčakov.

Predsednik PZS Andrej Brvar je letošnjo poletno sezono očenil kot eno slabših - obisk je glede na leto poprej upadel za okrog 20 odstotkov, zaslužek pa še precej bolj, vendar je napovedal boljše obete za prihodnje zaradi spremembe režima na meji in novih dogovorov z Avstrijo in Italijo ter tudi s Hrvaško o prehodih mejne s planinsko izkaznico. Člani PZS - poslej so tudi člani mednarodnega planinskega združenja UIAA - naj bi od leta 1993 uporabljali novo izkaznico s spremenjenim znakom. Letošnje dosežke pa bodo planinci razglasili na dveh svečanostih; 7. decembra najbolj prijeten planinski dom in sredi januarja najuspešnejši alpinisti. ● S. Saje

Zmagovalca Jelovica II in Zdravstveni dom

Škofja Loka - V športni hali Poden v Škofji Loki je bil to soboto in nedeljo zaključni turnir za moške in ženske ekipne v namiznem tenisu, na 11. DŠI Škofje Loke. V organizaciji namiznoteniskoga kluba Kondor, ki mu je bila vsa leta doslej zaupana prireditev, je nastopilo 12 moških in 9 ženskih ekip.

Pri ženskih ekipah je brez težav naslov osvojila ekipa Zdravstvenega doma, pred Elektromotorji, LTH in Odejo.

Pokrovitelj tekmovanja ELEKTROMOTORJI je za najboljše namenil lepe pokale. Ob koncu je bila želja vseh, nasvidenje na 12. DŠI Škofje Loke.

Janez Starman

Končala se je alpska liga v hokeju na ledu

Gorenjski derbi Jeseničanom

Acroni Jesenice : Bled Promolinea 10:2 (3:1, 0:0, 7:1)

Torkova tekma na Jesenicah je bila zadnja predstava v letošnji alpski ligi za gorenjski ekipi Acroni Jesenice in Bled Promolinea. Jeseničani so v končnem vrstnem redu z osemnajstimi točkami zasedli šesto mesto, Blejci pa z šestimi točkami deveto. Foto: J. Cigler

Jesenice - Dvorana Podmežalka, gledalcev 2000, sodniki: Moschen, Gasser in Lonardi (vsi Italija). Strelci: 1:0 Varnavski (Povečerovski, Jug) 9. minuta, 2:0 M. Smolej (S. Pretnar) 10., 2:1 Anfjorov (Stolbun, Rožkov) 19., 3:1 Razinger (Varnavski) 20. 4:1 Varnavski (M. Smolej) 41., 5:1 Varnavski (Po-

večerovski) 47., 5:2 P. Klemenc 48., 6:2 M. Smolej (Crnovič) 51., 7:2 Razinger (Mlinarc, Borisov) 53., 8:2 Suvak (Crnovič, Jug) 53., 9:2 Varnavski (Varjanov, Povečerovski) 55., 10:2 M. Smolej (Crnovič) 57.

Kazenske minute: Acroni Jesenice 2, Bled Promolinea 0. Od Gorenjskega derbia alpske

V ekipi Živila Naklo brez sprememb

Kranj, 13. novembra - Ker mnoge ob izteku jesenskega dela prvenstva zanima, kaj bo z ekipo Živil Nakla, ki Gorenjsko uspešno zastopa v SNL, saj so se razširile govorice, da Taneski odhaja, prihaja pa sovjetski igralci, smo o tem povprašali Borisa Križaja, kapetana ekipi. "Povem lahko, da zaenkrat v ekipi ne načrtujemo sprememb, da nihče od igralcev ni rekel, da namerava zapustiti moštvo. Je pa res, da potekajo pogovori o okrepitev iz Sovjetske zvezde, vendar pri tem ne sodeluje Bojan Križaj, ampak smo imeli pogovore s trenerjem hokejistov Bleda Rudijem Hititem. Morda se nam bo spomladji že pridružil kdo od russkih nogometnikov, vendar dokončno še ni nič," pravi Boris Križaj.

Sicer pa nogometisti Živil Nakla to nedeljo, 17. novembra, ob 13. uri na domačem igrišču pričakujejo ekipo Eurospektra iz Ljubljane. V boju za vrh lestvice pa si ponovno želijo podpore navijačev. ● V. Stanovnik

Blejske odbojkarice zmagujejo

Bled, 14. novembra - Odbojkarice Bleda, ki so v tretjem kolu slovenske lige zabeležile novo zmago pri ambiciozni ljubljanski ekipi Partizan Tabor, so soboto doma gostijo solidno ekipo Celja. Ta je v tretjem kolu v gosteh odpravila ekipo Kočevja, zato se v soboto ob 17. uri v blejski telovadnici osnovne šole obeta kvalitetna odbojkarica predstava. Igralke pričakujejo veliko gledalcev in prijetno navijaško vzdušje. Vstopnine ni. ● Štefan Udrik

Rokometnice Kranja napovedujejo zmago

Kranj, 14. novembra - Konec tedna, v soboto, ob 19.30 uri rokometnice Kranja, ki so edine predstavnice Gorenjske v slovenski super rokometni ligi, doma gostijo ekipo Primoža. Po nesrečno izgubljeni tekmi v Ljubljani, ko jim je do izenačenega rezultata manjkal le gol, so tekmovalke še bolj zagrizeno trenirale in pravijo, da v soboto zagotovo računajo na novo zmago. Seveda pa si želijo tudi podpore s tribun. ● V. S.

Najboljši športnik Gorenjske

Glasovnice prihajajo

Generalni pokrovitelj: Živila - gostinstvo, turizem, trgovina

Dobro nas poznate: čeprav nismo napisali natančnega naslova, kam pošiljati glasovnice, ste se množično odzvali. Na naši prvi naslov (Gorenjski glas, Moše Pijadeja 1, 64000 Kranj - Za Stotink in Izbor) je prišlo že nekaj sto glasovnic. Največ glasujete za Francijijo Petka, Natašo Bokal, Barbaro Mulej, Branka Mirta, med ekipami pa za Acroni Jesenice in nogometnike Živila - Nakla. Vendar, vse je še odprtto, naša glasovnica bo še objavljena, vaše glasovne pa bodo zbirali tudi na vseh gorenjskih lokalnih radijskih postajah. Tokrat pa naj vas spomnimo, da so dobre športnice tudi košarkarice Odeje Marmorja, košarkarji Triglava, rokometnice Kranja, balinar Pavel Fende, plavalka Alenka Kejzarjeva, pa hokejisti Bleda, odbojkarice Bleda.....

Prireditev "Izbor 91" bo nepreklicno na srečen dan - v petek, 13. decembra! Za vse, ki glasujete, so pripravljene bogate nagrade, prireditve pa ne bi bila mogoča brez naših pokroviteljev: Alpetour - Potovna agencija, podjetje Creina, kmetijska mehanizacija, Gorenjska predilnica - Lokateks, U - Sistem Bojan Udovič iz Prebačevega, Tinex - gradbeni materiali, Zebra - trgovina na debelo, Jeans club - Petrič in številni drugi. Spored prireditve obeta številne goste, pevce, ansamble, pospešeno pa deluje tudi naša žirija. Ne pozabite - prvi bomo razglasili tudi sponzorje in športni podvig leta.

STOTINKA - GORENJSKI GLAS - RADIO KRAJN -

STOTINKIN IZBOR 91

SPORTNIK

SPORTNICA

EKIPA

IME, PRIIMEK, NASLOV

RADIO TRIGLAV - RADIO ŽIRI - STOTINKA

Uspešno tudi mladi

Starejši pionirji Jesenic so v nadaljevanju prvenstva Slovenije v Vevčah premagali Slavijo z rezultatom 14:1, mlajši pionirji Jesenic pa so doma premagali vrstnike iz Zagreba z rezultatom 5:1. V nadaljevanju mladinskega prvenstva Slovenije sta se v gorenjskem derbiju v Kranju pomorili ekipi Triglava in Jesenice. Zmagali so Jeseničani z rezultatom 9:0. Vroče pa je bilo v nadaljevanju članskega slovenskega prvenstva. Na Jesenicah je gostovala celjske Cinkarna, ki je letos okrepljena s štirimi igralci iz SZ, vendar se mladi Jeseničani niso ustrashili. Zmagali so z rezultatom 5:4, kar je lep uspeh. ● B. r.

lige je 2000 gledalcev v dvorani morda pričakovalo več. Ker tekma ni odločila o bistvenih spremembah obeh moštov na lestvici skupine B, so mnogi pričakovali bolj prestižen boj, z manj nervoze in taktiziranja.

Tekma je pokazala, da so Jeseničani klub manjši krizi v zadnjem času, še vedno bolj izkušeni. To je prišlo do izraza predvsem v zadnji tretjini, ko so tokrat ne najbolj zanesljivemu Dominetu Lomovšku naslušali kar sedem golov.

Trenerja sta po tekmi povedala: Vladimir Krikounov, trener Acroni Jesenice: "Igro smo podredili igralcem Bleda in taktika se nam je obrestovala z

visoko zmago. O sami alpski ligi pa lahko povem, da smo povsem zadovoljni. V prvem krogu smo sploh igrali odlično, v drugem nekoliko manj, saj bi z nekoliko boljšo igro in tudi z nekaj več srečo osvojili še nekaj točk."

Rudi Hiti, trener Bleda Promolinee: "Igra ni bila najboljša, v tretji tretjini so naši igralci po visokem vodstvu povsem popustili. Nekaj golov smo dobili neposredno pred vratarjevim prostorom. Za alpsko ligo lahko rečem, da je trem slovenskim klubom omogočila kvalitetni stik s tujim hokejem. Mi smo glede na možnosti štartali na 9. mesto. Doma smo igrali dobro, na gostovanjih pa smo se trudili za kar največji odpor."

J. Rabič

Mladi igralci, med njimi tudi dešno krilo Acroni Jesenice Sašo Pretnar, so si v alpski ligi nabrali pomembne izkušnje za letošnje državno prvenstvo Slovenije, ki se začenja 26. novembra. Blejci na prve tekme gostujejo pri Triglavu v Kranju, Jeseničani pa pri Olimpiji.

Območna članska liga - zahod

Žiri: nedelja, 17. novembra, ob 13. uri: Alpina Žiri - Tabor Jadran

Kranj: nedelja, 17. novembra, ob 13. uri: SPZ Triglav Vodice

ROKOMET

Slovenska super rokometna liga - ženske

Kranj: sobota, 16. novembra, ob 19.30 uri: Kranj - Primož

Republiška liga - moški

<p

ODMEVI

Zaradi čedalje večjega zanimanja bralcev za sodelovanje v rubriki Odmevi in Prejeli smo, priporočamo, da prispevki niso daljši od dveh tipkanih strani (60 vrstic). Le tako lahko zagotovimo pravčasno objavo čimveč pisem. Uredništvo si pridržuje pravico, da predolge prispevke ustrezno skrajša tako, da ni bistveno okrnjenja vsebina sporočila oziroma, da zavrne objavo. Vsi prispevki morajo biti podpisani s polnim imenom in naslovom.

Uredništvo

Bleiweisova ulica

Odločitev Sveta in Zbora kranjanov KS Vodovodni stolp, da zavračajo predlog, da se Cesta JLA preimenuje v Bleiweisovo ter reakcija Rastka Tepine Gojenjskem glasu sta me spomnili na obup Črtomirja Zorca, ki je ob vseh svojih predlogih včasih pomisli, da ljudje, ki odločajo, sploh ne znajo brati in razmišljati. Mar sodijo med takšne tudi ljudje v KS Vodovodni stolp in Rastko Tepina?

Ker je v zadnjem času kar precej razprav o poimenovanju, povzeman, kaj sem pred časom pisal o tem v daljšem zapisu o nedavno umrlem Črtomirju Zoru. Morda pa bodo »tisti, ki ne znajo brati«, morda tokrat le kaj deteli. Poglejmo, kaj je povedal Črtomir Zorec.

Dolg do oceta slovenstva

Črtomir Zorec je večkrat predlagal, da bi nekatere kranjske ulice preimenovali po zaslужnih domačih ljudeh. Žal brez vidnega uspeha. Kot bi bili ljudje, ki o tem odločajo, brez prav vsakega kulturnega smisla in spoštovanja do mesta, v katerem živijo. Človek včasih že pomisli, ali sploh znajo brati. V ta sklop sodi tudi morda največja krivica, ki jo je Kranj kdajkoli naredil svojemu prebivalcu, ki je izšel iz družbe, ki je praktično začela razvijati kranjsko industrijo (takrat je sicer še šlo za rokodelstvo). Tako »oce slovenskega naroda« dr. Janez Bleiweis, kot njegova rodbina Pleiweisovih, sta v Kranju pozabljena.

Bleiweis je bil rojen v Tavčarjevi ulici. Tam je sedaj plošča, za to je poskrbel dr. Srdjan Bavdek. Naša politična smer je bila takšna, da smo morali nekaj prekleti in Bleiweisa smo preklenili in mu vzeli ulico, ki se je že imenovala po njem...«

V šoli pa smo se učili, kako je bil Prešernov smrtni sovražnik. »Ne. Sploh ni bil. V resnici je Prešernova celo zdral. Bil je namreč tudi zdravnik, ne samo živinazdravnik. On je hranil njegove rokopise, objavljal njegove pesmi v Novicah. Slika o njem je posledica tiste črno-bele slikanice...«

Konec koncov je on poskrbel tudi za postavitev Prešernovega nagrobnika v Kranju.

»Seveda. Tudi za nagrobnik... Kopitar je sedaj rehabilitiran, predvčerajšnjem je bil rehabilitiran Krek. Bleiweisa moramo tudi rehabilitirati. Saj smo mu tudi v Ljubljani vzeli ulico, v Zagreb pa njegova ulica obstaja. Bil je politični vodja Slovencev. Takrat še nismo bili klerikalci in liberalci. Bili smo samo Slovenci pa Nemci in nemčurji. Oče slovenskega naroda se je imenoval. To je bil njegov častni naziv.«

»Kranj bi moral biti ponosen, ker gre tudi za začetnik kranjske tekstilne industrije. Bleiweis izhaja iz rodbine Pleiweis. Črko P je zamenjal z B. Včasih so si ljudje to sami uredili. Pleiweis je bil sonetični Pleibes, torej svitčnik. Plajbes se je tudi pri hiši po domače reklo.«

Pleiweisov rod

Črtomir Zorec je natančno raziskal Pleiweisov rod. »Začetnik kranjske veje Pleiweisov je bil Nikolaj Pleybes iz starega kmečkega rodu pod Storžičem (v zemljiških knjigah je že leta 1609 zapisan njegov prednik Simon Pleybes s Trstenika). Nikolaj Pleybes se je rodil sred 18. stoletja, zapustil rodni dom »pri Frjanu« na Trsteniku in se kot izvezban tkalec naselil v Kranju. Marljin, spreten in podjeten mož je že leta 1978 kupil hišo, ki še danes stoji na Tavčarjevi ulici 25 (po domače »pri Sprajcarju«), v kateri je leta 1806 tudi umrl.

Hišo in obrt je prevzel sin Valentijn, Balant. Balant je bil predvsem trgovec in podjetnik. V Kranju mu je uspelo urediti prvo tovarnico odej - kocarijo. V okolici Kranja mu je delalo zanj okoli sto pred in to poleg odej tudi raševino in grobe vrste sukna. Ta tkalska delavnica torej pomeni začetek kranjske tekstilne industrije, ki sta se ji kasneje priključila še Florjanova kocarija in Pirčeva barvana.

Uspehi so Pleiweisovim omogočili, da so v naslednjih letih kupili v soseščini, pretežno v takratni Svinjski ulici, še nekaj hiš. Skupno so imeli v lasti kar sedem meščanskih hiš.

Valentin Pleiweis je imel pet sinov (Janez, Konrad, Valentin, Jožef in Franc) in hčerko Marijo. Ko se je Valentin leta 1849 preselil v Ljubljano, je prepustil kranjsko trgovino in podjetje sinnu Konradu.

Oče slovenskega naroda

Zorčeve ugotovitve, predvsem pa pogledi na dr. Janeza Bleiweisa (oba šolana sinova, Janez in duhovnik Jožef, sta si nadela jezikovno točnejši priimek Bleiweis) morda že popravljajo velikansko krivico, ki jo delamo Slovenci prav gotovo enemu izmed največjih sinov, ki so mu v času življenja pridali častni naziv »oce slovenskega naroda«. V svojih črnobelih presojah, ko

smo tja do prazgodovine opredalčili, kaj naj se in kaj naj se ne ujema »z našo stvarnostjo«, smo postavili dr. Janeza Bleiweisa na črno stran in ga očrnili kot velikega nasprotnika Prešerna, človeka, ki naj bi bil vdan oblastem...

Janez Bleiweis je na Dunaju doktoriral iz živinazdravilstva in tudi iz sodne medicine (iz tega področja je napisal kar enajst strokovnih knjig). Leta 1828 je postal tajnik Kmetijske družbe, urednik Novic in predsednik Slovenskega društva v Ljubljani. Leta 1881 je bil povzidan v plemiški stan z naslovom Vitez Trstenški, torej po kraju, od koder so izvirali Pleiweisovi in se ga niso nikoli sramovali.

Bleiweis in Prešeren

Zorčeve ugotovitve gorovijo o precej drugačnih odnosih med dr. Janezom Bleiweisom in dr. Francetom Prešernom, kot smo jih vajeni.

V Kranju je bila v tistih časih navada, da so ob večerih in nedeljah dopoldne posedali po klopih pred hišami. Tako sta pogosto posedala skupaj na klopi v Svinjski ulici pred sedanjo Tavčarjevo 25 oba velika Slovenca. Bila sta prijatelja, saj sta se ti-kala. Njuni pogovori so ostali v izročilu tudi zaradi iskrivosti, zato katere se je okoli njiju nabralo večkrat več meščanov.

O odnosih govori tudi ohranjeni sporocilo, da je dr. Janez Bleiweis skupaj z baronom Antonom Zoisom obiskal Prešerna v zadnjih mesecih življenja in mu poleg raznih kulinaričnih dobrot prinesel tudi sto goldinarjev od Slovenskega društva kot podporo v stiskah zaradi bolezni. Ker so vedeli, da »ponosni Ribiči nití v skrajni sili ne bi hotel sprejeti podpore, ga je Bleiweis pomnil, češ da prinaša le del izkupička od prodanih Poezij.«

Kranjski dolg

Ob prikazovanju o rodbini Pleiweis ne moremo mimo Mirka Pleiweisa, ki so mu še živemu postavili v Selcah pri Crikvenici spomenik. Na spomeniku je vklesano: »Dvajsetega aprila 1941, v času vdora fašističnih okupatorjev v našo državo, je kapetan bojnega broda Mirko Pleiweis s svojimi mornarji uničil na tukajšnji obali vse vojaške in pristaniške naprave Komande primorske obrambe v Selcah, da ne bi prišle v roke sovražniku - italijanskemu okupatorju.«

Mirko Pleiweis je izročil Črtomirju Zoru oziroma Kranju in Prešernovemu spominskemu muzeju nekaj pomembnih dokumentov pod določenimi pogoji. Kranj svojega dolga (še zdaleč ne samo zaradi listin) vsaj doslej še ni izpolnil, kljub stalnim takšnim predlogom Črtomirja Zorca. Ob prevzemu listin je bilo izrečeno, naj pesnik spominski muzej poskrbi za ohranitev in konservijo nagrobnika Pleiweisove rodbine in imenovanje dela Tavčarjeve ulice po začetniku kranjske tekstilne industrije Valentinu Pleiweisu (1785 - 1866).

Kranj svojega dolga še ni izpolnil.

Ne sramotite Kranja

Toliko o Zorčevih pogledih na Pleiweisove oziroma dr. Janeza Bleiweisa. Ne gre za nič novega. Vse je bilo že objavljeno. Upam, da jih bodo zaskrbljeni vodilni v KS Vodovodni stolp in Rastko Tepina nad tem, ker se ne upoštevajo njihovi sklepi, vsaj tokrat prebrali. Kot prebivalci KS Vodovodni stolp pa bi rad sporočili še eno vsaj za nekatere očitno novost: z dejavnostjo KS po mestih se ukvarja povsod skupinica ljudi, ki imajo za to veselje, pravljivost in čas. Vsa čast in priznanje njim, vendar niso pooblaščeni v imenu vseh prebivalcev sprejemati kakršnihkoli zaključkov, ne glede na to, pod kakšnimi nazivi se podpisujejo. Vesel sem, da občinska komisija za imenovanje in preimenovanje naselij in ulic ni nasedla ljudem, ki se, kot kaže, še vedno sramujejo največjega Kranjčana vseh časov: dr. Janeza Bleiweisa. Upam, da tudi ne bodo nasedli odborniki SO Kranj in da se bo tudi Rastko Tepina vsaj tokrat vzdržal svojega že tradicionalnega NE. Vse skupaj vas prosim: Ne sramotite Kranja!

Peter Colnar

Zajedljiv do Iskre

Predvsem zaradi dolgoletne povezanosti z Iskro se cutim dolžnega Iskri, predvsem pa Iskrašem, povedati nekaj več o svoji »zajedljivosti do Iskre«.

Moja povezanost z Iskro se začne z zaposlitvijo mojega očeta Friderika Smuka v Iskri leta 1952, kar je med drugim omogočilo naši družini prezivjetje in šolanje mojemu bratu in meni. V tretjem letniku študija mi je Iskra dala stipendijo za študij na strojni fakulteti. Med študijem mi je omogočila opravljeni prakso. Po študiju sem petnajst let delal v Iskri - Stikala in v tem času spoznal mnogo sposobnih, delavnih in poštenih ljudi, pa tudi nekatere, ki nimajo vseh teh lastnosti. Po odhodu iz službe sem z Iskro do današnjih dni poslovno sodeloval. Najbrž me je zaradi delnega poznavanja moje povezanosti z Iskro kranjski župan, g. Vitomir Gros, dipl. ing., povabil, da v njegovu odsotnosti povem nekaj besed ob otvoritvi prenovljene glavne telefonske centrale za Gorenjsko v Kranju.

V nagovoru sem to omenil, ne pa da govorim v imenu g. Grosa, kar mi pripisuje g. A. Žalar v svojem članku. Naj mi g. Žalar oprosti, če sem ga na tej slovesnosti spregledal. Vendar mi njevični članek vzbuja sum v njegovu prisotnosti na svečani otvoritvi ali pa v sposobnost dojemanja resnične poante mojega nagovorja. Kot je naslednji dan po dogodku v Novicah g. Kunšič pravilno zapisal, sem se vsem navzočim opravičil za izvajanje, ki je sledilo, in poleg drugih govornikov, med katerimi je bil tudi g. Jelko Kacin, minister za informiranje, je skrajno žaljivo, da prezre njegovo navzočnost in žalost, saj vemo, da se izjavlja nad vsem, kar je v Prešernovem gaju, predvsem mladoletnik.

Povem pa naj vam, da nimam pojma, kakšno je stanje v »au-slogih celovških trgovin, saj me celo v meni bližnjem Beljaku ni bilo že leto dni, kaj šele, da bi me omamljal blišč celovški »stacun«. Če pa sva že zaradi mojega zdravja hočeš nočes postal nekako bolj intimna, le vam na uho: prejle mi je le uspešno najti potni list, ki zaradi mojega trmastega čukanja doma niti žiga Karawankentunnela še ni-

vestitorjev, projektantov in izvajalcev.

Opravičil sem se navzočim tudi zaradi improviziranega govorja. Govor sem moral improvizirati zaradi tega, ker sem tik pred odhodom na slovesnost dobil telesaf stavkovnega odbora iz Iskre MKD, eno uro pred tem pa sem prebral članek o tem v vašem glasilu.

Vse skupaj sem povezel v ugotovitev, da v trenutku, ko odpiram nove možnosti za komunikacijsko povezovanje med ljudmi, zanemarjam najosnovnejše medčloveške odnose, kar dokazujejo razmere v Iskri Telecom. Upravičenost za javni prikaz stanja sem videl v tem, da je govor o podjetju iz branže, ki se neposredno nanaša na objekt, ki ga odpiram, da je to podjetje udeleženo v proizvodnji instalirane opreme in da se podjetje nahaja v istem mestu.

Menim, da s »sajenjem rožic« problemov ne bomo rešili, in da je potreben pokazati na napake z namenom, da prispevamo k odpravljanju le-teh. Pri tem sem javno kritiziral odnos vodstva holdinga Iskra Telecom in vodstva MKD za zahtevo IO sindikata. Prav tako sem kritiziral nastek holdingov, ki so ena novejših prevar vodstvenih struktur v podjetjih, kar se je v konkretnem primeru Iskra Telecom jasno pokazalo. Javnost naj oceni,

ali predstavlja javna kritika ekscesnih primerov »zajedljivosti do Iskre« - po mojem mišljenju ravno obratno.

Novinar g. Žalar se lahko v Iskri pozanima, ali je prišlo ali bo prišlo v navedeni organizaciji do sprememb, ki izhajajo iz opisanih problemov in o tem obvesti bralcev.

O kvaliteti novinarjevega prispevka le še tole: če se je že zgodilo, da je v navzočnosti ministra za promet in zveze, g. Marjana Krajnca, torej odgovornega za aktualno področje, objekt predelan namenu g. Jelko Kacin, minister za informiranje, je skrajno žaljivo, da prezre njegovo navzočnost še novinar.

Peter Smuk, dipl. ing.
Predsednik SO Tržič

Čimprej, toda kako

Spoštovani gospod Vitomir Gros!

V zadnji številki Gorenjskega glasa vas je v odmevu na članek Čimprej, toda kako v podnaslovu in v pripisu mimogrede zaskrbelo tudi za moje zdravje. Ob prispevku OŠpice ste namreč ugotovili, da je bilo v času od ponedeljka, 28. oktobra 1991, do srede, 30. oktobra 1991, poskodovano okolje spomenika. V ponedeljek, ko je bila očiščena okolica spomenika, so bile na betonskih stebrih pritrjene še tri verige, v sredo je bila pritrjena le ena veriga, dve sta bili odneseni, eden od betonskih stebrov pa je zlomljen. Ob tem vandalizmu smo bili zgroženi in žalosti, saj vemo, da se izjavlja nad vsem, kar je v Prešernovem gaju, predvsem mladoletnik.

Glede na to, da se podobni ekscesi redno pojavljajo, želimo, da bi se postrnila kontrola policije in da se Prešernov gaj, ki je zaščiten z občinskim odlokom primerno zavaruje pred vandalismi izpadni.

Predsednik KS
Kranj Center
Franc Benedik

JELOVICA

»Kdaj in od kod sta prišla?«

»S prvim nemškim transportom so naju peljali v Šlezijo. Sedaj pa potrebujeva dokumente...«

»Kako sta prišla sem?«

»Delala sva, da sva zaslužila za vlak. Vso pot naju ni nihče nicesar vprašal.«

»Kako pa sta prišla čez mejo v Dobovi?«

»Sploh ni bilo težko. Železničarji so naju zaprli v tovorni wagon. Sami so nama kupili vozovnice do Zagreba in dali naslov Rdečega križa.«

Dekle - pisala se je Sonja Kopinč - se je učila za šiviljo, njen brat pa je bil čevljarski vajenc. V Nemčijo je vzel s seboj čevljarsko orodje in ga sedaj prinesel s seboj.

Odpeljal ju je k Vedrini. Počelo je opisal še bolj tragično, da se je začel solziti. Takoj jima je dal legitimacije, vzel osebne podatke in ju vpisal v kartoteko izseljencev.

Vsek teden sta prihajala na obisk. V začetku sta stanovala pri neki Sonjini prijateljici. Nekoč ju ni bilo 14 dni, nato pa sta se oglašila lepo oblečena. Povedala sta, da imata že oba službi.

Srbski otroci

Bilo je marca leta 1942, ko je na kolodvoru poklicala Lojze Dragica Hab

PONUDBA RABLJENIH VOZIL

ALFA 31 1.5 TI	1987	TEMNO PLAVA	8. 7. 92	10500 DEM
ALFA 33 S 1/3	1987	METALNO PLAVA	6. 7. 92	11000 DEM
CITROEN GS 1.3	1975	ORANŽNA	25. 5. 92	1200 DEM
KOMBI FORD				
TRANZIT 2.5	1991	BELA	12. 6. 92	32000 DEM
HUNDAY 1.3 HB	1990	METALNO SIVA	12. 12. 92	10500 DEM
HUNDAY 1.5 GLS	1990	METALNO SIVA	30. 10. 92	13000 DEM
MAZDA 323 SEDAN	1990	METALNA SIVA	celo leto	18000 DEM
LADA RIVA 1300	1991	UMAZANO BELA	marec 92	8000 DEM
RENAULT 4 GTL	1987	BEŽ	15. 7. 92	4500 DEM
RENAULT 4 GTL	1989	SIVO MODRA	13. 5. 92	6000 DEM
VOLKSWAGEN JETA	1986	BORDO RDEČA	29. 1. 92	11500 DEM
GOLF DIESEL	1982	RUMEN	16. 1. 92	5500 DEM
GOLF JL 1100	1977	RDEČA	31. 10. 92	2700 DEM
JUGO 45 A	1987	SMB	2. 2. 92	3500 DEM
VOLKSWAGEN HROŠČ	1971	ZELENA	celo leto	1400 DEM
CIMOS VISA 11 RE	1986	BEŽ	sedmi 92	6500 DEM
RENAULT 5 CAMPUS	1991	nov	12300 DEM	

To je del naše ponudbe.

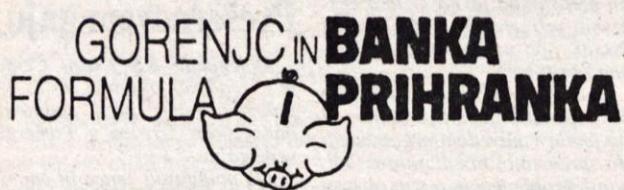
Vse ostale informacije po telefonu 064/325-981 od 8.-12. in od 13.-17. ure, sobota od 8-12.

Naš naslov je Janka Puclja 9, Kranj.

PRODAJA TUDI NOVIH DOMAČIH IN UVOŽENIH VOZIL ZNAMKE RENAULT, FORD, OPEL IN DRUGIH MODELOV.

ljubljanska banka

ZAOKROŽEVANJE
ZNESKOV V KONČNIH
OBRAČUNIH IN PLAČILIH

Obveščamo vas, da se od 8. novembra dalje vse finančne vrednosti izražene v tolarjih zaokrožujejo v naslednjih razponih:

- od 1 do 50 stotinov na 0 tolarjev
- od 51 do 99 stotinov na 1 tolar.

Navedeno zaokroževanje velja dokler Republika Slovenija ne bo izdala kovanega denarja v enotah, manjših od 1 tolarja.

Gorenjska banka d. d., Kranj

V GLOBUSU so odprli prijazen nov oddelek

Vse za naše male hišne prijatelje

Kranj, novembra - Kranjsko mladež vse bolj vleče v kletne prostore kranjskega GLOBUSA, kjer je Kokra odprla povsem nov oddelek - "HOBBY PROGRAM". Tu namreč najdete vse za vaše muco, ptiče, pasjega prijatelja, tu je vsa akvaristika in podobno. Skoraj vse, kar ponuja ta oddelek, je uvoz iz Nemčije, od znane firme SERA, ki jo pri nas zastopa ZOO center SERA iz Hoč pri Mariboru. Od 18. novembra do 7. decembra bo tu tekla nagradna akcija za kupce, ki bodo izbrali kaj iz tega programa. Žrebanje bo 10. decembra.

Da bi kupec v GLOBUSU našel za naše svoje hišne prijatelje vse na enem mestu, od opreme, hrane, vitaminov, zdravil do prijetne mucine igrače, je bila že dalj časa želja vodstva Kokre. S ponudbo iz Hoč se je v začetku oktobra tudi uresničila. Danes je v kletnih prostorih, tik zraven športnega oddelka, našel prostor ta simpatični HOBBY PROGRAM, s katerim ga oskrbuje ZOO center SERA iz Hoč pri Mariboru.

In kaj vse najdemo tu?

Naj bo na vrsti najprej naša muca. Zanjo imate tu na voljo izbrano hrano v številnih različnih konzervah in briketih,

v katerih so vsi potrebni vitaminii, da bo njena dlaka lepa, vsa svilnata, zdrava, da se bo živalca resnično dobro počutila. Tu smo videli tudi posladke za muco, s katerimi se bomo tej naši živalci še posebej priljubili. Saj so vendar naše živali kot otroci, mar ne!

Psi imajo seveda tudi svoj del oddelka. Vseh vrst ovratnic, povodce, od najbolj enostavnih do onih, ki se poljubno daljšajo ali krajšajo, bomo našli tu. Tudi na lične kovinske obeske, v katere da lastnik nabolj in ga najdejo, če se pes izgubi, niso pozabili. Pasje posode so vseh barv, kovinske in plastične, slednje obtežene, da

se ne prevrnejo. Tudi psi tu čakajo vse vrste hrane, taki in drugačni posladi, saj na ovitkih škatlic s hrano najdemo najbolj znane evropske firme izdelovalcev mačje ali pasje hrane, kot sta Dr. Adler, s in Dr. Elander, s. Pa seveda minerali, vitaminii, kapljice za to in ono, vse vrste krtače za dlako, ovratnice proti zajedalcem, šamponi za kopanje in še kaj.

Najbolj pa otroke vleče k igračam za pse. Ne le plastične kosti, tudi kup drugih, "ful dobro" igrač, kot danes pravijo mlađi, če jim je kaj posebno všeč, visi na posebnem stojalu. Saj jih je več kot za otroke, je zadnjih tam ugotavljal mlada prijateljica psov.

Tudi na ptice so mislili. Vse za pernate prijatelje boste našli, od kletk, banjic, takšnih in drugačnih posod do hrane, vitaminov in zdravil zanje. Celotno zdravilo, ki zdravi ptice.

Za ribice so še posebej poskrbeli. Koliko vrst hrane je potrebno rumenih škatlic! Za vsako vrsto ribic drugačna, za sladkovodne, za okrasne, testi za vodo v akvarijih, pesek, zelenje, hišica za želvo, kompletni akvariji in še in še bi lahko naštevali.

Ne smemo pozabiti tudi globalcev. Otroci bodo zdaj tu našli pravo hrano za svoje hrčke. Kar oglejte si, kaj vse potrebujete!

Torej, ne odlašajte, pridite in si oglejte. Marsikaj boste našli tu, za kar niste niti slišali nikoli, da obstaja, vendar vaša živalca to za svojo rast, za zdravje in dobro počutje potrebuje. Saj je konec končev vendarle tudi živo bitje! Vsekakor pa ne zamudite nakupov med 18. novembrom in 7. decembrom, da boste udeležni pri žrebanju 10. decembra. Nagrade so lepe!

NOVEMBRA CENEJE...

... v Merkurjevih prodajalnah!

kolesa
ROGklasična in športna **20 %**
gorska **15 %**20 % trezorji **PRIMAT** in vsi izdelki **ARMAL** in **UNITAS**vsi izdelki **KRKA**, **SIPOREX**, **OPEKARNA** (Novoterm, silikatna in druga opeka) **15 %**10 % vsi izdelki **IZOLIRKA** (protipožarna vrata, hidroizolacija, trakovi,...) **NOVOLIT** (kombivil,...)
in tervol **TERMO**

Samo do 28. 11.,
za takojšnja plačila
nad 2.000 SLT in člane
stanovanjskih zadrug.

Kokra KRANJ
Nova trgovina
MINI METRO (Bivši DEKOR)

MAMLJIVO NOVOLETNO NAGRADNO ŽREBANJE!

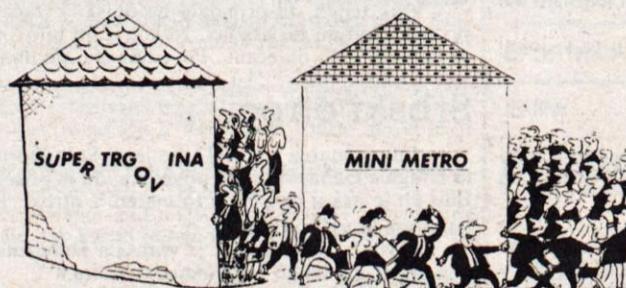
z malo sreče bo vaša želja morda izpolnjena!
Udeležen bo vsak kupec!

ZADNJO SOBOTO V MESECU JE TRGOVINA ODPRTA VES DAN.

In kakšne so nagrade?

1. nagrada: glasbeni stolp
2. nagrada: kar trije radiokasetofoni
3. nagrada: avtomat za črno kavo - capucin z dvojnim nastavkom
4. nagrada: garnitura kuhinjske posode
5. nagrada: poslovni kovček SAMSONITE

Žrebanje bo 30. 12. 1991 v naši trgovini. Rezultati bodo znani takoj in tudi objavljeni v časopisu Gorenjski glas.

RATIO - knjigovodsko računovodske storitve
Planina 3
64000 Kranj
tel. 325-171

Zaposlimo redno ali po pogodbi o delu sodelavca za samostojno delo v RAČUNOVODSTVU
s sposobnostmi organiziranja in komuniciranja s strankami.
Ponudbe pošljite v roku 8 dni, oziroma se osebno zglastite na naslovu podjetja vsak dan od 8. do 11. ure in od 14. do 16. ure.

TECHNO

FOTO HI-FI VIDEO

Ljubljanska 1 A
Kranj
(za hotelom Jelen)
tel. 211-466 int. 13

Nudimo vam:

- široko izbiro fotoaparatorov, filmov, albumov, baterij, daljnogledov, kemikalij
- razvijanje filmov in servisiranje vseh vrst fotoaparatorov televizije, hi-fi stolpe, videorekorderje, kamere, avtoradie, hi-fi komponente, računalnike, faxe...

Največja izbira na enem mestu - oprema svetovnih proizvajalcev:

KODAK, FUJI, KONICA, AGFA,
YASHICA, PREMIER
BLAUPUNKT, TECHNICS, SONY,
PANASONIC, SCHNEIDER

Prodaja na obroke.

Za gotovinsko plačilo % 5 popusta!

Garancija in servis sta zagotovljena.

Parkirni prostor je urejen.

Trgovina je odprta:
ponedeljek - petek 9. - 19. ure
sobota 8. - 12. ure

Obiščite nas, ne bomo vas razočarali.

poleg Avtomurke v Lescah

Prodajamo:

• Uvožene gorilnike že od **27.060 SLT** dalje

• Nizkotemperaturne kotle za olje in plin
od **27.700 SLT** dalje

• Avtomatiko za kotle in vse kar potrebujete
za topel dom

ELTERM
Toplotna tehnika

murka

Informacije telefon 064/75-650 in 75-194

OBLAČILA ZA MLADE!
PESTRA PONUDBA
SVETOVNO ZNANIH
PROIZVAJALCEV:
REPLAY
AMERICANINO
DIESEL

LJUBLJANSKA 1
KRAJN
(ZA HOTELOM JELEN)
211-466

MALI OGLASI

217-960

VOZILA DELI

Prodam novo masko praga ODBIJAČA za Z 101. 81-834 20413

Prodam novo armaturno PLOŠČO za R 4. 79-043 20443

Ugodno prodam PRAGOVE za Z 750. 217-596 20445

Zimske GUME zam Golf z obroči, prodam. 214-072 20460

GRELCE za nafto Bosch za avtomobile, prodam. 214-072 20463

Prodam vse rezervne dele za ŠKODO 105 L. 40-532 20486

Prodam razne dele za kombi CIMOS C25D. 312-255 20504

Prodam komplet vlečno KLJKO za VW hrošča. 422-021 20561

APARATI STROJI

Prodam nov 4-nitni, namizni OVERLOCK. 216-153 18459

Izposoja VIDEO KAMER. Enostavna uporaba! 241-265 20115

Prodam dva ŠTEDILNIKA Gorenje (1 nov - 2 plin, 1 rabljen - plin + elektrika) ter SESALEC Iskra 4004. 65-820

Izredno ugodno prodam malo rabljeno PEČ za etažno centralno kurjavo in električni BOJLER. 78-843 20352

Prodam GENERATOR, 32 kW. 723-355 20376

Prodam barvni TV s sobno anteno Elrad TN 3503, malo rabljen. 43-288 20388

Prodam nov PISALNI STROJ Unis, za 180 DEM. 81-834 20411

Prodam nov VIDEO Samsung. Posavec 64, Podnart 20421

Prodam zamrzovalno OMARO, 185 litrov. 50-417 20424

Overlock Pfaff entlarico, novo, prodam. 215-650 20439

Prodam MLATILNICO in KOSILNICO Mertl. 49-153 20448

Prodam ORODJE za izdelavo kovinskega artikla Široke potrošnje in AUDI 100, letnik 1977, za 4700 DEM, ali menjam za LADO NIVO. 81-608 20459

Prodam KUPPERBUSCH. 633-756

AVTORADIO digitalni, prodam. 311-001 20483

Prodam KUPPERBUSCH za etažno gretje, nov. 241-483 20488

Prodam ŠTEDILNIK 2+2, KUPPERBUSCH in TERMOAKUMULACIJSKO peč. 45-263 20505

Prodam termoakumulacijsko PEČ 5 in 2 KW. 216-546 20517

Prodam sobno električno PEČ, infrablitz, nemško. 57-921 20522

Prodam VIDEO PLAYER Samsung. 312-044 20532

Prodam nov 10 litrski nizkotlačni BOJLER. 40-697 20567

Prodam OBRAČALNI PLUG. Zg. Brnik 69, Cerkle 20569

Prodam zamrzovalno OMARO in KUPPERBUSCH. 48-088 20579

Prodam kombinirano PEČ Logar, Vrtna pot 6, Voglje 20587

Prodam KULTIVATOR z ježi. Zg. Brnik 69, Cerkle 20593

Zelo ugodno prodam centralno PEČ. 328-858 20596

Prodam KIPPERSBUSCH s pečico. 218-930 20602

Prodam trajnozarečno PEČ Kippersbusch. 214-227 20609

Telefonsko CENTRALO Selekom 04, prodam. 622-182 20612

RADIATOR Trika 300/9, 25 členov, prodam. 622-182 20613

Plinski BOJLER-pretočni, prodam. 622-182 20614

Ugodno prodam novo ZAMRZOVALNO OMARO. 51-228 20615

Prodam ELEKTROMOTOR 5,5 kW, 2900 obratov. 47-190 20602

Prodam 8 metrov dolge ŠPIROVCE. 49-153 20609

Aluminijasto FOLIJO za izolacijo, 170 M, prodam. 77-080 20451

Prodam DESKE, 2,5 in 3 cm. 49-153 20452

Prodam brestove in smrekove DESKE, debeline 2,5 in 5 cm. Jereb, Zabukovje 5, Zg. Besnica 20454

Ugodno prodam 250 komadov strešne OPEKE Bramac - temno rjav. 214-775 20484

Jaka Platišče 13
KRANJ
tel.: 326-995

NON STOP
8. - 19.

BIBA.
TRGOVINA

UGODNO

- otroške bunde,
- smučarski kompleti,
- hlače termo: jeans, deftin, žamet,
- bombažne trenirke,
- hlače od trenirk,
- bombažne polo srajčke,
- pižame, bombažne žabe,
- kape, šali, rokavice...

ROBINSON
club TRŽIČ
DETELJICA
tel.: 52-266

v petek, 15. 11. 91, po 22. uri
nastopa

MIRAN RUDAN + AVTOMOBILI

v nedeljo, 17. 11. 91

DISCO VRTEC od 15. do 17.
ure in

DISCO MATINEJA

od 18. do 24. ure z nastopom

MIKIJA ŠARCA

in plesne skupine

E. Bittmann

CELOVEC - CENTER
ST. VEITER STR. 16, TEL. 9943-463-56457

- ENOSTAVNO - AVTO NA SERVIS IN
NATO PO NAKUPIH
- VSI ORIGINALNI DELI IN DODATNA
OPREMA

PRISPела STA GOLF '92 IN AUDI 80 - '92

KUPIM

Kupim GOVED za zakol. 061/621-638 20324

Kupim 4 leta starha suha bukova DRVA. Informacije na 213-441 20366

Kupim plinsko JEKLENKO. 70-106 20442

Smrekove PLOHE ali colarice, kupim. 422-673 20456

Kupim družbeno STANOVANJE. Ostalo po dogovoru. 312-255 20493

Kupim SMUČI dolžine 140 cm. 43-346 20555

Družbeno STANOVANJE odkupim na mestu vas. 311-471 20582

Kupim BIKCA simentalca, težkega 110 kg. 45-127 20600

Kupim avstrijsko sivo TEGULO. 43-469, zvečer 20619

Kupim suhe bukove PLOHE, 5 cm. 74-007 20746

Kupim PRAŠIČA za zakol do 130 kg. 83-080 20825

Kupim večji star nevozen MOTOCIKEL. 70-022 20827

IZOBRAŽEVANJE

INŠTRUIRAM nemščino za OS in SS. 241-298, Gabi 20118

INŠTRUIRAM slovenščino. 43-002

Inštruiram ANGLEŠČINO za osnovne in srednje sole in MATEMATIKO za osnovne sole. 328-684 20525

INŠTRUIRAM Matematiko za srednje sole. 311-471 20601

INŠTRUIRAM Angleščino za OS in SS. 75-504, Petra 20654

INŠTRUIRAM matematiko za OS in SS. 215-734 20685

INŠTRUIRAM nemščino za OS in SS. Tržič, 51-303 20694

INŠTRUIRAM matematik in fiziko za OS in SS. 43-131 20702

INŠTRUIRAM Angleščino in Nemščino za OS in SS. 70-191 20759

INŠTRUIRAM kemijo. Koroška 39, Kranj 20762

Prodam francosko slovenski SLOVAR, 1401 strani. 70-191 20779

Prodam slovensko francoski slovar, 196 strani. 70-191 20780

Začetni in nadaljevalni tečaj ANGLEŠČINE. 70-191 20792

Prodam JUGO 45, letnik 1989, za 3600 DEM. 78-881, po 14 ur 20542
Ugodno prodam R 4 GTL, letnik 27.12.1986, rdeče barve. 621-191

Ugodno prodam GOLF JXD, letnik 1986. 325-211 20544

Prodam FORD L SIERRA, 1.3, letnik junij 1987, za 14.500 DEM. Blažič Franc, Prešernova 16, Radovljica 20545

Karamboliran R 4 GTL, letnik 1987, prodam. Smedniška 18, Kranj 20547

Prodam PEUGEOT 205 LE, letnik 12/1985. 214-998 20549

Ugodno prodam LADO SAMARO 1500, letnik 1990. Semrov Dušan, Zg. Jezersko

Z 128 letnik 1988, prodam za 4300 DEM. 312-400 20552

Prodam DAIHATSU CHARADE TS, letnik oktober 1990. 061/614-543 20553

SATELITSKI TV SISTEMI PACE 6060

Made in England, Stereo WP

Po zelo konkurenčnih cenah.

KLICITE (064) 45 381

Ponudba velja do razprodaje zaloge.

R 4, letnik 1978, poceni prodam, neregistriran, vozen. 631-454 20557

Prodam JUGO 45 AX, letnik 9/1987, Voklo 92, 49-219 20559

Z 101, letnik 1991, poceni prodam. 75-090 20562

Z 101, letnik 1989, poškodovana, prodam. 75-090 20563

Z 128 letnik 12/1988, 7.700 km, prodam. 217-309 20564

Ugodno prodam Z 128, letnik 1986. 45-532 20566

GOLF JXD, letnik 1986, prodam ali menjam za R 4. 310-716 20568

Prodam JUGO skala 55, letnik 1989. 326-865 20570

Z 128, letnik 1986, registriran do maja 1992, prodam. 327-345 20572

Prodam JUGO skala 55, letnik 1990. Golniška 53, Kranj 20573

Prodam JUGO 45 A, letnik 1986. 217-886 20574

Prodam JUGO 55, letnik 1989, cena 5500 DEM. 223-412 20577

Prodam BMW 316, rdeče barve, 5.000 DEM. 218-550 20583

Prodam FIAT 126 P, letnik 1978, obnovljen, registriran do septembra 1992, cena po dogovoru. Ogled na Prežihovi 13, Bled. Informacije po 78-980 20585

Prodam R 4 GTL Furgon, letnik 1989, ugodo. 217-604 20590

Prodam WARTBURG, registrirana do 20.6. 1992. 311-284 20591

Prodam GOLF CLB, letnik september 1991. 43-303 20592

R 4 GTL, letnik 1987, prodam za 3.600 DEM. 061/614-584 20597

Jugo 45 AX, letnik 1987, prodam. Voklo 92, 49-219 20603

JUGO 45 Koral, letnik 1990, prodam. Voklo 92, 49-219 20604

R 5 Campus, 5 vrat, letnik 1990, prodam. 216-625 20610

Ugodno prodam Simco 1.307, letnik 1978. Sp. Luška 4, Selca 20620

Prodam R 4 GTL, letnik 1985. Martinj vrh 36, Železniki 20621

R 5 GT Turbo, ugodno prodam. 217-844 20629

Prodam Golf GTI, letnik 1981. 85-416 20634

FORD Sierra, letnik 1987, menjam za R 5. 51-902 20638

Ugodno prodam Z 101, letnik 1984. 422-759 20639

Prodam R 4 GTL, letnik 1989 za 6.500 DEM. 74-949 20641

Prodam R 4 GTL, letnik 1986, bel, za 3.300 DEM. 326-653 20642

Nujno prodam GOLF JGL, letnik 1981, ugodo. 328-361 20644

Prodam JUGO Koral 45, letnik 1989. 692-858 20645

CITROEN GS 1220, motor in druge dele prodam. 691-946 20646

Prodam FIAT Campagnola, letnik 1978, pravkar registriran. 89-112 20649

Prodam ALFO 33 1.5 TI, star 4 leta, cena na 13.000 DEM. 57-300, od 8. do 15. ure. 20650

Prodam LADO Rivo, letnik 1986. 78-948 20652

Prodam Z 101, letnik 1986, 43.000 km, registriran celo leto. 326-066 20653

Prodam Z 750, registriran do oktobra 1992, obnovljen. 51-965 20655

Ugodno prodam R 4, letnik 1991 september. 620-569 pop 20657

PEUGEOT 405 GL, letnik 1989, prodam za 18.500 DEM. 241-685 20663

JUGO 45, letnik 1983, registriran do novembra 1992, prodam. Kadivnik, Deteliča 11, Tržič 20665

Prodam Z 101, letnik 1989. Sp. Bitnje, 312-288 20667

Prodam Z 101 GT, letnik 1984 november. 65-734 20671

Prodam GS, letnik 1978, garažiran. 51-458 20672

OPEL Kadett 1.6 diesel, letnik 1987, registriran do septembra 1992, garažiran, prodam ali menjam za manjši avto. 211-716 20676

Ugodno prodam Z 101 GTL 55, letnik november 1985, registriran do novembra 1992. 75-918 20680

Prodam R 4, letnik 1981, registriran do novembra 1992. Galetova 7, Kranj - Kocirka 20681

SERVIS
SIMCA-TALBOT

SUBARU

Jože Komljanec
zg. Lipnica 6
64246 Kamna gorica
Tel. (064) 74-405

V zalogi novi in rabljeni rezervni deli.
Odprto vsak dan od 8. ure dalje, ob sobotah po dogovoru!

Prodam Z 101, letnik 1987, registriran celo leto. 328-511 20697

Prodam Z 750, letnik 1976, cena po dogovoru. 311-180 20698

Z 101, registriran do aprila 1992, cena 900 DEM. 51-381 20699

Prodam Z 750, letnik 1985, registriran. 46-392 20700

126 P, letnik 1988, prodam, registriran do avgusta 1992, prvi lastnik, 31.000 km. 216-964 20701

GOLF, črn, letnik 1981, prodam. 327-814 20703

Prodam ŠKODO, letnik 1982, neregistriran. Britof 325, Kranj, 242-849 20705

Prodam JUGO Skala 55, letnik 1989, cena po dogovoru. 50-739 20706

Ugodno prodam R 5 GTL, letnik 1985, dobro ohranjen. 217-980 20707

Prodam 126 P, letnik 1981, 42.000 km, registriran do oktobra 1992. 44-563, Žabnica 53 20708

Prodam FORD Capri 1.3, registriran do 1992. 421-302 20711

PONTIAC LE MANS (Kadett E), letnik 1991, R 4, letnik 1991, R 4, letnik 1981, registriran do novembra 1992, prodam ali menjam. 74-224 20712

Prodam JUGO Koral, star 1 leto, registriran do junija 1992, cena 6.000 DEM. 221-071 ali 221-168, dopoldan 20713

SUZUKI Swift GS 1.3, letnik februar 1991, prodam. 212-180 20714

PEUGEOT 205 XR, letnik 1986. 241-516 20719

Prodam FIAT Uno 45 S Fire, letnik 1987. 49-200 20725

Prodam VW 1200 J, letnik 1976, registriran do oktobra 1992. 75-219 20726

Prodam Z 750, letnik 1982. Lotrič, Na Krešu 19, Železniki 20730

Prodam KOMBI 1600 in KUPPER-BUSCH. 217-931 20735

JUGO 45, letnik 1991, ugodno prodam. 632-924 20738

Prodam JUGO 45 koral, letnik 1989, prevožen 13.000 km. 631-118 20741

gostilna sejem

KRANJ, STARA CESTA 25

Dnevno vam nudimo divjačino, ribe in vse vrste ostalih jedi po naročilu. Obenem pa vas vabimo, da preživite prijeten sobotni večer ob duetu Sezam. Sprejemamo rezervacije za poslovna kisila, zaključene družbe in očetlji. Rezervacije po telefonu 222-233.

Se priporočamo!

ZAPOSLITVE

Zaposlim dva KV PEČARJA. 328-262 20340

Iščemo AKVIZITERJE za prodajo. 323-530 20373

Prodam Z 101, komfort, letnik 1982. Majnožič, Kropi 125/a 20757

Prodam GOLF, letnik 1984, diesel, 92.000 KM. 324-164 20758

Prodam ali zamenjam HONDO Civic 1.6. 311-492 20761

Prodam DAIHATSU Sharade Turbo, diesel. 40-143 20763

IMV Kombi, v dobrem stanju, prodam. 324-606 20764

Prodam GOLF JX diesel, metalik, letnik 1990. 218-931 20773

Prodam Z 101. Ažman, Suha 5, Kranj 20753

Prodam VW Hrošč 1.200, obnovljen. Hrastje 37, Kranj 20782

Prodam P 126 GL, letnik 1990, registriran. 75-202 20783

FIAT Tipo AGCT, letnik 1989, 28.000 km, temna stekla, garažiran, gume Fulda Y 2.000, kasko zavarovan, prodam za 14.800 DEM. 82-529 20785

Prodam ŠKODO 120 LS, letnik 1980, registriran do septembra 1992. 45-694 20787

Prodam ZASTAVO 128, letnik 1987. 631-552 20788

Prodam FORD transit kombi bus diesel, letnik 1991. 45-550 20788

Prodam JUGO 45, letnik 1987. Velesovo 7, Cerkle 20795

ZAHVALA

V 51. letu nas je po dolgoletni bolezni prezgodaj zapustil naš dragi mož, oče, stari oče, brat, bratranec, stric, nečak, svak, zet in tast

VINKO VREČEK

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki so mu v času bolezni stali ob strani. Zahvaljujemo se dr

